

Turinys

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REKOMENDACIJOS

Taryba

2022/C 243/01	2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi ⁽¹⁾	1
2022/C 243/02	2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti	10
2022/C 243/03	2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl individualių mokymosi sąskaitų	26
2022/C 243/04	2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo	35

II *Komunikatai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Komisija

2022/C 243/05	Neprieštaravimas koncentracijai, apie kurią pranešta (Byla M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET) ⁽¹⁾	52
---------------	---	----

IV Pranešimai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Europos Komisija

2022/C 243/06	2022 m. birželio 24 d. Euro kursas	53
2022/C 243/07	Europos Sąjungos sprendimų dėl vaistų rinkodaros leidimų santrauka nuo 2022 m. birželio 24 d. iki 2022 m. birželio 24 d. (Paskelbta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 726/2004 13 straipsnį arba 38 straipsnį arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/6 5 straipsnis)	54

V Nuomonės

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2022/C 243/08	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV). Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka ⁽¹⁾	55
2022/C 243/09	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA). Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka ⁽¹⁾	57
2022/C 243/10	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX) ⁽¹⁾	59
2022/C 243/11	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN). Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka ⁽¹⁾	61

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2022 m. birželio 16 d.

dėl mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi

(2022/C 243/01)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 ir 166 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

1. nors visoje Sąjungoje daugelis valstybių narių padarė didelę pažangą įgyvendindamos mokymosi politiką ir programas, kad paremtų žaliają pertvarką ir skatintų mokymąsi siekiant darnaus vystymosi, vis dėlto reikia toliau dėti ir intensyvi pastangas šioje srityje. Reikėtų toliau skatinti ir remti tokio pobūdžio mokymosi politiką ir praktiką. Būtina pripažinti, kad reikia tarpusavyje susieti mokymąsi visų darnaus vystymosi aplinkosaugos, ekonominio ir socialinio ramsčių kontekste, ypatingą dėmesį skiriant aplinkosaugos ramsčiui;
2. Europos žaliajame kurse ⁽¹⁾, 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje ⁽²⁾, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) strategijoje „Švietimas siekiant darnaus vystymosi iki 2030 m.“ ir susijusiame Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) darbe ⁽³⁾ pabrėžiamas pagrindinis mokyklų, aukštojo mokslo institucijų ir kitų švietimo ir mokymo įstaigų vaidmuo palaikant dialogą su besimokančiaisiais, tėvais, pedagogais ⁽⁴⁾ ir platesne bendruomene apie pokyčius, kurių reikia siekiant sėkmingos, teisingos ir įtraukios žaliosios pertvarkos. Išvadose „Biologinė įvairovė – poreikis imtis skubių veiksmų“ ⁽⁵⁾ Taryba pabrėžė, kad investicijos į švietimą, be kitų sričių, yra labai svarbios siekiant surinkti geriausias duomenis ir rasti geriausias sprendimus šioje srityje. ES jaunimo strategijoje nustatytas tvirtas žaliosios Europos tikslas ir raginama, kad visi jaunuoliai būtų aplinkosaugos požiūriu aktyvūs ir apsišvietę;

⁽¹⁾ COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ COM(2020) 380 final.

⁽³⁾ Įskaitant naują 2021–2030 m. UNECE švietimo siekiant darnaus vystymosi strategijos įgyvendinimo sistemą.

⁽⁴⁾ Šioje rekomendacijoje terminas „pedagogai“ apima mokytojus, profesijos mokytojus, jaunimo darbuotojus, mokytojus rengiančius specialistus ir visus formaliojo, neformaliojo švietimo ir savaiminio mokymosi srities specialistus.

⁽⁵⁾ Dok. 12210/20.

3. mokymusi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi padedama visų amžiaus grupių besimokantiesiems įgyti žinių bei įgūdžių ir formuoti nuostatas, kurių reikia, kad galėtų gyventi tvariau, keisti vartojimo ir gamybos įpročius, siekti sveikesnės gyvenenos ir tiek individualiai, tiek bendrai prisidėti prie tvaresnės ekonomikos ir visuomenės. Jis taip pat padeda ugdyti įgūdžius ir kompetencijas, kurių vis labiau reikia darbo rinkoje. Jis padeda suprasti tarpusavyje susijusius pasaulinius iššūkius, su kuriais susiduriame, įskaitant klimato krizę, aplinkos būklės blogėjimą ir biologinės įvairovės nykimą, kurie visi apima aplinkosaugos, socialinių, ekonominių ir kultūrinių aspektus;
4. JT darnaus vystymosi tiksluose, visų pirma 4.7 tikslu, visi besimokantieji raginami iki 2030 m. įgyti žinių ir įgūdžių, reikalingų darniam vystymuisi skatinti, pasitelkiant, be kitų dalykų, švietimą darnaus vystymosi ir darnios gyvenenos, žmogaus teisių, lyčių lygybės, taikos ir nesmurtinės kultūros skatinimo, pasaulinės pilietybės bei kultūrų įvairovės ir kultūros indėlio į darnų vystymąsi vertinimo klausimais ⁽⁶⁾;
5. Komunikate dėl Europos švietimo erdvės ⁽⁷⁾, Europos socialinių teisių ramstyje ⁽⁸⁾, Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginėje programoje siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) ⁽⁹⁾ ir Komunikate dėl naujos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės ⁽¹⁰⁾ raginama, kad švietimo ir mokymo politika ir investicijos būtų nukreiptos į įtraukią žaliąją ir skaitmeninę pertvarką siekiant būsimo atsparumo ir klestėjimo;
6. bendrosios kompetencijos, kaip apibrėžiama dokumente „Bendrosios mokymosi visą gyvenimą kompetencijos. Europos orientaciniai metmenys“ ⁽¹¹⁾, yra skirtos padėti žmonėms visoje Europoje įgyti žinių, įgūdžių ir suformuoti nuostatas, kurių reikia asmeniniam pasitenkinimui ir vystymuisi, įsidarbinamumui, socialinei įtraukčiai, darnaus gyvenimo būdai, sėkmingam gyvenimui taikiose visuomenėse, gebėjimui gyventi rūpinantis sveikata ir aktyviam pilietiškumui didelių sparčių pokyčių laikotarpiu;
7. Europos įgūdžių darbotvarkėje ⁽¹²⁾ numatyta, kad Komisija parems darbo rinkai skirtų pagrindinių žaliųjų įgūdžių ugdymą, siekiant suformuoti atsakingai aplinkos klausimus vertinančių specialistų ir žaliųjų ekonominės veiklos vykdytojų kartą, ir padės integruoti aplinkos apsaugos ir klimato klausimus į bendrojo lavinimo, aukštojo mokslo, profesinio švietimo ir mokymo, taip pat mokslinių tyrimų programas. Europai reikia itin kompetentingų specialistų, kad galėtų įgyvendinti žaliąją pertvarką ir tapti pasaulio lydere tvarių technologijų srityje;
8. Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo ⁽¹³⁾ ir Osnabriuko deklaracijoje pripažįstama profesinio rengimo ir mokymo sektoriaus svarba įgyvendinant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką;
9. Europos klimato pakte asmenys, bendruomenės ir organizacijos raginami dalyvauti klimato srities veiksmuose ir kurti žalesnę Europą, suteikiant galimybių daugiau sužinoti apie klimato kaitą, kurti ir įgyvendinti sprendimus ir užmegzti ryšius su kitais, kad būtų padidintas šių sprendimų poveikis. Koalicijos „Švietimas klimato labui“ tikslas – sukurti bendruomenę, kuriai vadovautų studentai ir mokytojai kartu su mokyklomis ir tinklais bei kitais švietimo srities subjektais, siekiant pasimokyti iš kuo daugiau aktualios patirties ir sumažinti švietimo sektorių, sričių ir žmonių susiskaidymą;
10. Skaitmeninio švietimo veiksmų plane ⁽¹⁴⁾ pateikiama kokybiško, įtraukaus ir prieinamo Europos skaitmeninio švietimo ir mokymo vizija ir pabrėžiama skaitmeninių technologijų, kurios labai padeda įgyvendinti žaliąją pertvarką ir kartu sudaro palankesnes sąlygas pereiti prie tvaraus elgesio tiek kuriant, tiek naudojant skaitmeninius produktus, svarba;

⁽⁶⁾ UNESCO, *Education for sustainable development: a roadmap*, 2020.

⁽⁷⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁸⁾ OL C 428, 2017 12 13, p. 10.

⁽⁹⁾ OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 628 final.

⁽¹¹⁾ 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL C 189, 2018 6 4, p. 1).

⁽¹²⁾ COM(2020) 274 final.

⁽¹³⁾ OL C 417, 2020 12 2, p. 1.

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

11. Naujojo europinio bauhauzo iniciatyva Europos žaliajam kursui suteikia kultūrinį ir kūrybinį aspektą. Ja siekiama parodyti, kaip tvarios inovacijos mūsų kasdieniame gyvenime užtikrina apčiuopiamų teigiamų pokyčių, bet kita ko, susijusių su mokyklų pastatais ir kita mokymosi aplinka;
12. UNESCO, vykdydama savo Švietimo darniam vystymuisi programą, siekia užtikrinti, kad švietimas ir mokymas taptų svarbesne ir labiau matoma tarptautinio atsako į klimato krizę dalimi ir įgyvendinti visus darnaus vystymosi tikslus, ypač 4.7 tikslą dėl švietimo darniam vystymuisi. JT bendrosios klimato kaitos konvencijos ir Paryžiaus susitarimo šalys išpareigoja skatinti klimato kaitos klausimus darnaus vystymosi visais aspektais kontekste, visų pirma švietimą, mokymą, visuomenės sąmoningumą, dalyvavimą juos sprendžiant ir galimybę visuomenei susipažinti su atitinkama informacija, o taip pat išpareigoja bendradarbiauti šiais klausimais;
13. jaunimo informuotumas didėja ir jaunimas vis labiau nori įsitraukti į darnaus vystymosi klausimų, visų pirma aplinkosaugos ir klimato klausimų, sprendimo procesą. 2022 m. gegužės mėn. paskelbtos „Eurobarometro“ apklausos rezultatai rodo, kad ES jaunimas mano, jog „aplinkos apsauga ir kova su klimato kaita“ turėtų būti vienas iš pagrindinių Europos jaunimo metų (2022 m.) prioritetų. Iš 2018 m. EBPO duomenų ⁽¹⁵⁾ jau buvo matyti, kad penkiolikmečiai labai gerai suvokia su klimato kaita ir aplinkos krize susijusias problemas ir būtinybę imtis veiksmų. Kita vertus, tie patys EBPO duomenys rodo, kad žymiai mažiau studentų mano iš tiesų galintys ką nors pakeisti. Dėl klimato ir aplinkos krizės masto besimokantieji gali pasijusti priblokšti ir bejėgiai, o šį jausmą gali pagilinti netiksli ir neteisinga informacija;
14. labai svarbu, kad švietimo ir mokymo sistemos ir įstaigos reaguotų į vis aktyviau reiškiamą jaunimo nuomonę apie klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizes ir įtrauktų jaunimą rengdamos sprendimus, susijusius su mokymusi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, ir įtrauktų jaunimą imtis veiksmų siekiant tvarios ateities. Inicijatyva „2022-ieji – Europos jaunimo metai“ – atlieka svarbų vaidmenį toliau skatinant jaunimo dalyvavimą;
15. per COVID-19 pandemiją išryškėjo mūsų glaudus ryšys su gamta ir poreikis vėl susitelkti į švietimo ir mokymo sistemas. Įgyta patirties apie naujas švietimo ir mokymo galimybes, pavyzdžiui, mišrųjį mokymąsi įvairioje aplinkoje (ir internetu), besimokančiųjų įtraukimą ir savarankiškumą, sąsajas tarp formaliojo švietimo ir platesnės bendruomenės. Dėl pandemijos sustiprėjo ir ilgalaikis susirūpinimas fizine, psichikos ir emocine vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų gerove;
16. atskiri ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros centrai, mokyklos, aukštojo mokslo institucijos, mokslinių tyrimų organizacijos, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjai ir vietos bendruomenės vis aktyviau dalyvauja sprendžiant klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizių klausimus. Tačiau tvarumas vis dar nėra sisteminis ES švietimo ir mokymo aspektas;
17. daugelyje šalių į politiką, strategijas ir mokymo programas įtrauktas mokymasis siekiant tvarumo ir lygiai taip pat įgyvendinamos koncepcijos, pavyzdžiui, švietimas siekiant darnaus vystymosi ir pasaulinio pilietiškumo ugdymas. Tačiau pedagogams reikia tolesnės tikslinės paramos, ekspertinių žinių ir mokymo galimybių, kad jie į savo mokymo praktiką įtrauktų žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi principus. Jie dažnai teigia esantys nepakankamai pasirengę kovoti su ekologiniu nerimu ir pesimizmu ekologijos srityje ir padėti besimokantiems tinkamai prisidėti sprendžiant klimato ir aplinkosaugos problemas;
18. visos institucijos bendruomenės dalyvavimu grindžiamas požiūris į tvarumą, įtraukiant visas veiklos sritis, ne visada pakankamai taikomas. Toks požiūris gali apimti mokymą ir mokymąsi, valdymą, mokslinius tyrimus bei inovacijas ir infrastruktūrą, patalpas bei veiklą, taip pat taikomas besimokantiems, darbuotojams, tėvams ir vietos bei platesnėms bendruomenėms;

⁽¹⁵⁾ OECD (2020), *Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?* PISA 2018, Volume VI.

19. būtina plačiau įvertinti potencialą ir galimybes papildyti ir sustiprinti kitas švietimo ir mokymo darbotvarkes. Mokymas ir mokymasis siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi visapusiškai dera su sveikatos, gerovės ir įtraukties, aktyvaus ir pasaulinio pilietiškumo, solidarumo, į besimokančiuosius orientuoto mokymosi, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant dirbtinį intelektą ⁽¹⁶⁾, politika ir programomis;
20. sistemingas švietimo ir mokymo aspekto integravimas į kitas politikos sritis, susijusias su žaliaja pertvarka ir darniu vystymusi, iš mokymosi visą gyvenimą perspektyvos gali padėti įgyvendinti tą politiką. Šia integracija taip pat gali būti susiejami įvairūs visuomenės ir ekonomikos sektoriai ir veiksmingai įtvirtintas tvarumo aspektas švietimo ir mokymo srityje;
21. šioje rekomendacijoje visapusiškai paisoma subsidiarumo ir proporcingumo principų. Joje pripažįstama, kad švietimo ir mokymo įstaigų autonomijos lygis valstybėse narėse labai skiriasi. Kai kuriose valstybėse narėse švietimo ir mokymo įstaigoms, mokytojų rengimo institucijoms, taip pat mokytojams ir profesijos mokytojams suteikta daug autonomijos. Rekomendacija bus įgyvendinama atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS, visapusiškai laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų ir pripažįstant skirtingą švietimo ir mokymo įstaigų autonomijos laipsnį, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes:

1. suintensyvinti ir sustiprinti pastangas remti švietimo ir mokymo sistemas joms imantis veiksnių žaliajai pertvarkai ir darniam vystymuisi įgyvendinti, kad bet kurioms amžiaus grupėms ir bet kurioms visuomenės grupėms priklausantys besimokantieji turėtų prieigą prie kokybiško, lygiateisiško ir įtraukaus švietimo ir mokymo tvarumo, klimato kaitos, aplinkos apsaugos ir biologinės įvairovės klausimais, deramai atsižvelgiant į aplinkosauginį, socialinį ir ekonominių aspektus;
2. nustatyti, kad mokymasis siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi būtų viena iš prioritetinių švietimo ir mokymo politikos ir programų sričių, kad sektorius gautų paramą ir galėtų prisidėti prie tvarios ateities, grindžiamos holistiniu švietimo supratimu. Įgyvendinti ir toliau plėtoti išsamius ir bendradarbiavimu grindžiamus požiūrius į mokymą ir mokymąsi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, įtraukiant visas atitinkamas švietimo ir mokymo sistemos šalis ir kitų atitinkamų sektorių suinteresuotuosius subjektus;
3. suteikti įvairių mokymosi galimybių formalioje, neformalioje ir savaiminio mokymosi aplinkoje tiek ikimokyklinio ugdymo, tiek suaugusiųjų mokymosi srityse, kad visų amžiaus grupių asmenys galėtų pasirėngti žaliajai pertvarkai ir prie jos aktyviai prisidėti, taip pat imtis veiksnių kuriant aplinkos požiūriu tvirtą, tvarią, žiedinę ir neutralaus poveikio klimatui ekonomiką bei teisingą, įtraukią ir taikią visuomenę;
4. apsvarstyti galimybę sistemos lygmeniu taikyti šias priemones:
 - a) glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, suderinti švietimo ir mokymo strategijas ir planus su žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi tikslais, įskaitant susijusias su mokymo programomis ir vertinimu ir pirminiu pedagogų rengimu bei tęstiniu profesiniu tobulėjimu; pasitelkiant mechanizmus dėl tolesnių veiksnių ir stebėsenos remti nacionalinių ir kitų strategijų ir politikos (be kita ko, taikomų susijusioms koncepcijoms, tokioms kaip švietimas siekiant darnaus vystymosi) įgyvendinimą;
 - b) investuoti, kai tikslinga, į ekologišką ir tvarią įrangą, išteklius ir infrastruktūrą (pastatus, aplinką ir technologijas), skirtą mokymuisi, bendravimui ir rekreacinei veiklai, kad būtų užtikrinta sveika, saugi, įtrauki, kūrybinga ir atspari mokymosi aplinka, ir teikti mokymą šiais klausimais;

⁽¹⁶⁾ UNESCO globojamas Tarptautinis dirbtinio intelekto mokslinių tyrimų centras (IRCAI) yra pirmasis centras pasaulyje, kurio veikla susijusi su dirbtiniu intelektu, švietimu ir darniu vystymusi.

- c) didinti informuotumą apie mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi naudą ir galimybes ir remti formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo įstaigas, įskaitant ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą, kad klimato kaitos, aplinkos apsaugos, biologinės įvairovės ir tvarumo klausimai būtų aktualūs besimokančiųjų kasdieniam gyvenimui ir būtų puoselėjama tvarumo kultūra;
- d) plėtoti visų amžiaus grupių besimokančiųjų žinias, įgūdžius ir formuoti nuostatas, kad jie galėtų gyventi tvariau, skatinti tvarius vartojimo ir gamybos modelius, rinktis sveikesnę ir labiau aplinką tausojančią gyvenimą ir individualiai bei bendrai prisidėti prie mūsų visuomenės pokyčių;
- e) remti ir stiprinti mokymą ir mokymąsi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, suteikiant infrastruktūrą, skaitmenines priemones bei išteklius ir remiant pedagogų skaitmeninius gebėjimus;
- f) prasmingu ir koordinuotu būdu įtraukti visus besimokančiuosius siūlant ir kartu rengiant metodus, susijusius su tuo, ką, kaip ir kur jie mokysis apie žaliąją pertvarką ir darnų vystymąsi ir siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi. Skatinti proporcingą įvairioms visuomenės grupėms priklausančių abiejų lyčių besimokančiųjų, įskaitant tuos, kurie turi mažiau galimybių, dalyvavimą. Įgalinti visus besimokančiuosius dalyvauti ir įsitraukti priimančiam sprendimus savo institucijos lygmeniu, taip pat vietos ir platesnių bendruomenių lygmeniu;
- g) glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengti ir remti mokymo programas ir sistemas, kad besimokantieji turėtų pakankamai erdvės ir laiko nuo ankstyvo amžiaus įgyti tvarumo kompetencijų ⁽¹⁷⁾. Jei į mokymo programas būtų įtraukta kartu tarpusavio mokymosi ir vietos pavyzdžių, problemų ir jų sprendimo būdų, tos programos taptų aktualesnės besimokantiems, nes būtų parodyta, kad klimato kaitos, biologinės įvairovės, aplinkos apsaugos ir tvarumo klausimai yra vietos lygmens ir gali būti sprendžiami;
- h) remti bendradarbiavimą ir tinklų kūrimą tvarumo, aplinkos apsaugos ir biologinės įvairovės klausimais, įtraukiant, pavyzdžiui, vietos valdžios institucijas, darbo su jaunimu ir jaunimo organizacijas, švietimo ir mokymo aplinkos klausimais centrus, pasaulinio mokymosi centrus, miškus, parkus, ūkius, muziejus, bibliotekas, nevyriausybinės organizacijos, mokslinių tyrimų organizacijas, vartotojų organizacijas ir įmones, taip stiprinant formaliojo, neformaliojo mokymosi ir savaiminio mokymosi ryšius;
- i) remti geros praktikos plėtrą ir pedagoginių tyrimų apie mokymą ir mokymąsi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi visų rūšių ir lygmenų švietimo ir mokymo atveju masto didinimą;

5. toliau remti besimokančiuosius – apsvarstyti galimybę taikyti šias priemones:

- a) visiems besimokantiems nuo ikimokyklinio amžiaus suteikti galimybių suprasti gamtą ir biologinę įvairovę, tuo domėtis ir tai vertinti, skatinti smalsumą bei susidomėjimą ir mokyti veikti siekiant tvarumo tiek asmeniškai, tiek kartu su kitais;
- b) stiprinti, be kita ko, teikiant finansinę paramą pagal nacionalines finansinės paramos sistemas, aukštos kokybės mokymąsi visą gyvenimą siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, įskaitant stažuotes, pameistrystę, savanorišką veiklą, užklasinę veiklą, darbo su jaunimu veiklą ir kitų formų formalųjį, neformalųjį mokymąsi bei savaiminį mokymąsi ir jų tarpusavio ryšius. Skatinti ir pripažinti su tuo susijusius pilietinio angažuotumo veiksmus ir programas;

⁽¹⁷⁾ Tvarumo kompetencijų sąvoka, kaip apibūdinta Europos tvarumo kompetencijos programoje „GreenComp“, apima žinias, įgūdžius ir nuostatas, kurių reikia visų amžiaus grupių besimokantiems, kad jie galėtų gyventi, dirbti ir veikti užtikrindami tvarumą (įskaitant kritinį mąstymą, sisteminių mąstymą ir ryšį su gamta). Žalieji įgūdžiai – tai profesiniai įgūdžiai, kurių reikia visuose sektoriuose ir visais darbo rinkos lygmenimis žaliosios pertvarkos tikslais, įskaitant naujų žaliųjų darbo vietų kūrimą.

- c) sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimu grindžiamiems, patirtiniams, į praktiką orientuotiems ir vietos kontekstams bei tradicijoms aktualiems mokymosi metodams ir būdams, taip pat remti tarpdalykinę ir įvairias mokymo programas apimančią veiklą. Tai taip pat reiškia, kad besimokantieji turėtų būti suteiktos praktinės galimybės stebėti gamtą ir ja rūpintis ir mažinti vartojimą, taisyti gaminius, juos pakartotinai naudoti ir perdirbti, taip padedant jiems suprasti tvarios gyvensenos ir žiedinės ekonomikos svarbą;
- d) teikti faktais pagrįstą ir prieinamą informaciją apie klimato, aplinkos ir biologinės įvairovės krizę ir jos veiksnius, kaip susitarta pagal Orhuso konvenciją ⁽¹⁸⁾;
- e) ugdyti problemų sprendimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, puoselėti kritinį mąstymą, gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis įgūdžius ir sisteminių mąstymą, remti pozityvius veiksmus, įskaitant savanorišką veiklą, kad besimokantieji atlaikytų akistatą su baime ir galių netekimu, kuriuos jie galėtų patirti pasaulinio masto krizių akivaizdoje, ir ši baimė bei galių netekimas būtų mažinami;
6. toliau remti pedagogus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos mokymuisi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi – apvarstyti galimybę taikyti šias priemones:
- a) pripažinti, kad visi pedagogai, nepaisant jų dėstomo dalyko ar švietimo sektoriaus, yra pedagogai tvarumo klausimais, turintys padėti besimokantiems pasirengti žaliajai pertvarkai. Sudaryti jiems sąlygas didinti besimokančiųjų informuotumą apie darnaus vystymosi tikslus. Įtraukti, konsultuoti ir remti pedagogus kuriant mokymo bei kitas programas ir kitas švietimo reformas, susijusias su žaliąja pertvarka ir darniu vystymusi, ir rengiant tinkamo profesinio tobulėjimo veiklą;
- b) remti žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi klausimų įtraukimą į pirminio mokytojų ir profesijos mokytojų rengimo programas, tęstinio profesinio tobulėjimo programas ir mokytojų profesinius standartus bei sistemas, siekiant paremti pedagogų kompetencijos tvarumo klausimais ugdymą;
- c) remti mentorystės schemas ir profesinio tobulėjimo programas institucijų lygmeniu. Remti pedagogus, kad jie savo praktikoje naudotų skaitmenines priemones ir technologijas, kad pagerintų mokymą ir mokymąsi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi;
- d) toliau plėtoti ir nagrinėti galimybes ir iniciatyvas, skirtas pedagogams dalyvauti su tvarumu susijusiose profesinio tobulėjimo programose, pavyzdžiui, į minėtas programas atsižvelgiant karjeros darymo bei karjeros raidos kontekste ir pedagogams skiriant tam tikras pareigas, pavyzdžiui, tvarumo koordinatoriaus;
- e) remti pedagogus, be kita ko, suteikiant pakankamai laiko ir erdvės, kad jie taikytų pedagogikos metodus, gerinančius tarpdalykinį mokymą ir mokymąsi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi ir plėtojančius socioemocinius mokymosi aspektus, kad visi besimokantieji galėtų įgyvendinti pokyčius ir išmokyti mąstyti ir veikti tiek atskirai, tiek bendrai, tiek vietiniu, tiek pasauliniu mastu, kuriant tvaresnę pasaulį;
- f) kai tikslinga, skatinti pokyčius lemiantį tarpdalykinį mokymą bei mokymąsi ir sudaryti tam sąlygas taikant ir tradicinius, ir naujoviškus mokymosi metodus, įskaitant praktinį mokymąsi, MTIMM metodą ⁽¹⁹⁾, hakatonus, mokymąsi teikiant paslaugas ir žaidimizaciją;
- g) parengti ir pateikti išteklius, kurie padėtų pedagogams, be kita ko, vertinimo srityje. Remti pedagogus, kad jie naudotų tradicines ir naujas priemones bei medžiagą mokymui ir ugdymui siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi įvairiomis sąlygomis – vidaus, lauko, skaitmeninėje ir neskaitmeninėje aplinkoje. Suteikti galimybes naudotis kompetencijos centru, įskaitant švietimo ir mokymo aplinkosaugos klausimais centrus, paslaugomis;
- h) skatinti mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenę bendradarbiauti su formaliojo bei neformaliojo švietimo bei mokymo ir savaiminio mokymosi paslaugų teikėjais, kad būtų remiami pedagogai žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi srityje. Remti dalyvavimą su kritine klimato padėtimi, aplinkosaugos krize ir tvarumu susijusiuose projektuose ir moksliniuose tyrimuose;

⁽¹⁸⁾ Konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais.

⁽¹⁹⁾ Taikant MTIMM (gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, menų ir matematikos) metodą siekiama išnaudoti kūrybinį potencialą susiejant švietimą MTIM srityje su menais, humanitariniais ir socialiniais mokslais.

7. toliau remti formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo įstaigas, kad, kai tinkama, žaliaji pertvarka ir darnus vystymasis būtų veiksmingai integruoti į visą jų veiklą ir operacijas – apsvarstyti galimybę taikyti šias priemones:
- skatinti ir palengvinti veiksmingą visos institucijos bendruomenės dalyvavimu grindžiamą požiūrį į tvarumą, kuris apima mokymą ir mokymąsi, viziją, planavimą ir valdymą, aktyvų besimokančiųjų ir darbuotojų dalyvavimą, šeimų dalyvavimą, pastatų ir išteklių valdymą, partnerystę su vietos ir platesne bendruomene, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Remti švietimo srities vadovus, jiems valdant organizacinius pokyčius – suteikti konkrečias profesinio tobulėjimo galimybes ir gaires, kad jie galėtų atlikti savo pareigas;
 - remti švietimo ir mokymo įstaigas, joms rengiant, stebint ir įvertinant savo tvarumo strategijas ir (arba) įtvirtinant tvarumo aspektą esamuose procesuose ir priemonėse (pavyzdžiui, mokyklų vystymo planuose, aukštojo mokslo institucijų tiksluose ir strategijose). Pripažinti, kad tai yra ilgalaikis procesas, reikalaujantis nedidelio masto išmatuojamų veiksmų, kurie turėtų būti nuolat stebimi ir įvertinami (įskaitant pačių institucijų įsivertinimą);
 - atsižvelgiant į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros centrų, mokyklų, aukštojo mokslo institucijų, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų, suaugusiųjų mokymosi įstaigų ir kitų švietimo paslaugų teikėjų institucinę autonomiją, skatinti juos dalyvauti ekologinio ženklo iniciatyvose, kurios gali būti naudingos aplinkosaugos, socialiniu, švietimo ir ekonomikos požiūriu, ir juos remti. Sukurti paramos struktūras tokioms programoms įgyvendinti, pavyzdžiui, agentūras ar įstaigas, kurios remtų visos institucijos bendruomenės dalyvavimu grindžiamą požiūrį, mentorystės ir tinklų kūrimo veiklą, šablonus bei gaires ir finansinės paramos teikimą;
 - dalį švietimo ir mokymo organizacijų vidaus ir /arba išorės peržiūros ir kokybės užtikrinimo mechanizmų sutelkti į tvarumą. Tinkamomis priemonėmis, įskaitant, pavyzdžiui, finansavimo mechanizmus, pripažinti veiksmingą aukštojo mokslo institucijų įsitraukimą;
 - toliau integruoti žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi aspektus į profesinio rengimo ir mokymo bei aukštojo mokslo programas, mokymo programas ir modulius (atsižvelgiant į institucinę autonomiją ir akademinę laisvę) įvairiose disciplinose, įskaitant verslo studijas, socialinius mokslus, pedagogikos mokslus, humanitarinius mokslus, menus, architektūrą ir inžineriją, žemės naudojimo planavimą ir žemėtvarką. Pasinaudoti ištekliais ir medžiaga, kuriuos parengė aplinkosaugos ir švietimo nevyriausybinės organizacijos ir kitos susijusios įstaigos;
 - remti aukštojo mokslo, profesinio rengimo ir mokymo ir suaugusiųjų mokymosi įstaigas, kad jos rengtų trumpus ir specializuotus mokymosi kursus žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi klausimais, už kuriuos, be kita ko, gali būti suteikiami mikrokredencialai, siekiant pagilinti, išplėsti ir atnaujinti profesines kompetencijas;
 - skatinti partnerystę su visomis disciplinomis ir veikėjais, įskaitant, verslo ir meno subjektus, ūkius, kultūros paveldo, sporto ir jaunimo organizacijas, mokslinių tyrimų institutus, pilietinės visuomenės organizacijas, švietimo išteklių (įskaitant technologijas, leidybą ir kitą mokymo programoms reikalingą įrangą) sektorių ir švietimo mokslinių tyrimų įstaigas. Remti užklasinės veiklos, vasaros ir kitų programų rengimą ir teikti paramą stažuotėms, pavyzdžiui, laboratorijose, įmonėse, mokslinių tyrimų institucijose ir nevyriausybinėse organizacijose;
 - remti programas, kuriomis skatinamos inovacijos ir verslumas tvarumo srityje. Stiprinti aukštojo mokslo institucijas ir profesinio rengimo ir mokymo įstaigas, kad būtų įsteigti arba sustiprinti tvarumo centrai, kurie skatintų inovacijas ir verslumą siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, žiedinės ekonomikos ir biologinės įvairovės;
8. kai tinkama, sutelkti nacionalinį ir ES finansavimą investicijoms į infrastruktūrą, mokymus, priemones ir išteklius, skirtus formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo sektoriaus atsparumui ir pasirengimui žaliajai pertvarkai įgyvendinti, ypač pagal „Erasmus+“, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, Europos solidarumo korpusą, „Europos socialinį fondą +“, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą, Europos regioninės plėtros fondą, Techninės paramos priemonę, Skaitmeninės Europos programą, programas „Europos horizontas“ ir „InvestEU“;
9. investuoti į politikos įgyvendinimo iššūkių ir tokių iniciatyvų poveikio stebėseną, tyrimus ir įvertinimą, siekiant pasinaudoti įgyta patirtimi ir į ją atsižvelgti formuojant politiką. Tai gali apimti esamų rodiklių ir tikslų įgyvendinimą, taip pat ir tarptautiniu lygmeniu,

PRAŠO KOMISIJOS, DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ IR NACIONALINES APLINKYBES:

1. sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams bendradarbiauti ir vykdyti tarpusavio mokymosi veiklą, kiek tai susiję su mokymusi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, ir tuo tikslu:
 - a) įgyvendinti Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) ⁽²⁰⁾, kurios vienas iš svarbiausių prioritetų – švietimas ir mokymas siekiant žaliosios pertvarkos;
 - b) skleisti informaciją ir skatinti išnaudoti galimybes propaguoti ir remti formalųjį ir neformalųjį švietimą ir mokymą siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi ir tam sudaryti sąlygas pagal ES finansavimo programas, tokias kaip „Erasmus+“, Europos solidarumo korpusas, LIFE, „Europos socialinis fondas +“, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, „Europos horizontas“, įskaitant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“, Švietimo ir sąmoningumo ugdymo vystymosi klausimais programa ir Techninės paramos priemonė;
 - c) dalytis „Erasmus+“ darbuotojų mainų, projektų ir tinklų geros praktikos pavyzdžiais, be kita ko, pagal Europos universitetų tinklų iniciatyvą, per internetinę „eTwinning“ bendruomenę, „Erasmus+“ mokytojų akademijas, profesinės kompetencijos centrus, pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir per Europos inovacijos ir technologijos institutą;
 - d) nustatyti ir dokumentuoti geros praktikos pavyzdžius ir jais dalytis, be kita ko, esamose internetinėse platformose ⁽²¹⁾ ir remti nacionalinių ir kitų organizacijų, veikiančių švietimo ir žaliosios pertvarkos bei darnaus vystymosi srityse formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo kontekste, tinklaveiką;
 - e) įtraukti jaunimą į rekomendacijos įgyvendinimą, ypač vykdant iniciatyvą „2022-ieji – Europos jaunimo metai“ ir ES jaunimo dialogą, siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai atsižvelgta į jaunimo ir jaunimo organizacijų nuomonę, požiūrį ir poreikius;
 - f) užtikrinti koalicijos „Švietimas klimato labui“ ir Naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos sąveiką;
2. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis plėtoti išteklius, medžiagą ir mokslinius tyrimus, susijusius su mokymusi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, jais dalytis ir juos teikti savanoriško naudojimosi tikslu, be kita ko, kiek tai susiję su naująja Europos tvarumo kompetencijos programa „GreenComp“;
3. remti pedagogus mokymo siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi kontekste ir šiuo tikslu:
 - a) teikti išteklius ir pagalbinę medžiagą savarankiško naudojimosi tikslu Europos mokyklinio ugdymo platformoje, platformoje EPAL ir Europos jaunimo portale;
 - b) taikant ES apdovanojimų schemas, be kita ko, skiriant Europos novatoriško mokymo apdovanojimą, „eTwinning“ apdovanojimą ir Europos profesinių gebėjimų apdovanojimus, pripažinti išskirtines pastangas mokymo ir mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi srityje;
4. stebėti aukštojo mokslo institucijų ir profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų ir pradedančiųjų mokslo darbuotojų žaliųjų igūdžių ir nuostatų dėl aplinkos tvarumo raidą (nesukuriant naujų pareigų teikti ataskaitas ar bet kokios papildomos naštos valstybėms narėms), vykdant esamus Europos tyrimus, tokius kaip Europos absolventų karjeros stebėjimo iniciatyva, pavyzdžiui, į šiuos tyrimus įtraukiant klausimų apie tokias nuostatas;

⁽²⁰⁾ Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.), OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

⁽²¹⁾ Tai galėtų būti koalicija „Švietimas klimato labui“, būsimoji Europos mokyklinio ugdymo platforma, platforma „Learning Corner, Science is Wonderful!“, Europos jaunimo portalas, Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninė platforma (EPAL), „Scientix“, Europos pameistrystės aljansas ir Igdžių paktas;

5. stebėti švietimo siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi pažangą pagal esamas ataskaitas dėl Europos švietimo erdvės ir Europos žaliojo kurso, nesukuriant naujų pareigų teikti ataskaitas ar bet kokios papildomos naštos valstybėms narėms. Tai apima paramą rengiant galimus rodiklius arba ES lygmens tikslus tvarumo srityje, kaip nustatyta Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.);
6. glaudžiau bendradarbiauti su esamomis tarptautinėmis organizacijomis, ypač UNESCO ir kitais JT organais, įskaitant UNECE, kad kartu su politikos formuotojais, specialistais ir suinteresuotaisiais subjektais valstybėse narėse ir tarp jų būtų puoselėjamas požiūris į švietimą ir mokymą siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi, kuris apima lygybės, įtraukties bei teisingumo aspektus, laikantis Europos žaliojo kurso, Darnaus vystymosi tikslų ir UNESCO švietimo siekiant darnaus vystymosi veiksmų gairių iki 2030 m.;
7. toliau stiprinti programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos žaliąjį aspektą, abiem atvejais užtikrinant darnų judumą, internetinį bendradarbiavimą ir žaliąją praktiką vykdant projektus ir sutelkiant dėmesį į žaliąją pertvarką ir darnų vystymąsi bendradarbiaujant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams švietimo, mokymo ir jaunimo sektoriuose.

Priimta Liuksemburge, 2022 m. birželio 16 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
O. DUSSOPT

TARYBOS REKOMENDACIJA**2022 m. birželio 16 d.****dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti**

(2022/C 243/02)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 149 ir 292, 165 ir 166 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

1. Europoje vis daugiau žmonių turi atnaujinti ir tobulinti savo žinias, įgūdžius ir kompetencijas, kad užpildytų spragą tarp savo formaliojo švietimo ir mokymo rezultatų ir sparčiai kintančios visuomenės ir darbo rinkos poreikių. Ekonomikai atsigaunant po COVID-19 pandemijos ir vykstant skaitmeninei bei žaliajai pertvarkai sparčiau keičiasi ir mūsų gyvenimo būdas, mokymosi sistemos ir darbo procesai. Tai taip pat išryškino poreikį žmonėms būti geriau pasirengusiems įveikti dabartinius ir ateities iššūkius. Pandemija padarė poveikį tiek jaunimo, tiek suaugusiųjų karjeros perspektyvoms. Dėl jos taip pat padidėjo nedarbas ir buvo padaryta žala šimtų milijonų europiečių fizinei, psichinei ir emocinei gerovei;
2. vienas iš pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduria Europos įmonės ir darbdaviai, yra nepakankama atitinkamų įgūdžių pasiūla ES darbo rinkoje. Tuo pat metu darbuotojai susiduria su precedento neturinčiais darbo organizavimo pokyčiais. Be to, dėl skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos iš esmės keičiasi užduočių profiliai ir įgūdžių reikalavimai. Kaip nurodyta 2021 m. spalio 15 d. Tarybos sprendime (ES) 2021/1868 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių ⁽¹⁾, „valstybės narės ir Sąjunga turi siekti parengti suderintą užimtumo strategiją, skirtą visų pirma kvalifikuotai, tinkamai parengtai, gebančiai prisitaikyti darbo jėgai bei į ateitį orientuotoms ir į ekonomikos pokyčius reaguojančioms darbo rinkoms skatinti“. Nuolat kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti labai svarbu, kad darbuotojai galėtų patenkinti dabartinėje darbo vietoje atsirandančius poreikius arba pereiti į naujas darbo vietas ir tokius besiplečiančius sektorius, kaip žalioji ir skaitmeniniai sektoriai, ypač senėjant visuomenei;
3. kad galėtų ugdyti asmenines, socialines, kultūrinės ir profesines žinias, įgūdžius ir kompetencijas, žmonės turi turėti galimybę dalyvauti įvairiais būdais ir įvairioje aplinkoje organizuojamo kokybiško mokymo ir mokymosi sistemoje. Būta raginimų didinti švietimo ir mokymo sistemų lankstumą ir surasti sprendimus, kaip įvairesnio profilio žmonėms organizuoti labiau į besimokančius asmenis orientuotą, prieinamą ir įtraukų mokymą. Neformalus švietimo ir mokymo paslaugų teikėjai šiuo metu taip pat stengiasi patenkinti šį poreikį suteikdami naujų ir novatoriškų kvalifikacijos kėlimo ir persikvalifikavimo galimybių;
4. siekiant užtikrinti, kad kiekvienas asmuo turėtų žinių, įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų norint sėkmingai įsitvirtinti visuomenėje, darbo rinkoje ir asmeniniame gyvenime, labai svarbų vaidmenį atlieka veiksminga mokymosi visą gyvenimą kultūra. Labai svarbu, kad žmonės visą gyvenimą galėtų naudotis kokybiško ir tinkamo švietimo ir mokymo, kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo sistema. Kad švietimo ir mokymo įstaigos galėtų geriau reaguoti į sparčiai kintančius darbdavių ir besimokančių asmenų poreikius, jų ilgalaikė strategija turėtų apimti mokymosi visą gyvenimą galimybes. Taip įvairesnėms besimokančių asmenų grupėms (įskaitant šių įstaigų absolventus ir kitus suaugusius besimokančius asmenis) būtų sudarytos sąlygos kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti. Rekomenduojama, kad aukštojo mokslo įstaigos, profesinio rengimo ir mokymo įstaigos, suaugusiųjų mokymo paslaugų teikėjai ir kiti mikrokredencialų teikėjai, įskaitant darbdavius, bendradarbiautų ir integruotų naujausių mokslinių tyrimų rezultatus, rengdami ir atnaujindami mokymosi galimybes;

(¹) OL L 379, 2021 10 26, p. 1.

5. mikrokredencialai galėtų padėti patvirtinti trumpos, konkrečiai pritaikytos mokymosi patirties rezultatus. Jie suteikia galimybę tikslingai ir lanksčiai įgyti žinių, įgūdžių ir kompetencijų, kad būtų patenkinami nauji ir besiformuojantys visuomenės ir darbo rinkos poreikiai, taip pat kad asmenys galėtų užpildyti įgūdžių, kurių jiems reikia, kad galėtų sėkmingai įsitvirtinti sparčiai kintančioje aplinkoje, spragos, tačiau jais nepakeičiamos įprastos kvalifikacijos. Kai tikslinga, jais gali būti papildomos esamos kvalifikacijos, suteikiant joms pridėtinės vertės ir kartu nepakenkiant pirminio švietimo ir mokymo pagal visų studijų programas pagrindiniam principui. Mikrokredencialus galėtų rengti ir išduoti įvairūs teikėjai, vykdančys veiklą įvairioje mokymosi aplinkoje (formaliojo ir neformaliojo švietimo ar savaiminio mokymosi aplinkose);
6. nepaisant to, kad mikrokredencialai vis aktyviau naudojami, Europoje nėra bendros jų apibrėžties ar standartų. Dėl to yra apribotas mikrokredencialų supratimas ir naudojimosi jais mastas, taigi ir mikrokredencialų teikiamos galimybės palengvinti lanksčias mokymosi ir karjeros trajektorijas. Šia rekomendacija siekiama padėti didinti visų susijusių subjektų – tiek teikėjų, tiek gavėjų – pasitikėjimą mikrokredencialais visoje Europoje;
7. pagal Europos socialinių teisių ramsčio ⁽²⁾ pirmąjį principą kiekvienas turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kad galėtų išlaikyti ir įgyti įgūdžius, leidžiančius visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir sėkmingai valdyti savo statuso pokyčius darbo rinkoje visoje Europos Sąjungoje. Pagal Europos socialinių teisių ramsčio ketvirtąjį principą kiekvienas turi teisę laiku gauti konkrečiai jam pritaikytą pagalbą siekiant pagerinti jo perspektyvas įsidarbinti ar pradėti dirbti savarankiškai. Ši teisė gauti pagalbą apima teisę į paramą mokantis ir persikvalifikuojant. Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane mikrokredencialai apibūdinti kaip novatoriška priemonė, galinti „padėti sukurti palankesnes sąlygas lankstiems mokymosi metodams taikyti ir padėti darbuotojams darbe ar keičiant profesinę veiklą“. Mikrokredencialai gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant 2030 m. ES pagrindinių tikslų, įskaitant tikslus užtikrinti, kad kasmet mokymuose dalyvautų 60 % visų suaugusiųjų ir kad užimtumo lygis siektų bent 78 %. Šiuos abu tikslus Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime palankiai įvertino ES vadovai, taip pat socialiniai partneriai bei pilietinė visuomenė ir vėliau 2021 m. birželio 24–25 d. susitikime ⁽³⁾ – Europos Vadovų Taryba;
8. kartu su šiuo veiksmų planu Komisija priėmė Rekomendaciją dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE rekomendaciją) ⁽⁴⁾. Rekomendacijoje valstybėms narėms pateiktos konkrečios politikos gairės, kaip rengti darnius politikos dokumentų rinkinius, kad būtų palengvinamas darbo vietos keitimas ir skatinamas ekonomikos gaivinimas po COVID-19 pandemijos kuriant darbo vietas. Šios politikos gairės apima kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes ir paramos priemones;
9. Europos įgūdžių darbotvarkėje ⁽⁵⁾, kaip vienas iš jos 12 pavyzdinių veiksmų, paskelbta nauja iniciatyva, susijusi su europiniu požiūriu į mikrokredencialus. Šia nauja iniciatyva siekiama remti mikrokredencialų kokybę, skaidrumą ir naudojimą visoje ES. Įgūdžių darbotvarkėje taip pat paskelbta apie iniciatyvą, susijusią su individualiosiomis mokymosi sąskaitomis, kurios galėtų padėti panaikinti esamas spragas, susijusias su darbingo amžiaus suaugusiųjų galimybėmis gauti išsilavinimą ir mokytis, ir sudaryti sąlygas žmonėms sėkmingai valdyti statuso pokyčius darbo rinkoje. Mikrokredencialai gali būti naudojami kaip dalis žmonėms prieinamo švietimo ir mokymo, siekiant pagrįsti šių individualių mokymosi sąskaitų veikimą;
10. Komisijos komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m ⁽⁶⁾, paskelbta, kad Komisija sieks parengti europinį požiūrį į mikrokredencialus, kad padėtų išplėsti mokymosi galimybes ir sustiprinti tiek aukštojo mokslo įstaigų, tiek profesinio rengimo ir mokymo įstaigų vaidmenį mokymosi visą gyvenimą srityje;
11. Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo ⁽⁷⁾ Komisija raginama išnagrinėti „mikrokredencialų koncepciją ir naudojimą“;

⁽²⁾ OL C 428, 2017 12 13, p. 10.

⁽³⁾ „[...] Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano ES pagrindinius tikslus, vadovaujantis Porto deklaracija“, Europos Vadovų Tarybos išvados, 2021 m. birželio 24–25 d., dok. EUCO 7/21.

⁽⁴⁾ C(2021) 1372 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁷⁾ OL C 417, 2020 12 2, p. 1.

12. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)⁽⁸⁾ mikrokredencialų koncepcijos ir naudojimo nagrinėjimas pateikiamas kaip vienas iš konkrečių strateginės programos 2 prioritetinės srities (mokymasis visą gyvenimą ir judumas) klausimų ir veiksmų;
13. Tarybos išvadose dėl dokumento „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas: sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“⁽⁹⁾ pabrėžiama, kad „[n]ors mikrokredencialai nenukrypsta nuo pagrindinio visos studijų programos principo ir nepažeidžia jo, jie galėtų padėti išplėsti mokymosi galimybes siekiant pritaikyti jas netradiciniams besimokantiems asmenims ir atsižvelgiant į naujų įgūdžių poreikį darbo rinkoje, užtikrinti, kad mokymosi patirtis būtų lankstesnė ir modulinė, remti galimybes įgyti aukštąjį išsilavinimą ir įtraukti besimokančius asmenis, neatsižvelgiant į jų ankstesnę kvalifikaciją ar išsilavinimą, skatinant suteikti perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybių, kartu užtikrinant kokybišką švietimą“;
14. tarpvyriausybinių Bolonijos proceso⁽¹⁰⁾ Romos komunikate Europos aukštojo mokslo erdvės švietimo ministrai išpareigojo padėti savo aukštojo mokslo įstaigoms: i) įvairinti mokymosi galimybių pasiūlą ir ii) diegti ugdymo turinio ir švietimo organizavimo būdų inovacijas. Be visų studijų programų ir kartu išsaugodamos savo teisę savarankiškai rengti studijų programas ir reglamentuoti kreditų perkėlimo klausimus, daugelis aukštojo mokslo įstaigų siūlo arba planuoja siūlyti trumpesnius mokymosi kursus. Dalyvavimas tokiuose trumpesniuose kursuose gali padėti besimokantiems asmenims įvairiais jų gyvenimo etapais ugdyti ar atnaujinti savo kultūrinius, profesinius ir universaliuosius įgūdžius ir kompetencijas. Bendradarbiaujant Bolonijos proceso sistemoje bus nagrinėjama, kaip ir kokių mastu šiuos trumpesnius ir lanksčius mokymosi kursus, įskaitant kursus, kuriuos baigus išduodami mikrokredencialai, būtų galima apibrėžti, plėtoti, rengti ir pripažinti naudojančius įprastomis priemonėmis;
15. švietimo ir mokymo sistemos turėtų padėti patenkinti įvairius individualius visų besimokančių asmenų poreikius ir stiprinti jų gabumus ir gebėjimus. Jomis taip pat turėtų būti suteikiama mokymosi galimybių visiems, be kita ko, neformaliojo švietimo ir savaiminio mokymosi aplinkoje, kaip pabrėžiama Tarybos išvadose dėl lygybės ir įtraukties švietimo ir mokymo srityje siekiant skatinti visų mokymosi sėkmę⁽¹¹⁾. Tinkamai parengti mikrokredencialai gali būti naudojami kaip tam tikros tikslinės priemonės siekiant didinti platesnio besimokančių asmenų rato įtrauktį ir jų galimybes dalyvauti švietimo ir mokymo programose. Šis platesnis besimokančių asmenų ratas apima nepalankioje padėtyje esančias ir pažeidžiamas grupes (pavyzdžiui, neįgaliuosius, vyresnio amžiaus asmenis, žemos kvalifikacijos ir (arba) menkų įgūdžių asmenis, mažumas, migrantų kilmės asmenis, pabėgėlius ir dėl geografinės ir (arba) nepalankios socialinės bei ekonominės padėties mažiau galimybių turinčius asmenis). Mikrokredencialus taip pat galima naudoti siekiant suteikti geresnę orientavimą besimokantiems asmenims ir sudaryti palankesnes sąlygas sėkmingai mokytis ir dalyvauti mokymuose, taip pat remti perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką. Dėl numatomo pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų skaičiaus didėjimo reikės rengti strategijas, kaip veiksmingai integruoti šias grupes į švietimo, mokymo ir darbo sistemas. Gairės ir tarpusavio mokymasis visoje ES rengiant ir išduodant mikrokredencialus gali padėti skatinti įtrauktį ir užtikrinti, kad besimokantys asmenys iš visų visuomenės grupių galėtų pasinaudoti jų teikiama nauda;
16. mikrokredencialai taip pat gali padėti remti darbuotojų, įskaitant nestandartinių formų darbą dirbančius asmenis, pavyzdžiui, platformų ekonomikos sektoriaus darbuotojų⁽¹²⁾, kuriems dėl jų užimtumo statuso gali būti sunku naudotis galimybe mokytis⁽¹³⁾, profesinį tobulėjimą ir judumą;

⁽⁸⁾ OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

⁽⁹⁾ OL C 221, 2021 6 10, p. 14.

⁽¹⁰⁾ 2020 m. lapkričio 19 d. Romoje įvykusio ministrų susitikimo komunikatas.

⁽¹¹⁾ OL C 221, 2021 6 10, p. 3.

⁽¹²⁾ „[...] turėtų būti laikoma, kad sąvoka „internetu platformų ekonomika“ apima visą ekonominę veiklą, susijusią su faktiniais ar numatomais komerciniais sandoriais vidaus rinkoje, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai palengvinama naudojantis interneto platformomis, visų pirma internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis ir interneto paieškos sistemomis“, 2018 m. balandžio 26 d. Komisijos sprendimas dėl internetinės platformos ekonomikos stebėsenos centro ekspertų grupės įsteigimo klausimų, C(2018) 2393 final, 2018 4 26, p. 1.

⁽¹³⁾ 2021 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento rezoliucijoje „Sąžiningos darbo sąlygos, teisės ir socialinė apsauga skaitmeninių platformų darbuotojams. Naujos užimtumo formos, susijusios su skaitmenine plėtra“ (2019/2186(INI)) raginama skaitmeninių platformų darbuotojų švietimo ir mokymo klausimus spręsti atsižvelgiant į ES požiūrį į mikrokredencialus.

17. mikrokredencialai galėtų atlikti svarbų vaidmenį įgyvendinant ES politikos iniciatyvas, kuriomis skatinama skaitmeninė ir žaliaji pertvarkos. Mikrokredencialai galėtų: i) pagrįsti 2021–2027 m. Skaitmeninio švietimo veiksmų plano ⁽¹⁴⁾ tikslus, siekiant padėti suteikti lanksčių ir prieinamų mokymosi galimybių, skirtų skaitmeniniams įgūdžiams ugdyti, ir ii) padėti įgyvendinti Komisijos 2030 m. skaitmeninės politikos kelrodžio plano tikslus ne vėliau kaip 2030 m. užtikrinti, kad Europoje gyventų skaitmeninių įgūdžių turintys gyventojai ir dirbtų aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities specialistai. Mikrokredencialai taip pat galėtų atlikti tam tikrą vaidmenį įgyvendinant Europos žaliojo kurso iniciatyvą ⁽¹⁵⁾ – Europos ekonomikos augimo strategiją, kuria siekiama pertvarkyti jos ekonomiką ir visuomenę ir jas nukreipti tvaresniu keliu;
18. Tarybos rekomendacijoje dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo ⁽¹⁶⁾, nustatyta bendra orientacinė sistema, kuria siekiama padėti asmenims ir organizacijoms palyginti įvairias kvalifikacijų sistemas ir kvalifikacijų lygius tose sistemose. Į Europos kvalifikacijų sandarą (EKS), kaip Europos orientacinę sistemą, galima įtraukti visų rūšių ir lygių kvalifikacijas ir ji yra bendras skaidrumo, perkeliamumo ir palyginamumo standartas. Į EKS taip pat galima įtraukti mikrokredencialus, jeigu ir kai jie yra pirma įtraukti į nacionalines kvalifikacijų sandaras;
19. 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacijoje dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽¹⁷⁾ valstybės narės buvo raginamos ne vėliau kaip 2018 m., atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir ypatumus ir tokiu mastu, kokį laiko tinkamu, nustatyti neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo priemonės. Šios rezultatų patvirtinimo priemonės reiškia, kad gali būti patvirtintos žmonių žinios, įgūdžiai ir kompetencijos, kuriuos jie įgijo neformaliojo ir savaiminio mokymosi sistemoje. Naudojantis šiomis patvirtinimo priemonėmis žmonėms taip pat sudaromos sąlygos įgyti visą kvalifikaciją arba, kai taikytina, dalinę kvalifikaciją. 2020 m. atliekant šios rekomendacijos vertinimą ⁽¹⁸⁾ buvo raginama aktyviau plėtoti rezultatų patvirtinimo ir mikrokredencialų tarpusavio sąsajas;
20. 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) 2018/646 dėl bendros geresnių paslaugų, susijusių su įgūdžiais ir kvalifikacijomis, teikimo sistemos („Europass“), kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2241/2004/EB ⁽¹⁹⁾, nustatytas pagrindas parengti internetines priemones, kad žmonės galėtų valdyti savo karjerą ir mokytis visą gyvenimą, taip pat numatytos sąlygos patvirtinti autentiškumo patvirtinimo paslaugas, kuriomis užtikrinamas mikrokredencialų perkeliamumas;
21. mikrokredencialų tinkamumas, plėtojimas ir atnaujinimas priklausys nuo:
 - i) regioninių ir nacionalinių institucijų bei švietimo ir mokymo organizacijų bendradarbiavimo ir
 - ii) įvairių sektorių ir pramonės šakų atstovų socialinio dialogo (palaikant šį socialinį dialogą turėtų dalyvauti viešojo ir privačiojo sektorių darbuotojams ir darbdaviams atstovaujanti organizacija, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) ir specialistai bei vadovaujantys darbuotojai;
22. šioje rekomendacijoje visapusiškai laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų, institucijų savarankiškumo ir akademinės laisvės principų ir valstybių narių atsakomybės už švietimo ir profesinio rengimo turinį ir organizavimą, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;
23. šia rekomendacija nedaromas poveikis Direktyvai 2005/36/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2013/55/ES dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ir joje nustatytos automatinio pripažinimo tvarkos,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ, kuri turi būti įgyvendinama atsižvelgiant į regioninės, nacionalinės ir Sąjungos teisės aktus bei prioritetus, nacionalines aplinkybes ir turimus išteklius, įskaitant socialinę ir ekonominę padėtį ir nacionalinių švietimo, mokymo, mokymosi visą gyvenimą ir užimtumo sistemų ypatumus, ir glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais:

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

⁽¹⁵⁾ COM(2019) 640 final.

⁽¹⁶⁾ OL C 189, 2017 6 15, p. 15.

⁽¹⁷⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 121 final.

⁽¹⁹⁾ OL L 112, 2018 5 2, p. 42.

Tikslai

1. Valstybėms narėms rekomenduojama patvirtinti europinį požiūrį į mikrokredencius siekiant:
 - a) sudaryti sąlygas asmenims įgyti žinių, įgūdžių ir kompetencijų, kurių jiems reikia norint išsivystinti kintančioje darbo rinkoje ir visuomenėje, tas žinias, įgūdžius ir kompetencijas atnaujinti bei tobulinti, kad jie galėtų visapusiškai pasinaudoti socialiai sąžiningu ekonomikos atsigavimu ir teisingu perėjimu prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos ir būtų geriau pasirengę įveikti dabartinius ir ateities iššūkius;
 - b) padėti mikrokredencialų teikėjams pasirengti didinti mokymosi galimybių pasiūlos kokybę, skaidrumą, prieinamumą ir lankstumą, kad asmenys galėtų plėtoti asmenines mokymosi trajektorijas ir karjeros galimybes;
 - c) atsižvelgiant į vykstančius demografinius ir visuomenės pokyčius ir visais ekonomikos ciklų etapais skatinti įtraukumą, prieigą ir lygias galimybes ir padėti užtikrinti atsparumą, socialinį sąžiningumą ir gerovę visiems.
2. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, naudotų mikrokredencius kaip priemonę esamoms mokymosi galimybėms sustiprinti ir papildyti, didinti dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose ir padėti pasiekti tikslą, kad kasmet mokymuose dalyvautų 60 % visų suaugusiųjų, kaip nustatyta Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, palankiai įvertinta ES vadovų ir patvirtinta Tarybos rezoliucijoje dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės ⁽²⁰⁾.

Taikymo sritis

3. Ši rekomendacija apima mikrokredencius, taip pat galimos paramos veiksmingam mikrokredencialų rengimui, išdavimui ir naudojimui politiką.
4. Mikrokredencialai gali būti naudojami siekiant papildyti ir stiprinti švietimo, mokymo, mokymosi visą gyvenimą ir įsidarbinamumo ekosistemas. Šioje rekomendacijoje išdėstytomis priemonėmis siekiama stiprinti mokymosi ir įsidarbinamumo galimybių, nesutrikdant pirminio mokslo, aukštojo mokslo, profesinio rengimo ir mokymo sistemų ir nedarant neigiamo poveikio esamoms kvalifikacijoms ir laipsniams bei jų nepakeičiant. Tose priemonėse rekomenduojama nustatyti bendrą europinį požiūrį į esamą ir būsimą mikrokredencialų teikimą Europos Sąjungoje ir, siekiant gerinti mikrokredencialų kokybę, didinti jų skaidrumą ir palengvinti jų naudojimą, pateikiama mikrokredencialų apibrėžtis ir rengimo, išdavimo bei apibūdinimo gairės.

Terminų apibrėžtys

5. Šioje rekomendacijoje vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) mikrokredencialas – įrašas apie mokymosi rezultatus, kuriuos besimokantis asmuo pasiekė baigęs nedidelės apimties mokymosi kursus. Šie mokymosi rezultatai bus įvertinti remiantis skaidriais ir aiškiai apibrėžtais kriterijais. Mokymosi patirties, kurią įgijus išduodami mikrokredencialai, paskirtis – suteikti besimokančiam asmeniui konkrečių žinių, įgūdžių ir kompetencijų, padedančių patenkinti visuomenės, asmeninius, kultūrinius ar darbo rinkos poreikius. Mikrokredencialai priklauso besimokančiam asmeniui, jais galima dalytis ir juos galima perkelti. Jie gali būti atskiri arba sujungti į didesnius kredencius. Jie grindžiami kokybės užtikrinimu pagal sutartus atitinkamo sektoriaus ar veiklos srities standartus;

⁽²⁰⁾ OL C 504, 2021 12 14, p. 9.

- b) mikrokredencialų teikėjai – švietimo ir mokymo įstaigos ir organizacijos, socialiniai partneriai (t. y. darbuotojams ir darbdaviams atstovaujanti organizacijos), darbdaviai ir pramonės atstovai, pilietinės visuomenės organizacijos, valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) ir regioninės bei nacionalinės valdžios institucijos ir kitų rūšių subjektai, rengiantys, teikiantys ir išduodantys formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi mikrokredencius. Tai nedaro poveikio regioninės ir nacionalinės teisės aktams ir aplinkybėms;
- c) mokymosi aplinka – įvairios fizinės, internetinės, mišrios ⁽²¹⁾, virtualios ir skaitmeninės žmonių mokymosi vietos, aplinkybės ir kultūros terpės, apimančios bet kokią aplinką, kurioje gali vykti formalūs, neformalusis ir savaiminis mokymasis;
- d) formalusis mokymasis – mokymasis, kuris vyksta organizuotoje ir struktūriškai apibrėžtoje aplinkoje, skirtoje specialiai mokymuisi, ir paprastai baigiasi kvalifikacijos suteikimu, dažniausiai išduodant sertifikatą ar diplomą; toks mokymasis apima bendrojo švietimo, pirminio, tęstinio ir tretinio profesinio rengimo ir mokymo ir aukštojo mokslo sistemas ⁽²²⁾;
- e) neformalusis mokymasis – formaliajam švietimui ir mokymui nepriklausantis mokymasis pasitelkiant mokymosi tikslų ir mokymosi laiko atžvilgiu suplanuotą veiklą, be to, kai teikiama kokios nors formos parama mokymuisi ⁽²³⁾;
- f) savaiminis mokymasis – mokymasis, kylantis iš kasdienės veiklos ir patirties, kuris nėra organizuotas ar struktūrizuotas tikslų, laiko ar paramos mokymuisi atžvilgiu; žvelgiant iš besimokančiojo perspektyvos jis gali būti nesąmoningas ⁽²⁴⁾. Jis automatiškai nelemia mikrokredencialo, bet į jį gali būti atsižvelgiama patvirtinimo metu, kai gali būti nustatomi, dokumentuojami, vertinami ir (arba) sertifikuojami asmens mokymosi rezultatai;
- g) perkeliamumas – kredencialo turėtojo galimybė saugoti savo mikrokredencius pasirinktoje sistemoje ir dalytis tais kredencialais su pasirinkta šalimi (tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu) ir visų mainuose dalyvaujančių šalių galimybė suprasti kredencialų turinį ir patikrinti jų autentiškumą. Taip užtikrinamas perkeliamumas tarp švietimo ir mokymo sektorių ir jų viduje, darbo rinkoje ir iš vienos šalies į kitą;
- h) kaupimas – galimybė, kai aktualu, derinti įvairius mikrokredencius ir vienus mikrokredencius logiškai pagrįsti kitais mikrokredencialais. Sprendimus kaupti arba sujungti kredencius, vadovaudamasi savo praktika, priima priimančioji organizacija (t. y. švietimo ir mokymo įstaigos, darbdaviai ir kt.). Tokie sprendimai turėtų padėti pasiekti besimokančio asmens tikslus ir patenkinti jų poreikius. Kaupimas automatiškai nesuteikia teisės į kvalifikaciją ar laipsnį. Tokius sprendimus priima regioninės arba nacionalinės valdžios institucijos ar įstaigos, atsižvelgdamos į savo mikrokredencialų suteikimo procesus;
- i) vertinimas – procesas arba metodas, naudojamas asmenų formaliojo, neformaliojo ar savaiminio mokymosi aplinkoje pasiektiems mokymosi rezultatams įvertinti, išmatuoti ir galiausiai apibūdinti. Vertinimą atlieka teikėjas arba kiti pripažinti vertinimo paslaugų teikėjai.

Mikrokredencialo apibrėžtis ir Europos standartiniai mikrokredencialo apibūdinimo elementai

6. Rekomenduojama, kad valstybės narės priimtų ir skatintų naudoti:

- a) mikrokredencialų apibrėžtį, kaip nurodyta 5 dalies a punkte;
- b) Europos standartinius mikrokredencialo apibūdinimo elementus (kaip apibūdinta I priede), įskaitant šiuos privalomus elementus:
 - i) besimokančio asmens tapatybės nustatymą;
 - ii) mikrokredencialo pavadinimą;

⁽²¹⁾ Mišriojo mokymosi terminu formaliojo švietimo ir mokymo srityje įvardijamas procesas, kai mokykla, pedagogas ar besimokantis asmuo mokymosi procese naudojami daugiau kaip vienu mokymosi metodu.

⁽²²⁾ Apibrėžtis grindžiama 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22, p. 1).

⁽²³⁾ Apibrėžtis grindžiama 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/817, kuriuo nustatoma Sąjungos švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013 (OL L 189, 2021 5 28, p. 1).

⁽²⁴⁾ Apibrėžtis grindžiama 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/817, kuriuo nustatoma Sąjungos švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013 (OL L 189, 2021 5 28, p. 1).

- iii) mikrokredencialą išdavusio subjekto šalį (-is) / regioną (-us);
 - iv) mikrokredencialą suteikusių įstaigą (-as);
 - v) išdavimo datą;
 - vi) mokymosi rezultatus;
 - vii) teorinį darbo krūvį, reikalingą mokymosi rezultatams pasiekti (jeigu įmanoma, išreikštą Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) kreditais);
 - viii) jei taikoma, mokymosi patirties lygį (ir ciklą, jei taikoma), kurį pasiekus suteikiamas mikrokredencialas (Europos kvalifikacijų sandara, Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sandaros);
 - ix) įvertinimo tipą;
 - x) dalyvavimo mokymosi veikloje formą;
 - xi) kokybės užtikrinimo metodą, naudotą mikrokredencialui pagrįsti;
- c) Europos mikrokredencialų rengimo ir išdavimo principus (kaip apibūdinta II priede).

Mikrokredencialų ekosistemos plėtojimas

7. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, sudarytų palankesnes sąlygas esamam ir būsimam mikrokredencialų sistemos plėtojimui formaliojo mokymosi aplinkoje, be kita ko:
- a) padėdamos aukštojo mokslo įstaigoms išnagrinėti mikrokredencialų vaidmenį siekiant įvairiems besimokantiems asmenims pasiūlyti mokymosi galimybių, visų pirma išplečiant patrauklių, prieinamų, įtraukių ir į besimokančius asmenis orientuotų mokymosi visą gyvenimą veiklos galimybių pasiūlą, be kita ko, kai taikytina, pasitelkiant Europos universitetų aljansų ⁽²⁵⁾ vykdomą veiklą;
 - b) padėdamos profesinio rengimo ir mokymo įstaigoms ir kitiems profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjams išnagrinėti mikrokredencialų vaidmenį tęstinio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje, siekiant padėti suaugusiesiems kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti, be kita ko, kai taikytina, pasitelkiant profesinio rengimo ir mokymo profesinės kompetencijos centruose vykdomą veiklą;
 - c) apsvarstydamos galimybę skirti viešąjį finansavimą, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, nedidelės apimties švietimo ir mokymo veiklos, kurią baigus išduodami mikrokredencialai, plėtojimui ir teikimui visais švietimo ir mokymo lygmenimis, turint omenyje institucijų savarankiškumą, kad būtų sudaromos sąlygos įvairovei ir kūrybiškumui.
8. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, remtų esamą ir būsimą mikrokredencialų sistemos plėtojimą neformaliojo ir savaiminio mokymosi aplinkoje, be kita ko:
- a) padėdamos rengti ir išduoti mikrokredencialus, kai juos rengia ir išduoda kiti nei 7 dalyje nurodyti teikėjai (šie teikėjai gali būti: įmonės, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos, vietos valdžios institucijos, bendruomenių centrai, profesinės asociacijos, mokslinių tyrimų ir inovacijų organizacijos ir privatūs teikėjai), be kita ko, skatindamos finansavimo šaltinių įvairovę;
 - b) skatindamos plėtoti darbdavių ir darbuotojų atstovų parengtus ir patvirtintus mikrokredencialus, šiuo tikslu, kai tinkama, palaikant socialinį dialogą;
 - c) apsvarstydamos galimybę pritaikyti ankstesnio mokymosi rezultatų pripažinimo ir neformaliojo bei savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo procedūras, kad būtų galima suteikti mikrokredencialus.
9. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, išlaikytų mikrokredencialų kokybę ir skaidrumą, be kita ko:
- a) taikydamos, pritaikydamos ir plėtodamos kokybės užtikrinimo mechanizmus, skirtus įvairių tipų teikėjų išduodamiems mikrokredencialams, kai įmanoma, pasinaudojant esamais mechanizmais (žr. 2 priedą);

⁽²⁵⁾ OL C 221, 2021 6 10, p. 14.

- b) remdamos su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimo sistemų naudojimą darbo rinkos poreikių ir demografinių pokyčių analizei atlikti, kad galėtų nustatyti bet kokią mikrokredencialų tobulinimo ar atnaujinimo poreikį;
 - c) ragindamos teikėjus skelbti jų siūlomų mikrokredencialų katalogus, įskaitant, kai tinkama, jų politiką dėl kitų teikėjų išduodamų mikrokredencialų pripažinimo;
 - d) atitinkamais atvejais integruodamos mikrokredencialus į nacionalines kvalifikacijų sandaras ir sistemas. Sprendimus integruoti mikrokredencialus į regionines ir nacionalines sandaras ar sistemas priima nacionalinės valdžios institucijos ir įstaigos, atsižvelgdamos į nacionalines aplinkybes.
10. Valstybės narės raginamos skatinti ir remti, kai tinkama, veiksmingą atitinkamų subjektų eksperimentinę veiklą, bendradarbiavimą, valdymą ir partnerystę. Šie subjektai yra:
- i) švietimo ir mokymo įstaigos,
 - ii) socialiniai partneriai,
 - iii) darbdaviai ir pramonės sektoriaus atstovai,
 - iv) mokslinių tyrimų ir inovacijų organizacijos,
 - v) pilietinės visuomenės organizacijos,
 - vi) užimtumo ir socialinės įtraukties tarnybos ir
 - vii) vietos, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijos.

Ši eksperimentinė veikla, bendradarbiavimas, valdymas ir partnerystė yra svarbūs nustatant mikrokredencialų poreikius, bendrai rengiant mikrokredencialus ir juos atnaujinant, taip pat vertinant poveikį kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui, mokymuisi visą gyvenimą ir karjeros raidai.

Mikrokredencialų teikiamų galimybių išnaudojimas

11. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, integruotų mikrokredencialus į švietimo ir mokymo sistemas ir įgūdžių politiką, be kita ko:
- a) skatindamos į siūlomų švietimo ir mokymo galimybių katalogus įtraukti švietimo ir mokymo pasiūlymus, kuriais pasinaudojus išduodami mikrokredencialai;
 - b) naudodamos mikrokredencialus, kad visiems besimokantiems asmenims, įskaitant nepalankioje padėtyje esančias ir pažeidžiamas grupes (pavyzdžiui, neįgaliuosius, vyresnio amžiaus, žemos kvalifikacijos ir (arba) menkų įgūdžių asmenis, mažumas, migrantų kilmės asmenis, pabėgėlius ir dėl geografinės ir (arba) nepalankios socialinės bei ekonominės padėties mažiau galimybių turinčius asmenis), būtų suteikta daugiau galimybių dalyvauti švietimo ir mokymo programose, kai tinkama;
 - c) naudodamos mikrokredencialus siekiant, kai aktualu, remti lanksčius mokymosi būdus ir perėjimą nuo vidurinio ugdymo arba profesinio rengimo ir mokymo prie aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo;
 - d) naudodamos mikrokredencialus, kurie, kai aktualu, gali būti integruoti į laipsnių įgijimo programas arba gali jas papildyti;
 - e) naudodamos mikrokredencialus kaip papildomą priemonę įvairių besimokančių asmenų baziniams ir aukšto lygio skaitmeniniams įgūdžiams ir kompetencijoms ugdyti, kaip nustatyta Skaitmeninio švietimo veiksmų plane ir Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane;
 - f) naudodamos mikrokredencialus siekiant remti mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi plėtojimą nacionaliniu lygmeniu įgyvendinant Tarybos rekomendaciją dėl mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi;
 - g) skatindamos švietimo ir mokymo įstaigas ir kitus teikėjus, palaikant ryšius su supančia žinių ir inovacijų ekosistema, naudoti mikrokredencialus siekiant didinti mikrokredencialų svarbą ir galimą teigiamą jų poveikį ekonomikai vietos ir regioniniu lygmenimis;
 - h) skatindamos geriau suprasti mikrokredencialus ir aktyviau juos naudoti, šiuo tikslu pasitelkiant tęstinio mokytojų ir dėstytojų, profesinio orientavimo konsultantų (pvz., programos „Erasmus+“ mokytojų akademijų kontekste), taip pat akademinės bendruomenės atstovų, tyrėjų ir kitų susijusių darbuotojų profesinio tobulėjimo programas;

- i) skatindamos naudoti mikrokredencialus siekiant naujausius mokslinių tyrimų rezultatus greitai paversti mokymosi galimybėmis, stiprinant Europos švietimo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės sąveiką;
 - j) išnagrinėdamos galimybę naudoti mikrokredencialus Europos švietimo erdvėje siekiant užginčyti lyčių ir kitus diskriminacinius stereotipus, susijusius su studijų krypties pasirinkimu ir įtvirtintus mokymo praktikoje ir medžiagoje.
12. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, integruotų mikrokredencialus į savo užimtumo politiką ir aktyvią darbo rinkos politiką (t. y. užimtumo tarnybų veiklą, mokymosi rėmimo ir užimtumo skatinimo priemones), visų pirma:
- a) naudodamos mikrokredencialus siekiant, priklausomai nuo to, kas aktualu:
 - i) tam tikruose ekonomikos sektoriuose ir regionuose šalinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis ir kliūtis ir
 - ii) kelti darbuotojų kvalifikaciją ir juos perkvalifikuoti, kad jie įgytų darbo rinkoje reikalingų įgūdžių ir galėtų dirbti darbo rinkoje paklausiose darbo vietose, ypač vykstant skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai;
 - b) įtraukdamos mokymus, kuriuos baigus išduodami mikrokredencialai ir kurie gali būti susiejami su individualiosiomis mokymosi sąskaitomis, kai jos yra, ir kitomis mokymų rėmimo sistemomis, į pripažintas mokymų galimybes;
 - c) skatindamos naudoti mikrokredencialus savarankiškai ir nestandartinį darbą dirbančių asmenų, įskaitant platformų ir MVĮ darbuotojus, įgūdžiams atnaujinti ir tobulinti;
 - d) išnagrinėdamos galimybę naudoti mikrokredencialus įgyvendinant tikslines iniciatyvas, kuriomis siekiama padėti palankių sąlygų neturinčioms ir pažeidžiamoms grupėms (pavyzdžiui, minimalių pajamų gavėjams, neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams ir žemos kvalifikacijos asmenims) grįžti į darbo rinką ir jas skatinti tai daryti;
 - e) išnagrinėdamos mikrokredencialų vaidmenį aktyvesnio Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo sistemose, siekiant padėti jaunuoliams, be kita ko, kiek tai susiję su parengiamojo mokymo programomis ir geros kokybės tęstinio švietimo ar mokymo pasiūlymais;
 - f) išnagrinėdamos mikrokredencialų vaidmenį nacionaliniu lygmeniu įgyvendinant Rekomendaciją dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE);
 - g) išnagrinėdamos galimybę naudoti mikrokredencialus, kad būtų remiamas darbuotojų profesinis tobulėjimas ir įvykdyti dirbant tam tikrose darbo vietose ir tam tikrų rūšių darbą taikomi privalomi kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo reikalavimai (pvz., susiję su licencijomis, privalomu mokymu ir leidimais).
13. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai tinkama, skatintų Europos nacionalinių informacijos centrų tinklą ir nacionalinius akademinio pripažinimo informacijos centrus (ENIC-NARIC tinklus) arba atitinkamas įstaigas parengti, kai aktualu, skaidrias mikrokredencialų, kuriuos išduoda įvairių rūšių teikėjai, pripažinimo procedūras, ir padėtų jiems tai padaryti. Tai turėtų būti daroma bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, nurodytais 10 dalyje, be kita ko, nagrinėjant galimybę automatiškai pripažinti mikrokredencialus ⁽²⁶⁾.
14. Rekomenduojama, kad valstybės narės, kai aktualu, užtikrintų, kad informacija ir konsultacijos mikrokredencialų nustatymo ir atrankos klausimais būtų įtrauktos į mokymosi visą gyvenimą orientavimo paslaugas. Šios paslaugos apima aukštojo mokslo įstaigų karjeros centruose, valstybinėse užimtumo tarnybose (VUT) ir privačiose užimtumo tarnybose teikiamas paslaugas, socialines paslaugas ir kitas orientavimo paslaugas (užimtumo, karjeros, švietimo ir mokymo, konsultuojamojo ugdymo srityse). Į šias paslaugas įtraukiant orientavimą mikrokredencialų klausimais turėtų būti patenkinami visų besimokančių asmenų, įskaitant palankių sąlygų neturinčius ir pažeidžiamus besimokančius asmenis, poreikiai.
15. Valstybėms narėms rekomenduojama, kai tinkama:
- a) remiantis atitinkamomis esamomis nacionalinėmis priemonėmis ir finansinėmis sistemomis, nustatyti šios rekomendacijos įgyvendinimo priemones. Tai galėtų apimti sąsajas su individualiosiomis mokymosi sąskaitomis, kai jos yra (tinkamai atsižvelgiant į švietimo, mokymo ir darbo rinkos organizacijų atsakomybę ir savarankiškumą nacionaliniu lygmeniu);

⁽²⁶⁾ Kaip apibrėžta 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacijoje dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo (OL C 444, 2018 12 10, p. 1).

- b) kuo geriau naudotis Sąjungos fondais ir priemonėmis, siekiant remti būtinas reformas, pradėdant mikrokredencialų galimybes atveriančia sistema, baigiant mikrokredencialų rengimu ir naudojimu.

Komisijos parama

Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą, tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir nacionalines aplinkybes ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis:

16. kurti ir prireikus pritaikyti esamas Sąjungos priemones ir paslaugas siekiant padėti visų rūšių teikėjams plėtoti mikrokredencialų sistemą, be kita ko:
- a) padedant parengti gaires, kaip skatinti skaidrumą ir dabartines aukštojo mokslo srities ES ir Bolonijos proceso priemones taikyti mikrokredencialų vidaus ir išorės kokybės užtikrinimo procesams;
 - b) išnagrinėjant, kaip pritaikyti Europos kreditų perkėlimo sistemos naudotojo vadovą aukštojo mokslo srityje, kad būtų galima integruoti mikrokredencialus;
 - c) išnagrinėjant, kaip pritaikyti ir plėtoti ES įgūdžių ugdymo ir kvalifikacijų stiprinimo priemones, kad būtų galima mikrokredencialus integruoti į profesinio rengimo ir mokymo sistemas;
 - d) stiprinant ENIC-NARIC centrų ir kitų atitinkamų įstaigų vaidmenį pripažįstant mikrokredencialus tolesnių studijų ir (arba) įsidarbinimo tikslais, be kita ko, plėtojant orientavimą ir mokymą;
 - e) remiant struktūrinį dialogą dėl galimybes įtraukti mikrokredencialus į nacionalines kvalifikacijų sandaras;
 - f) išnagrinėjant galimybę plėtoti Europos studento pažymėjimo iniciatyvą, kad studentai galėtų su kitomis švietimo ir mokymo įstaigomis saugiai dalytis savo studijų metu užsienyje gautais mikrokredencialais patvirtinamais mokymosi rezultatais;
17. remti valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, be kita ko:
- a) remiant regioninių ir nacionalinių valdžios institucijų tarpusavio dalijimąsi informacija apie atitinkamas regionines ir nacionalines politikos iniciatyvas ir jų poveikio įrodymais, kuo geriau pasinaudojant Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strategine programa siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu;
 - b) skatinant Europos bendradarbiavimą mikrokredencialų kokybės užtikrinimo srityje, tokiu būdu kuriant abipusį pasitikėjimą;
 - c) kuriant paskatas eksperimentuoti su mikrokredencialais ir juos naudoti aukštojo mokslo įstaigose ir profesinio rengimo ir mokymo įstaigose, įskaitant Europos universitetų aljansus ir profesinio rengimo ir mokymo kompetencijos centrus, siekiant populiarinti mikrokredencialų naudojimą platesnėje švietimo ir mokymo bendruomenėje ir ją skatinti tai daryti;
 - d) skatinant programos „Erasmus+“ mokytojų akademijas ir kitus mokytojų rengimo ir mokymo paslaugų teikėjus bendradarbiauti mikrokredencialų klausimais, siekiant, kai tinkama, patenkinti mokytojų tęstinio profesinio tobulėjimo poreikius;
 - e) nagrinėjant socialinių partnerių, darbdavių ir pramonės sektorių atstovų bendradarbiavimą mikrokredencialų klausimais, be kita ko, įgyvendinant Įgūdžių pakto ir susijusias bendradarbiavimo iniciatyvas, pavyzdžiui, Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planą, sustiprintą Europos pameistrystės aljansą ir Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koaliciją;
 - f) remiant VUT ir darbdavių bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios patirties pavyzdžiais VUT tinkle mikrokredencialų naudojimo įsidarbinamumui gerinti klausimais;
 - g) sudarant palankesnes sąlygas socialiniams partneriams ir švietimo bei mokymo įstaigoms įgyvendinti bendradarbiavimo projektus, susijusius su mikrokredencialų naudojimo ir įgyvendinimo būdais, siekiant patenkinti įgūdžių poreikius Europos, nacionaliniu, vietos ir regionų lygmenimis bei įvairiuose sektoriuose;
18. teikti paramą techniniam šios rekomendacijos įgyvendinimui išnagrinėjant galimybes išplėtoti „Europass“ platformą, kad būtų teikiama, kai aktualu:
- a) informacija apie mokymosi galimybes, kuriomis pasinaudojus išduodami mikrokredencialai, ir apie paslaugų teikėjus, kurie vadovaujasi europiniu požiūriu į mikrokredencialus;

- b) parama mikrokredencialų autentiškumo patvirtinimui pasinaudojant Europos skaitmeniniais mokymosi kredencialais;
 - c) parama mikrokredencialų perkeliamumui, kaupimui ir sąveikumui, keitimuisi mikrokredencialais ir dalijimuisi informacija apie mikrokredencialus užtikrinti taikant Europos atvirąjį standartą, kuriuo nustatomas bendras mikrokredencialų formatas;
19. remti tolesnius mokslinius tyrimus šiais klausimais:
- i) europinio požiūrio į mikrokredencialus taikymas, įskaitant tai, kaip mikrokredencialais naudojasi švietimo ir mokymo paslaugų teikėjai, darbdaviai ir socialiniai partneriai,
 - ii) konkretūs besimokančių asmenų rezultatai ir jiems užtikrinama nauda;
 - iii) jų pridėtinė vertė, palyginti su baigtomis visos trukmės studijų programomis ar įgytomis kvalifikacijomis ir jas papildant, ir
 - iv) tolesni įrodymai apie veiksnius, turinčius įtakos žmonių paskatoms ir motyvacijai mokytis.
20. Valstybės narės ir Komisija turėtų kartu siekti didinti esamo duomenų apie mikrokredencialus rinkimo Sąjungos lygmeniu aprėptį ir tinkamumą.

Ataskaitų teikimas

21. Rekomenduojama, kad valstybės narės kuo skubiau įgyvendintų šią rekomendaciją. Jų prašoma ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio mėn. informuoti Komisiją apie atitinkamas priemones, kurių turi būti imamasi atitinkamu lygiu siekiant remti šios rekomendacijos tikslus.
22. Komisijos prašoma stebėti įgyvendinant šią rekomendaciją padarytą pažangą naudojantis esamomis atitinkamomis Sąjungos stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemomis, nesukuriant jokios papildomos naštos valstybėms narėms, bendradarbiaujant su jomis ir konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ir per penkerius metus nuo jos priėmimo dienos pateikti ataskaitą Tarybai.

Priimta Liuksemburge, 2022 m. birželio 16 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
O. DUSSOPT

I PRIEDAS

Europos standartiniai mikrokredencialo apibūdinimo elementai

Šiame priede pateikiamas bendrų Europos standartinių mikrokredencialų apibūdinimo elementų, kuriuos rekomenduojama naudoti kaip išteklius įgyvendinimui paremti, sąrašas (*).

Privalomi elementai	Besimokančio asmens tapatybės nustatymas
	Mikrokredencialo pavadinimas
	Mikrokredencialą išdavusio subjekto šalis (-ys) ir (arba) regionas (-ai)
	Mikrokredencialą išdavusi įstaiga (-os)
	Išdavimo data
	Mokymosi rezultatai
	Teorinis darbo krūvis, reikalingas mokymosi rezultatams pasiekti (jeigu įmanoma, išreikštas ECTS kreditais)
	Jei taikoma, mokymosi patirties lygis (ir ciklas, jei taikoma), kurį pasiekus suteikiamas mikrokredencialas (EKS, EAME KS)
	Įvertinimo tipas
	Dalyvavimo mokymosi veikloje forma
	Kokybės užtikrinimo metodas, naudojamas mikrokredencialui pagrįsti
Neprivalomi elementai, jeigu tinkama (nebaigtinis sąrašas)	Būtinios sąlygos norint pradėti mokymosi veiklą
	Priežiūra ir tapatybės patikrinimas atliekant vertinimą (neprižiūrimas be tapatybės patikrinimo, prižiūrimas be tapatybės patikrinimo, prižiūrimas internetu arba vietoje su tapatybės patikrinimu)
	Gautas pažymys
	Integravimo ir (arba) kaupimo galimybės (atskiras, nepriklausomas mikrokredencialas / integruojamas, su kitu kredencialu sujungiamas mikrokredencialas)
	Kita informacija

Šie standartiniai elementai bus įtraukti į Sąjungos Europos modelį (*), kuriuo nustatomas bendras mikrokredencialų apibūdinimo formatas. Šis duomenų modelis bus parengtas kaip atvirasis standartas (juo naudosis mikrokredencialų teikėjai, kai aktualu) ir jis galėtų padėti užtikrinti sąveikumą bei lengviau keistis duomenimis apie mikrokredencialus.

Komisija sukurs šį duomenų modelį remdamasi pirmiau išvardytais bendrais standartiniais elementais. Ji šį duomenų modelį kurs:

- i) konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais;
- ii) atsižvelgdama į naudotojų poreikius ir technologijų pažangą;
- iii) atsižvelgdama į pokyčius darbo rinkose ir
- iv) atsižvelgdama į esamus požiūrius į švietimo ir mokymo užtikrinimą.

(*). Europos standartinių mikrokredencialų apibūdinimo elementų naudojimas savaime nereiškia oficialaus patvirtinimo arba pripažinimo, tačiau yra pagrindinis leidžiantis tai atlikti veiksnys.

(*) Duomenų modeliai yra grafiniai ir (arba) leksiniai duomenų pateikimo būdai, kuriais apibūdinamos jų savybės, struktūra ir tarpusavio ryšiai. Jie naudojami kaip atvirieji standartai ir yra nemokami, skaidrūs ir sukurti remiantis bendru sutarimu.

Šiuo duomenų modeliu siekiama padėti užtikrinti informacijos nuoseklumą ir parodyti aiškią pridėtinę vertę. Mikrokredencialų duomenų modelis bus reglamentuojamas Sprendimo dėl „Europass“ nuostatomis, visų pirma 6 straipsnio 1 dalies b ir d punktais ir 6 straipsnio 2 dalies b punktu, kuriuose Komisija jau raginama kurti, išbandyti ir atnaujinti atvirusius standartus.

PRIEDO II PRIEDAS

Europos mikrokredencialų rengimo ir išdavimo principai

Toliau išdėstytuose 10-yje principų apibrėžiamas mikrokredencialų pobūdis ir valstybėms narėms, valdžios institucijoms ir paslaugų teikėjams pateikiamos mikrokredencialų rengimo ir išdavimo ir mikrokredencialų sistemų plėtojimo gairės. Šiuose principuose pabrėžiami pagrindiniai europinio požiūrio į mikrokredencialus ypatumai, galintys padėti didinti pasitikėjimą mikrokredencialais ir gerinti jų kokybę. Šie principai yra universalūs ir gali būti taikomi bet kurioje srityje ar sektoriuje, jei tikslinga.

1.	Kokybė	<p>Mikrokredencialams taikoma vidaus ir išorės kokybės užtikrinimo procedūra, atliekama jų išdavimo sistemoje (t. y. švietimo, mokymo ar darbo rinkos aplinkoje, kur rengiami ir teikiami mikrokredencialai). Kokybės užtikrinimo procesai turi atitikti paskirtį, būti aiškiai pagrįsti dokumentais ir prieinami bei padėti patenkinti besimokančių asmenų ir suinteresuotųjų subjektų poreikius ir lūkesčius.</p> <p>Paslaugų teikėjai Išorės kokybės užtikrinimas pirmiausia grindžiamas ne atskirų kursų, o paslaugų teikėjų vertinimu ir jų vidaus kokybės užtikrinimo procedūrų veiksmingumu. Paslaugų teikėjai turėtų užtikrinti, kad vidaus kokybės užtikrinimo procedūros apimtų visus toliau nurodytus aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> — bendra paties mikrokredencialo kokybė, grindžiama toliau nurodytais standartais; — kai taikytina, kursų, kuriuos baigus išduodamas mikrokredencialas, kokybė; — besimokančių asmenų atsiliepimai apie mokymosi patirtį, kurią įgijus išduodamas mikrokredencialas, ir — kolegų, įskaitant kitus paslaugų teikėjus ir suinteresuotuosius subjektus, atsiliepimai apie mokymosi patirtį, kurią įgijus išduodamas mikrokredencialas. <p>Standartai Išorės kokybės užtikrinimo procedūros turi būti atliekamos vadovaujantis:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kai taikytina, Rekomendacijos dėl Europos kvalifikacijų sandaros IV priedu; — kai taikytina, Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartais ir gairėmis; — kai taikytina, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos (EQAVET) principais; — kai taikytina, kitomis kokybės užtikrinimo priemonėmis, įskaitant registrus ir ženklus, siekiant skatinti visuomenės pasitikėjimą mikrokredencialais.
2.	Skaidrumas	<p>Mikrokredencialai turi būti įvertinami, palyginami ir suprantami ir juose turi būti pateikiama aiški informacija apie mokymosi rezultatus, darbo krūvį, turinį, lygį ir, priklausomai nuo to, kas aktualu, mokymosi pasiūlymą.</p> <p>Darbo krūvis</p> <ul style="list-style-type: none"> — Siekdamas parodyti teorinį darbo krūvį, reikalingą mikrokredencialu patvirtinamiems mokymosi rezultatams pasiekti, aukštojo mokslo įstaigos, kai įmanoma, turėtų naudotis Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema (ECTS) ir laikytis Rekomendacijos dėl Europos kvalifikacijų sandaros V priede išdėstytų principų. — Europos kreditų perkėlimo sistema nesinaudojantys paslaugų teikėjai gali naudotis kitomis sistemomis ar kitų rūšių informacija, kuriomis galima veiksmingai apibūdinti mokymosi rezultatus ir darbo krūvį, laikydamiesi Rekomendacijos dėl Europos kvalifikacijų sandaros V priede išdėstytų principų. <p>Kvalifikacijų sandaros ir (arba) sistemos</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kai aktualu, vadovaujantis nacionaliniais prioritetais ir sprendimais, mikrokredencialai gali būti įtraukiami į nacionalines kvalifikacijų sandaras ir (arba) sistemas. Nacionalinės kvalifikacijų sandaros ir (arba) sistemos yra susietos su Europos kvalifikacijų sandara, o aukštojo mokslo kvalifikacijų atveju – savarankiškai sertifikuotos pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sandarą. Tai gali padėti toliau didinti pasitikėjimą mikrokredencialais ir jų skaidrumą.

		<p>Informacija apie mikrokredencialų pasiūlą</p> <p>Mikrokredencialų sistemose, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką ir suinteresuotųjų subjektų poreikius, siekiant pagrįsti besimokančių asmenų orientavimo sistemas turėtų būti teikiama skaidri ir aiški informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kai įmanoma, informacija apie mikrokredencialų teikėjus skelbiama atitinkamuose esamuose registruose. Remiantis kokybės užtikrinimo procedūromis pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartus ir gaires (ESG), aukštojo mokslo paslaugų teikėjai (ir kiti atitinkami paslaugų teikėjai), kai įmanoma, turėtų būti įtraukti į Išorės kokybės užtikrinimo rezultatų duomenų bazę (DEQAR); — informacija apie mokymosi galimybes, kuriomis pasinaudojus išduodami mikrokredencialai, turėtų būti prieinama ir ja turėtų būti galima lengvai keistis atitinkamose platformose, įskaitant „Europass“ platformą.
3.	Tinkamumas	<p>Mikrokredencialai turėtų būti rengiami ir išduodami kaip atskiri, tiksliniai mokymosi pasiekimų įrodymai, o mokymosi galimybės, kuriomis pasinaudojus išduodami mikrokredencialai, prireikus turi būti atnaujinamos, kad būtų patenkinami nustatyti besimokančių asmenų poreikiai.</p> <p>Siekiant didinti mikrokredencialų tinkamumą darbo rinkai, skatinamas švietimo ir mokymo organizacijų, darbdavių, socialinių partnerių, kitų paslaugų teikėjų ir mikrokredencialų naudotojų bendradarbiavimas.</p>
4.	Veiksmingas vertinimas	<p>Mikrokredencialais patvirtinami mokymosi rezultatai vertinami taikant skaidrius kriterijus.</p>
5.	Mokymosi trajektorijos	<p>Mikrokredencialai rengiami ir išduodami siekiant remti lanksčias mokymosi trajektorijas, įskaitant galimybę patvirtinti, pripažinti ir kaupti įvairiose sistemose išduotus mikrokredencialus.</p> <p>Kaupimas</p> <p>Mikrokredencialai turi būti moduliniai, kad, siekiant sudaryti didesnius kredencialus, būtų galima prijungti kitus mikrokredencialus. Sprendimus kaupti arba sujungti kredencialus, vadovaudamasi savo praktika, priima priimančioji organizacija (t. y. švietimo ir mokymo įstaigos, darbdaviai ir kt.) ir tokie sprendimai turėtų padėti pasiekti besimokančių asmenų tikslus ir patenkinti jų poreikius. Kaupimas automatiškai nesuteikia teisės į kvalifikaciją ar laipsnį. Tokius sprendimus priima regioninės arba nacionalinės valdžios institucijos ar įstaigos, atsižvelgdamos į savo mikrokredencialų suteikimo procesus;</p> <p>Neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimas</p> <p>Gauti mikrokredencialus galima įvertinus mokymosi rezultatus, pasiektus arba baigus konkrečius kursus, po kurių išduodami mikrokredencialai, arba remiantis neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų įvertinimu.</p>
6.	Pripažinimas	<p>Mikrokredencialai mažesnių mokymosi modulių atveju turi aiškią signalinę mokymosi rezultatų reikšmę. Pripažinimas suteikia galimybių visoje ES panašiai užtikrinti platesnę tokios mokymosi patirties pasiūlą.</p> <p>Mikrokredencialus, kai įmanoma, pripažįsta kompetentingos institucijos akademiniais, mokymo ar įsidarbinimo tikslais, remiantis informacija, pateikta atsižvelgiant į Europos standartinius elementus (I priedas) ir mikrokredencialų rengimo ir išdavimo principus (II priedas).</p> <p>Kai mikrokredencialus išduoda formaliojo švietimo paslaugų teikėjai, tie mikrokredencialai pripažįstami, kai įmanoma, pagal standartines pripažinimo procedūras, kurios naudojamos pripažįstant užsienyje įgytas kvalifikacijas ir mokymosi užsienyje laikotarpius.</p> <p>Tai nedaro poveikio kompetentingų institucijų teisei apibrėžti pripažinimo procedūras ar patikrinti dokumentų autentiškumą.</p>
7.	Perkeliamumas	<p>Mikrokredencialai priklauso kredencialų turėtojui (besimokančiam asmeniui), kuris juos gali saugoti ir jais lengvai dalytis, be kita ko, naudodamasis saugiomis skaitmeninėmis pinigėmis (pvz., „Europass“), laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento. Duomenų saugojimo infrastruktūra grindžiama atviraisiais standartais ir duomenų modeliais. Taip užtikrinamas sąveikumas bei nuoseklus keitimasis duomenimis ir sudaromos sąlygos sklandžiai patikrinti duomenų autentiškumą.</p>

8.	Orientavimasis į besimokantį asmenį	Mikrokredencialai rengiami taip, kad būtų patenkinami tikslinės besimokančių asmenų grupės poreikiai. Besimokantys asmenys įtraukiami į vidaus ir išorės kokybės užtikrinimo procesus ir nuolat tobulinant mikrokredencialų sistemą atsižvelgiama į jų pastabas.
9.	Autentiškumas	Mikrokredencialuose pateikiama pakankamai informacijos, kad būtų galima patikrinti mikrokredencialų turėtojo (besimokančio asmens) tapatybę, mikrokredencialus išdavusio subjekto teisinę tapatybę ir mikrokredencialo išdavimo datą ir vietą.
10.	Informacija ir orientavimas	Informacija ir konsultacijos mikrokredencialų klausimais turėtų būti įtrauktos į mokymosi visą gyvenimą orientavimo paslaugas ir įtraukiai teikiamos kuo platesnėms besimokančių asmenų grupėms, remiant su švietimo, mokymo ir karjeros galimybių pasirinkimu susijusius sprendimus.

TARYBOS REKOMENDACIJA**2022 m. birželio 16 d.****dėl individualiųjų mokymosi sąskaitų**

(2022/C 243/03)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį kartu su 149 straipsniu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) kvalifikuota darbo jėga yra labai svarbi stiprinant Sąjungos tvarų konkurencingumą, remiant darbo vietų kūrimą užtikrinantį ekonomikos atsigavimą po COVID-19 pandemijos ir užtikrinant socialiniu požiūriu sąžiningą skaitmeninę ir žaliąją pertvarkas. Darbo rinkoms plėtojantis žmonės turi neatsilikti ir tobulinti savo įgūdžius. Naujų ir geresnių įgūdžių turėjimas žmonėms atveria daugiau galimybių ir jie tampa pasirengę atlikti aktyvų vaidmenį valdydami savo statuso pokyčius darbo rinkoje ir visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime demokratiškas pokyčių sąlygomis. Be to, suaugusiųjų įgūdžių tobulinimas ir perkvalifikavimas gali būti labai veiksmingos priemonės skatinant socialinį sąžiningumą ir įtraukti teisingos pertvarkos tikslais;
- (2) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ⁽¹⁾ 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas turi teisę į mokslą, ir kad profesinis ir tęstinis mokymas turi būti prieinamas visiems. Europos socialinių teisių ramsčio (toliau – Ramsčio), apie kurį 2017 m. lapkričio 17 d. drauge paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, ⁽²⁾ pirmame principu nustatyta, kad kiekvienas turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kad galėtų išsaugoti ir įgyti įgūdžius, leidžiančius visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir sėkmingai valdyti savo statuso pokyčius darbo rinkoje. Ketvirtasis Ramsčio principas susijęs su aktyviu užimtumo rėmimu, siekiant išsaugoti kiekvieno asmens teisę laiku gauti konkrečiai pritaikytą pagalbą siekiant pagerinti išsidarbinimo ar savarankiškos veiklos perspektyvas. Penktajame Ramsčio principu dėl užtikrinto ir lankstaus užimtumo pabrėžiama, kad darbuotojai, nesvarbu, kokia jų darbo santykių rūšis ir trukmė, turi teisę į sąžiningą ir vienodą požiūrį, kiek tai susiję su darbo sąlygomis, galimybe naudotis socialine apsauga ir galimybe mokytis;
- (3) 2021 m. birželio 25 d. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano Sąjungos pagrindinius tikslus, vadovaujantis 2021 m. gegužės 8 d. Porto deklaracija, taip paremdama siekį užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2030 m. bent 60 % visų suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymo veikloje. Vis dėlto dalyvavimo suaugusiųjų mokymesi aktyvumas Sąjungos paskutinį dešimtmetį nedidėjo, tad 21 valstybė narė nepasiekė 2020 m. Sąjungos lygmens tikslo. Atsižvelgdama į tai, Taryba priėmė rezoliuciją dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės ⁽³⁾, skirtą remti pažangą siekiant Sąjungos suaugusiųjų mokymosi pagrindinio tikslo. Daugeliui suaugusiųjų, pavyzdžiui, netipinių formų darbą dirbantiems asmenims, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) darbuotojams, bedarbiams, neaktyviems ir žemos kvalifikacijos asmenims, įgūdžių ugdymo galimybės dažnai yra neprieinamos;
- (4) 2020 m. liepos 1 d. Komisijos priimtoje Europos įgūdžių darbotvarkėje raginama įgyvendinti revoliuciją įgūdžių srityje, siekiant pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų teikiama galimybėmis skubiai ir teisingai atgaivinti ekonomiką. *Inter alia*, joje paskelbta, kad Komisija išnagrinės galimybes individualiųjų mokymosi sąskaitas naudoti kaip priemonę darbingo amžiaus suaugusiųjų įgūdžių tobulinimui ir perkvalifikavimui remti, papildant kitus veiksmus, nukreiptus į darbdavius bei švietimo ir mokymo paslaugų teikėjus;
- (5) žaliajai pertvarkai reikiamų įgūdžių ir darbo jėgos įgūdžių tobulinimo ir perkvalifikavimo reikės pereinant prie modernios, efektyviai išteklius naudojančios ir konkurencingos ekonomikos, kaip nustatyta pagal Europos žaliąjį kursą, kuriuo siekiama ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. 2021 m. liepos 14 d. Komisijos komunikate „55 % tikslas – pasiekiamas“ pripažįstama, kad perėjimas prie žaliosios ekonomikos gali būti sėkmingas tik tuo atveju, jeigu Sąjunga turės kvalifikuotos darbo jėgos, kurios jai reikia siekiant išlikti konkurencingai, ir nurodomi Europos įgūdžių darbotvarkės pavyzdiniai veiksmai, skirti padėti žmonėms įgyti įgūdžių, kurių reikia pereinant prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos;

⁽¹⁾ OL C 326, 2012 10 26, p. 391.⁽²⁾ OL C 428, 2017 12 13, p. 10.⁽³⁾ OL C 504, 2021 12 14, p. 9.

- (6) 2021 m. kovo 9 d. Komisijos komunikate dėl Europos skaitmeninio dešimtmečio pripažįstama, kad trūksta tinkamų skaitmeninių įgūdžių turinčių darbuotojų, be to, kad tarp informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) specialistų ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių absolventų esama lyčių nelygybės. Jame pakartojamas tikslas užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2030 m. bent 80 % Sąjungos gyventojų turėtų pagrindinių skaitmeninių įgūdžių, ir pasiūlytas tikslas užtikrinti, kad taip pat ne vėliau kaip 2030 m. iš 20 milijonų įdarbintų IRT specialistų būtų maždaug po lygiai moterų ir vyrų. 2021 m. rugsėjo 15 d. Komisijos pasiūlyme dėl politikos programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ siūloma nustatyti tų tikslų įgyvendinimo sistemą. 2020 m. rugsėjo 30 d. 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų plane pabrėžiama, kad siekiant palengvinti mokymosi galimybių, įskaitant įgūdžių tobulinimą ir perkvalifikavimą, prieinamumą ir lankstumą turėtų būti naudojamos technologinės priemonės;
- (7) 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikate „Nauja Europos pramonės strategija“ raginama imtis ryžtingų veiksmų, kad mokymasis visą gyvenimą taptų tikrove visiems, ir užtikrinti, kad švietimas ir mokymas neatsilikėtų nuo dvejopos pertvarkos bei padėtų ją įgyvendinti;
- (8) 2020 m. birželio 8 d. Tarybos išvadose (*) valstybių narių prašoma, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir gerbiant socialinių partnerių vaidmenį bei savarankiškumą, „išnagrinėti galimus mokymosi visą gyvenimą ir įgūdžių ugdymo individualiu lygmeniu finansavimo viešosiomis ir privačiosiomis lėšomis modelius, nes tvarus finansavimas yra ypač svarbus atsižvelgiant į kvalifikuotos darbo jėgos trūkumą, ir daugiausia dėmesio skirti pažeidžiamoms grupėms ir žemos kvalifikacijos darbuotojams“, o Komisija raginama savo kompetencijos srityse remti tas valstybių narių pastangas;
- (9) nepakankama finansinė parama asmenims yra viena iš pagrindinių kliūčių, darančių įtaką dalyvavimui mokymosi veikloje. Bendrų viešųjų ir privačiųjų investicijų nepakanka. Su darbu susijusį mokymą Sąjungoje dažniausiai finansuoja darbdaviai. Vis dėlto daugelis įmonių, visų pirma MVI, nerengia savo darbuotojų mokymo arba jo nefinansuoja, o netipinių formų darbą dirbantys asmenys turi mažesnes galimybes dalyvauti darbdavių finansuojamoje mokymo veikloje arba visai jų neturi. Tokia nelygybė galėtų daryti neigiamą poveikį asmenų gerovei ir sveikatai, mažinti ekonominį konkurencingumą, lemti praleistas galimybes, kliūtis inovacijoms ir riziką, kad pereinant prie tvaresnės ekonominės veiklos žmonės bus palikti nuošalyje;
- (10) be tiesioginių sąnaudų, dar vienas svarbus veiksnys, trukdantis suaugusiems asmenims siekti mokytis – laiko apribojimai. Nors daugelyje valstybių narių veikia mokamų mokymosi atostogų tvarka (**), darbingo amžiaus suaugusiųjų informuotumo apie mokymosi atostogas ir naudojimosi jomis lygis dažnai yra žemas ir tos tvarkos dažnai nėra taikomos netipiniams darbuotojams arba pagal jas suaugusieji negali dalyvauti švietimo ir mokymo veikloje nedarbo arba žemo ekonominio aktyvumo lygio laikotarpiais;
- (11) daugelis suaugusiųjų, ypač žemos kvalifikacijos ir labiausiai nuo darbo rinkos nutolę asmenys, nėra motyvuoti dalyvauti mokymo veikloje. Jie gali nežinoti apie savo pačių įgūdžių poreikius ir gali nežinoti, ar parama ir mokymas yra teikiami arba ar jie yra geros kokybės ir pripažįstami darbo rinkoje. Be to, žmonės gali būti nemotyvuoti dalyvauti mokyme, kuris buvo pasirinktas nepasitarus su jais ir nėra konkrečiai pritaikytas prie jų poreikių;
- (12) Sąjungoje reikia naujo požiūrio į įgūdžių tobulinimą ir perkvalifikavimą. Jis turėtų papildyti esamas priemones ir tolesnį politinių įsipareigojimų įgyvendinimą, įgalinant asmenis ir suteikiant jiems paramą bei priemonių, kurių jiems reikia įgūdžių tobulinimo ar persikvalifikavimo tikslais visais įgūdžių lygmenimis;
- (13) savo 2021 m. gegužės 16 d. nuomonėje dėl Sąjungos individualių mokymosi sąskaitų ir mokymo paslaugų teikimo stiprinimo Europoje iniciatyvos Profesinio mokymo patariamasis komitetas tvirtina, kad tokia iniciatyva turėtų padėti padidinti suaugusiųjų aktyvumą, motyvaciją bei dalyvavimą švietimo ir mokymo veikloje. Pagrindinis uždavinys – pagerinti įgūdžių tinkamumą darbo vietoms ir užtikrinti diversifikuoto kokybiško mokymo galimybių prieinamumą teikiant aktualesnes ir geriau pritaikytas mokymo paslaugas. Profesinio mokymo patariamasis komitetas savo nuomonėje akcentuoja, kad finansavimo mechanizmų pasirinkimas ir tikslinėms grupėms pritaikytos paskatos nacionaliniu lygmeniu turėtų atitikti nacionalinius poreikius ir prioritetus;

(*) 2020 m. birželio 8 d. Tarybos išvados „Perkvalifikavimas ir įgūdžių tobulinimas kaip tvarumo didinimo ir įsidarbinamumo gerinimo pagrindas ekonomikos gaivinimo ir socialinės sanglaudos kontekste“ (dok. ST 8682/20).

(**) Nuo 2022 m. kovo mėn.) 24 valstybėse narėse veikia mokymosi atostogų tvarka, o 12 valstybių narių yra pasirašiusios Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją dėl mokamų mokymosi atostogų.

- (14) vienas iš galimų būdų spręsti pirmiau nurodytas problemas – teikti asmenims tiesioginę paramą individualiosiose mokymosi sąskaitose nustatant teises į mokymą. Be to, tam reikia sukurti plačią galimybes atveriančią sistemą, kuri asmenims suteiktų prieigą prie mokymo galimybių, informacijos, profesinio orientavimo, mokamų mokymosi atostogų ir mokymosi rezultatų pripažinimo. Šis požiūris gali papildyti esamas nacionalinio lygmens iniciatyvas;
- (15) rekomenduojama, kad individuali teisė į mokymą būtų apibrėžta nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į žmonių mokymo poreikius ⁽⁶⁾ ir atsižvelgiant į kitas esamas priemones. Moduluojant finansavimą pagal poreikius galima padidinti iniciatyvos veiksmingumą. Valstybės narės gali nustatyti papildomas teises į mokymą asmenims, kuriems labiausiai jų reikia, priklausomai nuo nacionalinio konteksto ir atsižvelgiant į kintančią darbo rinką. Pavyzdžiui, valstybės narės galėtų papildomai finansuoti individualiąsias mokymosi sąskaitas strateginiuose sektoriuose ⁽⁷⁾, kad būtų remiami žalioji ir skaitmeninė pertvarkos. Be finansinių teisių, svarbūs veiksniai, darantys poveikį dalyvavimui įgūdžių tobulinimo ir perkvalifikavimo veikloje, yra mokymo aktualumas, naudingumas ir rezultatų pripažinimas. Taip pat rekomenduojama, kad šiais klausimais būtų konsultuojamasi su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;
- (16) individualiosios mokymosi sąskaitos turėtų suteikti žmonėms galimybę tam tikrą laikotarpį, kuris turėtų būti nustatomas nacionaliniu lygmeniu, kaupiti teises į mokymą ir jomis naudotis, kad jie galėtų dalyvauti ilgesniame ar brangesniame mokyme arba mokytis ekonominio nuosmukio laikotarpiais, reaguojant į atsirandančius įgūdžių poreikius. Asmenys turėtų galėti išsaugoti savo individualias teises į mokymą, nepriklausomai nuo jų statuso darbo rinkoje arba užimtumo statuso, visais profesinės veiklos keitimo atvejais. Valstybių narių prašoma nustatyti taisykles dėl teisių į mokymą galiojimo pabaigos, kad besimokantys asmenys būtų skatinami visapusiškai pasinaudoti savo teisėmis;
- (17) turėtų būti skatinama galimybė leisti išsaugoti individualias teises į mokymą tais laikotarpiais, kai asmuo gyvena kitoje valstybėje narėje, arba naudoti individualias teises į mokymą siekiant užsienyje gauti pripažintą ir užtikrintos kokybės mokymą iš savo mokymosi sąskaitos nacionalinio registro. Teisių į mokymą perkeliamumas tarp valstybių narių yra pageidaujama savybė ilguoju laikotarpiu, kurią reikia toliau nagrinėti, atsižvelgiant į galimą poveikį nacionalinėms darbo rinkoms;
- (18) siekiant padėti asmenims pasirinkti tinkamą mokymo trajektoriją ir taip padidinti jų motyvaciją mokytis, turi būti užtikrintos profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybės. Taip pat turi būti užtikrinti visiems, įskaitant neįgaliuosius, prieinami ir, pageidautina, tinkamai su platforma *Europass* sujungti naujausi vieši pripažinto mokymo registrai, prieinami per bendrus nacionalinius skaitmeninius portalus;
- (19) rekomenduojama, kad individualiosios mokymosi sąskaitos būtų naudojamos mokymosi rezultatų patvirtinimo tikslais, įskaitant įgūdžių vertinimo galimybes. Naujausiame Komisijos atliktame darbo pagal 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽⁸⁾ vertinime ne tik atkreipiamas dėmesys į didelę pažangą, bet ir nurodomos išliekančios problemos ir siūlomi jų sprendimo būdai. Visų pirma, būtina teikti asmenims konkrečiai pritaikytą paramą ir užtikrinti glaudesnę veiksmų koordinavimą su profesinio orientavimo paslaugomis bei veiksmingą mokymosi rezultatų patvirtinimo iniciatyvų pritaikymą prie palankių sąlygų neturinčių ar pažeidžiamų grupių poreikių. Valstybių narių prašoma skatinti suteikti mikrokredencialus, kai aktualu, remiantis nustatytais poreikiais, pagal 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendaciją dėl mikrokredencialų mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui ⁽⁹⁾;
- (20) šia rekomendacija remiamas nuostatų dėl mokamų mokymosi atostogų įgyvendinimas. Tinkamas mokamų mokymosi atostogų suteikimas darbuotojams sudarytų sąlygas mokymosi laikotarpiais išlaikyti savo atlyginimą arba gauti pakaitines pajamas. Valstybių narių prašoma pradėti dialogą su socialiniais partneriais dėl tvarkų, pagal kurias darbuotojai galėtų dalyvauti mokymo veikloje darbo metu, naudodami savo individualiąsias mokymosi sąskaitas, atsižvelgiant į nacionalines mokymosi galimybes ir sistemas. Šiuo atžvilgiu taip pat reikėtų atsižvelgti į MVĮ ir labai mažų įmonių padėtį;

⁽⁶⁾ Suteikiant teises į mokymą galėtų, pavyzdžiui, būti pripažintas visų asmenų dalyvavimas 30 valandų, o asmenų, kuriems labiausiai to reikia atveju – 50 valandų per metus trukmės mokymo veikloje.

⁽⁷⁾ 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikate „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“ nurodomos 14 pramonės ekosistemų, kurioms numatyta teikti tikslingą paramą, be kita ko, jų dabartinės ir būsimos darbo jėgos įgūdžių ugdymo srityje.

⁽⁸⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁽⁹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 10

- (21) siekiant kuo labiau padidinti mokymosi galimybes besinaudojančių suaugusiųjų skaičių, visų pirma tų grupių, kurios yra mažiausiai informuotos apie įgūdžių tobulinimą ir perkvalifikavimą, pavyzdžiui, iš labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių grupių, labai svarbu įgyvendinti platesnio masto informavimo ir informuotumo didinimo veiklą ir kampanijas. Viešųjų institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės organizacijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas, grindžiamas bendru supratimu apie tai, kad įgūdžių tobulinimas ir perkvalifikavimas yra investicinė priemonė, gali padėti padidinti informavimo ir informuotumo didinimo veiklos veiksmingumą. Skiriant dėmesio prieinamumui turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos neįgaliųjų suaugusiųjų dalyvavimui mokymo veikloje;
- (22) remiant šios rekomendacijos įgyvendinimą, labai svarbu nacionaliniu lygmeniu stebėti ir nuolat tobulinti individualiąsias mokymosi sąskaitas ir galimybes atveriančią sistemą. Vėlesni patikslinimai galėtų būti susiję su individualių teisių į mokymą kiekiu, prioritetinėmis grupėmis arba vartotojui patogiu galimybes atveriančios sistemos įvairių elementų įtraukimu;
- (23) tinkamas finansavimas yra viena iš svarbių sėkmingo individualių mokymosi sąskaitų sistemų įgyvendinimo savybių. Nacionalinė individualių mokymosi sąskaitų sistema galėtų sudaryti palankesnes sąlygas sąnaudų pasidalijimui tarp įvairių finansavimo šaltinių, pavyzdžiui, viešųjų institucijų, darbdavių ir socialinių partnerių valdomų fondų, leidžiant prie individualiosios mokymosi sąskaitos prisidėti įvairių finansavimo šaltinių lėšomis. Kombinuojant viešojo ir privačiojo sektorių finansavimo šaltinius turėtų būti užtikrintas iniciatyvos tvarumas valstybėse narėse, nes tai labai svarbu jos sėkmingam įgyvendinimui. Tokiu finansavimo šaltinių kombinavimu sudaromos palankesnės sąlygos paramos ir darbdavių savanoriškai ar pagal kolektyvines sutartis darbuotojams skiriamo papildomo finansavimo moduliavimui;
- (24) Sąjungos fondai, kaip antai, „Europos socialinis fondas +“⁽¹⁰⁾, Europos regioninės plėtros fondas⁽¹¹⁾ bei Teisingos pertvarkos fondas⁽¹²⁾, taip pat, kai aktualu, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė⁽¹³⁾ pagal priemonę „NextGenerationEU“, remiantys suaugusiųjų mokymosi sistemas, ir konkreitiems poreikiams pritaikytos ekspertinės žinios pagal techninės paramos priemonę⁽¹⁴⁾ gali padėti sukurti individualiąsias mokymosi sąskaitas ir joms galimybes atveriančią sistemą. Tarpusavio mokymasis, kuriam palankesnes sąlygas sudaro Komisija, taip pat gali remti šį procesą;
- (25) ši rekomendacija nedaro poveikio valstybių narių išimtinėi kompetencijai ir kompetencijos pasidalijimui kiekvienoje valstybėje narėje nacionaliniu, regionų ar vietos lygmeniu, kiek tai susiję su finansavimu, taip pat nedaro poveikio valstybių narių suaugusiųjų mokymosi ir mokymo sistemų organizavimui ir turiniui. Tai nekliaud valstybėms narėms palikti galioti arba nustatyti kitas ar pažangesnes nuostatas dėl suaugusiųjų mokymosi ir mokymo nei rekomenduojama šia rekomendacija;
- (26) valstybės narės į reformų rengimo veiklą turėtų įtraukti socialinius partnerius ir visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas. Šia rekomendacija visapusiškai gerbiama socialinių partnerių autonomija, be kita ko, tose srityse, kuriose jie yra atsakingi už mokymo sistemų sukūrimą ir valdymą;
- (27) šioje rekomendacijoje išdėstytos priemonės nepakeičia darbdavių, valstybinių ir privačių užimtumo tarnybų ar kitų švietimo ir mokymo paslaugų teikėjų rengiamo mokymo ir jomis neketinama į jį kištis; jos taip pat neturėtų pakeisti viešosios paramos švietimo ir mokymo įstaigoms ar kitų rūšių paramos. Papildoma administracinė našta turėtų būti kuo labiau sumažinta,

⁽¹⁰⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

⁽¹¹⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

⁽¹²⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

⁽¹³⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

⁽¹⁴⁾ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

REKOMENDUOJA:

Tikslai

1. Šia rekomendacija siekiama remti valstybių narių iniciatyvas, kad daugiau darbingo amžiaus suaugusiųjų galėtų dalyvauti mokymo veikloje, siekiant padidinti dalyvavimo mokymo veikloje aktyvumo lygį ir sumažinti įgūdžių trūkumą. Taigi ja prisidedama prie Sąjungos tikslo skatinti itin konkurencingą socialinę rinkos ekonomiką, siekiant visiško užimtumo ir socialinės pažangos. Visų pirma ja siekiama:
 - a) remti visų darbingo amžiaus suaugusiųjų galimybes mokytis, be kita ko, profesinės veiklos keitimo tikslu ir neatsižvelgiant į jų statusą darbo rinkoje ar užimtumo statusą;
 - b) teikti daugiau paskatų asmenims ir stiprinti jų motyvaciją siekti dalyvauti mokymo veikloje.
2. Kad būtų pasiekti 1 dalyje nurodyti tikslai, valstybėms narėms rekomenduojama apsvarstyti galimybę sukurti individualiąsias mokymosi sąskaitas, kaip galimą priemonę, kuri suteiktų galimybių asmenims dalyvauti darbo rinkai aktualiame mokyme. Jei valstybės narės nuspręstų sukurti individualiąsias mokymosi sąskaitas, joms rekomenduojama įdiegti galimybes atveriančią sistemą, be kita ko, sudaryti profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybes, kad būtų skatinama veiksmingai pasinaudoti tuo mokymu, kaip nustatyta šioje rekomendacijoje.

Taikymo sritis

3. Ši rekomendacija taikoma teisėtai valstybėje narėje gyvenantiems darbingo amžiaus suaugusiesiems, nepriklausomai nuo jų išsilavinimo lygio ir dabartinio statuso darbo rinkoje ar užimtumo statuso. Valstybėms narėms, atsižvelgiant į jų nacionalinius poreikius ir aplinkybes, rekomenduojama sukurti individualiąją mokymosi sąskaitą kiekvienam šiai grupei priklausančiam asmeniui.

Rekomenduojama, kad pasienio darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų, dirbančių kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje jie teisėtai gyvena, atveju ši rekomendacija būtų taikoma valstybėje narėje, kurioje jie dirba.

Terminų apibrėžtys

4. Šioje rekomendacijoje vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) individuali teisė į mokymą – teisė naudotis asmens disponuojamu asmeniniu biudžetu, skirtu padengti tinkamas finansuoti tiesiogines darbo rinkai aktualaus mokymo, profesinio orientavimo ir konsultavimo, įgūdžių vertinimo ar mokymosi rezultatų patvirtinimo sąnaudas;
 - b) individualioji mokymosi sąskaita – individualių teisių į mokymą suteikimo būdas. Asmeninė sąskaita asmenims suteikia galimybę, laikantis nacionalinių taisyklių, per tam tikrą laikotarpį sukaupti ir išsaugoti savo teises bet kuriuo jiems tinkamu metu pasinaudoti bet kuria finansuoti tinkama mokymo, profesinio orientavimo ar mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybe, kurią jie laiko naudingiausia. Ja asmeniui suteikiama visapusiška atsakomybė už teises į mokymąsi, nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio;
 - c) (individualių teisių į mokymą) perkeliamumas – kai individualios teisės į mokymą suteikiamos, jos ir toliau priklauso atitinkamam asmeniui, be kita ko, keičiant statusą, pavyzdžiui, pereinant į kitą darbą, pereinant nuo darbo prie mokymosi, nuo užimtumo prie nedarbo, taip pat pereinant nuo veiklos prie neaktyvumo;
 - d) galimybes atverianti sistema – parama, kuria skatinama veiksmingai pasinaudoti individualiomis teisėmis į mokymą. Tai apima profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybes, galimybių, kurios gali būti finansuojamos individualioms teisėms į mokymą skirtomis lėšomis, nacionalinį registrą, vieną bendrą nacionalinį skaitmeninį portalą, iš kurio prisijungiama prie individualiosios mokymosi sąskaitos ir nacionalinio registro, ir mokamas mokymosi atostogas.

Individualioji mokymosi sąskaita

Valstybėms narėms, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką ir poreikius, rekomenduojama:

5. pasikonsultavus su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kiekvienam asmeniui, kuris patenka į šios rekomendacijos taikymo sritį, sukurti individualiąją mokymosi sąskaitą, kuri galėtų papildyti kitas jau taikomas priemones;
6. užtikrinti tinkamą metinį atidėjinį kiekvienai individualiajai mokymosi sąskaitai, kuris gali būti kaupiamas ir panaudotas per nustatytą laikotarpį, kad būtų galima dalyvauti platesnio pobūdžio mokyme;
7. pasikonsultavus su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir atsižvelgiant į nacionalinius ar sektorių poreikius, asmenų statusą darbo rinkoje, darbo sutarties statusą ar kvalifikacijos lygį ir visas kitas aktualias aplinkybes ir taikant aiškius bei skaidrius kriterijus į asmenų, kuriems labiausiai reikia tobulinti įgūdžius ir persikvalifikuoti, sąskaitas įtraukti papildomų individualių teisių į mokymą;
8. raginti darbdavius į savo darbuotojų ir kitų asmenų, dirbančių jų vertės grandinėje, ypač MVĮ dirbančių asmenų, individualiąsias mokymosi sąskaitas įtraukti papildomų individualių teisių į mokymą, nesikišanti į pačioje įmonėje rengiamą mokymą;
9. raginti viešąsias ir privačiąsias užimtumo tarnybas į asmenų, kuriems labiausiai reikia tobulinti įgūdžius ir persikvalifikuoti, individualiąsias mokymosi sąskaitas įtraukti papildomų individualių teisių į mokymą;
10. nustatyti sąlygas, kuriomis individualios teisės į mokymą gali būti kaupiamos ir saugomos, siekiant užtikrinti pusiausvyrą tarp leidimo asmenims kaupti savo teises, kad būtų galima finansuoti ilgesnius mokymo kursus, ir jų skatinimo visą profesinį gyvenimą reguliariai naudotis savo teisėmis; pavyzdžiui, valstybės narės galėtų nustatyti kaupimo ir saugojimo terminą ir viršutinę sumą;
11. skatinti, kad būtų galima valstybėje narėje turimoje sąskaitoje sukauptas individualias teises į mokymą panaudoti finansuoti tinkamoms mokymo, profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybėms toje valstybėje narėje net tais laikotarpiais, kai asmuo teisėtai gyvena kitoje valstybėje narėje.

Galimybės atverianti sistema

Valstybėms narėms rekomenduojama individualiąsias mokymosi sąskaitas nustatyti galimybes atveriančioje sistemoje, apimančioje toliau išvardytus elementus:

— Profesinis orientavimas ir mokymosi rezultatų patvirtinimas

12. Valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti, kad kiekvienam individualiosios mokymosi sąskaitos savininkui būtų nemokamai ar naudojant individualias teises į mokymą teikiamos ir prieinamos (asmeniškai ar internetu) profesinio orientavimo paslaugos ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybės, įskaitant įgūdžių vertinimo galimybes, pagal 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo.

— Finansuoti tinkamų kokybiško mokymo, profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybių nacionalinis registras

13. Valstybėms narėms rekomenduojama sukurti ir nuolat atnaujinti individualioms teisėms į mokymą skirtomis lėšomis finansuoti tinkamų mokymo, profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybių viešą registrą⁽¹⁵⁾. Į šį registrą taip pat turėtų būti įtrauktos valstybėse narėse asmenims nemokamai teikiamos profesinio orientavimo paslaugos ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybės.

⁽¹⁵⁾ Valstybės narės raginamos užtikrinti, kad šis registras atitiktų Europos mokymosi modelį – duomenų modelį, kuriuo siekiama standartizuoti dalijimosi mokymosi duomenimis ir jų pateikimo būdus. Europos mokymosi modelis gali būti naudojamas įvairiuose mokymosi kontekstuose, pavyzdžiui, apibūdinant mokymosi galimybes, kvalifikacijas, kredencius ir akreditavimą. Europos mokymosi modelis grindžiamas 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacijos dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos VI priede apibūdintais duomenų laukeliais (OL C 189, 2017 6 15, p. 15).

14. Valstybės narės raginamos, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, nustatyti ir paskelbti darbo rinkai aktualių įvairių formų mokymo, profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybių įtraukimo į registrą aiškias taisykles, grindžiamas skaidriais kokybės reikalavimais ir su įgūdžiais susijusia informacija. Jos turėtų reguliariai peržiūrėti taisykles, kad būtų skatinamas atsakas darbo rinkos poreikiams.
15. Kai tikslinga, valstybėms narėms rekomenduojama skatinti formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių teikėjus plėtoti ir išplėsti savo pasiūlymus, remiantis nustatytais poreikiais, be kita ko, pavyzdžiui, suteikiant mikrokredencius pagal Rekomendaciją dėl mikrokredenciu mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui ir taikant Sąjungos bei nacionalines kompetencijos sistemas.
16. Valstybėms narėms rekomenduojama paraginti socialinius partnerius, švietimo ir mokymo sektoriaus ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus dalyvauti į registrą įtrauktam mokymui taikytinų tinkamumo finansuoti kriterijų nustatymo procese.
17. Kai aktualu, valstybėms narėms rekomenduojama į savo nacionalinį registrą skaidriai įtraukti kitų šalių mokymo paslaugų teikėjų siūlomas mokymo galimybes.
 - Vienas bendras nacionalinis skaitmeninis portalas, kuriuo remiamos individualiosios mokymosi sąskaitos
18. Valstybės narės raginamos leisti ir padėti asmenims prisijungti prie savo individualiųjų mokymosi sąskaitų ir lengvai naršyti registre, taikant saugų elektroninį tapatumo nustatymo procesą, prieinamame ⁽¹⁶⁾ viename bendrame nacionaliniame skaitmeniniame portale ⁽¹⁷⁾, prie kurio būtų galima lengvai prisijungti iš mobiliųjų įrenginių ir kuris, pageidautina, būtų sujungtas su platforma *Europass*.
 - Mokamos mokymosi atostogos
19. Valstybėms narėms rekomenduojama pradėti dialogą su socialiniais partneriais dėl tvarkų, kad darbuotojai galėtų dalyvauti mokymo veikloje darbo metu, naudodami savo individualiąsias mokymosi sąskaitas.
20. Valstybėms narėms rekomenduojama nustatyti mokamų mokymosi atostogų ar pakaitinių pajamų nuostatas arba peržiūrėti esamų nuostatų tinkamumą, atsižvelgiant į:
 - a) tai, ar jos taikomos visų rūšių darbo santykiams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;
 - b) galimybę teikti finansinę ir nefinansinę paramą darbdaviams (visų pirma MVĮ), kurių darbuotojai naudojami mokamų mokymosi atostogų galimybe;
 - c) poreikį užtikrinti veiksmingą tokių nuostatų įgyvendinimą.

Informavimas ir informuotumo didinimas

21. Valstybėms narėms rekomenduojama kartu su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, regioninėmis ir vietos organizacijomis ir kitais atitinkamais subjektais vykdyti plataus masto informavimo ir informuotumo didinimo veiklą ir kampanijas, pritaikytas prie asmenų, kurie galėtų naudotis individualiųjų mokymosi sąskaitų sistema, poreikių. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriamas asmenims, kuriems labiausiai reikia tobulinti įgūdžius ir persikvalifikuoti, kaip apibrėžta nacionaliniu lygmeniu, siekiant informuoti ir motyvuoti reikalavimus atitinkančius asmenis apie jų teises ir naudą, susijusias su individualiosiomis mokymosi sąskaitomis ir galimybes atveriančia sistema. Informuotumo didinimo veikla taip pat turėtų būti nukreipta, be kita ko, į MVĮ darbuotojus.

⁽¹⁶⁾ Vadovaujantis prieinamumo reikalavimais, nustatytais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

⁽¹⁷⁾ Tokie portalai turėtų būti kuriami laikantis 2017 m. kovo 23 d. Komisijos komunikato „Europos sąveikumo sistema“ principų.

Stebėseną ir nuolatinis tobulinimas

22. Individualiąsias mokymosi sąskaitas nustatančios valstybės narės raginamos nacionaliniu lygmeniu stebėti ir vertinti tokių sąskaitų bei galimybes atveriančios sistemos veikimą ir, kai to reikia siekiant, kad būtų kuo veiksmingiau įgyvendinti šios rekomendacijos tikslai, daryti patikslinimus, pavyzdžiui, kiek tai susiję su teisių į mokymą suma, asmenų, kuriems labiausiai reikia tobulinti įgūdžius ir persikvalifikuoti, apibrėžtimi ir vartotojui patogiu galimybes atveriančios sistemos įvairių elementų įtraukimu. To proceso metu turėtų būti konsultuojamasi su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Finansavimas

23. Valstybėms narėms rekomenduojama imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas tinkamas ir tvarus individualių mokymosi sąskaitų finansavimas, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir kitas jau taikomas priemones, ypač daug dėmesio skiriant MVĮ.
24. Valstybėms narėms rekomenduojama sudaryti palankesnes sąlygas įvairių viešojo ir privačiojo finansavimo šaltinių kombinavimui siekiant prisidėti prie individualių teisių į mokymą suteikimo, be kita ko, susitarus dėl kolektyvinės sutarties.
25. Valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti tvarų galimybes atveriančios sistemos bei šioje rekomendacijoje nurodytos informavimo ir informuotumo didinimo veiklos finansavimą.
26. Valstybės narės raginamos kuo labiau ir veiksmingiausiu būdu pasinaudoti Sąjungos fondais ir priemonėmis, visų pirma, „Europos socialiniu fondu +“, Europos regioninės plėtros fondu, Teisingos pertvarkos fondu, Ekonomikos gavinimo ir atsparumo didinimo priemone ir techninės paramos priemone, siekiant:
- sukurti nacionalines individualiąsias mokymosi sąskaitas, įtvirtintas galimybes atveriančioje sistemoje, be kita ko, sukuriant vieną bendrą nacionalinį skaitmeninį portalą, skirtą individualiosioms mokymosi sąskaitoms ir susijusioms pripažintoms paslaugoms, ir nacionalinius pripažinto mokymo registrus;
 - į asmenų, kuriems labiausiai reikia tobulinti įgūdžius ir persikvalifikuoti, sąskaitas įtraukti papildomų individualių teisių į mokymą, atspindinčių nacionalines aplinkybes ir Sąjungos prioritetus, be kita ko, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų srityje;
 - sukurti ir teikti profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybes;
 - rengti informavimo ir informuotumo didinimo veiklą.

Sąjungos parama

27. Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą, vadovaujantis Komisijos kompetencija ir tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, remti šios rekomendacijos įgyvendinimą, naudojantis Europos profesinio mokymo plėtros centru (CEDEFOP), Europos mokymo fondo (ETF), Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (EUROFOUND) ir Europos darbo institucijos (EDI) ekspertinėmis žiniomis:
- sudarant palankesnes sąlygas valstybių narių tarpusavio mokymuisi siekiant remti tinkamų priemonių, skirtų šiai rekomendacijai įgyvendinti, rengimą ir vykdymą;
 - išplečiant žinių apie individualiąsias mokymosi sąskaitas ir susijusius klausimus bazę ir parengiant atitinkamą rekomendacinę medžiagą;
 - glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis išnagrinėjant galimybes toliau plėtoti platformą *Europass*, visų pirma, siekiant užtikrinti sąveikumą su individualiosioms mokymosi sąskaitoms skirtais bendrais nacionaliniais skaitmeniniais portalais, ir užtikrinant mokymosi, profesinio orientavimo ir mokymosi rezultatų patvirtinimo galimybių, kurioms gali būti naudojamos įvairios nacionalinės individualios teisės į mokymą, matomumą.

Ataskaitų teikimas ir vertinimas

28. Valstybės narės raginamos imtis veiksmų, kad būtų pasiekti šios rekomendacijos 1 dalyje nustatyti tikslai. Pažanga siekiant tų tikslų turėtų būti stebima vykdant daugiašalę priežiūrą, kuri yra Europos semestro ciklo dalis. Komisija turėtų užtikrinti, kad vykdant stebėseną būtų naudojama per kitas stebėsenos sistemas jau surinkta informacija ir būtų vengiama dubliavimosi, siekiant sumažinti administracinę našą.
29. Komisija turėtų nustatyti ir įvertinti šios rekomendacijos įgyvendinimo pažangą, bendradarbiaudama su atitinkamomis valstybėmis narėmis ir pasikonsultavusi su socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ir ne vėliau kaip 2027 m. birželio 17 d. pateikti Tarybai ataskaitą.

Priimta Liuksemburge 2022 m. birželio 16 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

O. DUSSOPT

TARYBOS REKOMENDACIJA

2022 m. birželio 16 d.

dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo

(2022/C 243/04)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 166 straipsnio 4 dalį ir 292 straipsnį kartu su jos 149 straipsniu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) reikia skubiai sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, visų pirma siekiant sumažinti jūros lygio kilimą bei ekstremalių meteorologinių reiškinių, kurie jau daro poveikį kiekvienam regionui visame pasaulyje⁽¹⁾, tikimybę ir sumažinti ekonomines ir socialines išlaidas, susijusias su visuotinio atšilimo padariniais⁽²⁾. Sąjunga ir jos valstybės narės yra Paryžiaus susitarimo, priimto 2015 m. gruodžio 15 d. pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – UNFCCC) (toliau – Paryžiaus susitarimas)⁽³⁾, Šalys; Paryžiaus susitarimo Šalys įpareigojamos užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros didėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad temperatūros didėjimas neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;
- (2) klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas kelia didelę grėsmę, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų, kaip neseniai dar kartą patvirtinta Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (toliau – IPCC) šeštojoje vertinimo ataskaitoje apie klimato kaitos pagrindimą gamtos mokslu. Vis dažniau kyla su klimatu susiję ekstremalūs reiškiniai, kaip antai potvyniai, karščio bangos, sausras ir miškų gaisrai, dėl to vis dažniau nuo jų nukentia žmonės ir patiriami ekonominiai nuostoliai. Sąjungoje tie nuostoliai jau dabar vidutiniškai viršija 12 mlrd. EUR per metus⁽⁴⁾.

Jeigu visuotinis atšilimas pasieks 3 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, tie nuostoliai gali padidėti dar 175 mlrd. EUR, o tai yra 1,38 % Sąjungos BVP, per metus, palyginti su 65 mlrd. EUR nuostoliais per metus visuotinio atšilimo 2 °C atveju ir 36 mlrd. EUR nuostoliais per metus 1,5 °C atveju. Tai neproporcingai smarkiai pakenktų tam tikroms grupėms, visų pirma, asmenims, kurie jau yra pažeidžiamoje padėtyje, ir regionams, kurie jau susiduria su iššūkiais;

- (3) 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“ (toliau – Europos žaliasis kursas) išdėstyta strategija, kurią įgyvendinant Sąjunga taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu ir ji transformuotųsi į tvarią, sąžiningesnę, ir labiau klestinčią visuomenę, gerbiančią planetos galimybių ribas. Sąžiningos pertvarkos poreikis yra neatsiejama dalis Europos žaliojo kurso, kuriame pabrėžiama, kad nė vienas asmuo ir nė viena vietovė neturėtų būti palikti nuošalyje. Europos klimato teisės akte⁽⁵⁾ nustatytas privalomas Sąjungos masto tikslas ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir privalomas tarpinis tikslas ne vėliau kaip 2030 m. grynąjį Sąjungos viduje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu. 8-ąja aplinkosaugos veiksmų programa iki 2030 m⁽⁶⁾ siekiama teisingai, lygiateisiai bei įtraukiai paspartinti žaliąją pertvarką pereinant prie neutralaus poveikio klimatui, tvarios, netoksiškos, efektyviai išteklius naudojančios, atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamos, atsparios bei konkurencingos žiedinės ekonomikos ir apsaugoti, atkurti bei gerinti aplinkos būklę;

⁽¹⁾ IPCC, 2021: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*.

⁽²⁾ Szewczyk, W., Feyen, L., Matei, A., Ciscar, J.C., Mulholland, E., Soria, A. (2020), *Economic analysis of selected climate impacts*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, doi:10.2760/845605.

⁽³⁾ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

⁽⁴⁾ Europos Komisija (2021), PESETA IV tyrimas „Climate change impacts and adaptation in Europe“, Jungtinis tyrimų centras, Sevilija, <http://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv>.

⁽⁵⁾ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁽⁶⁾ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022 4 12, p. 22).

- (4) atsižvelgiant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikate „Planas „REPowerEU“ (toliau – Planas „REPowerEU“), laikantis 2022 m. kovo 10–11 d. Versalio deklaracijos, nustatytos priemonės, kuriomis siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro iš Rusijos, įvairinant dujų tiekimą ir spartinant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, be kita ko, diegiant saulės bei vėjo energijos įrenginius ir šilumos siurblius, dekarbonizuojant pramonę ir sudarant sąlygas greitesniam leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams išdavimui;
- (5) norint pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir visuomenės, reikia imtis visapusiškų politikos veiksmų ir įgyvendinti dideles investicijas daugelyje sričių, pavyzdžiui, klimato veiksmų, energetikos, transporto, aplinkos apsaugos, pramonės, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse (⁷). Siekdama įgyvendinti privalomą 2030 m. Sąjungos lygmens tikslą, 2021 m. liepos 14 d. Komisija paskelbė komunikatą „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“ ir keletą susijusių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamo akto (toliau – Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinys). Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį sudaro pasiūlymai atnaujinti atitinkamus teisės aktus, įskaitant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ES ATLPS) (⁸), Energijos mokesčių direktyvą, Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, Reglamentą, kuriuo nustatomos lengvųjų automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ normos, Reglamentą dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo, Alternatyviųjų degalų infrastruktūros direktyvą ir, kiek tai susiję su sektoriais, kuriems netaikoma dabartinė ES ATLPS, konkrečiai transporto ir statybos sektoriais, Pastangų pasidalijimo reglamentą (PPR).

Į jį taip pat įtraukti pasiūlymai dėl naujų teisės aktų, visų pirma siekiant remti švaresnių degalų naudojimą aviacijos ir jūrų transporto sektoriuose, taip pat siekiant nustatyti pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą ir įsteigti Socialinį klimato fondą, kuris yra tiesiogiai susijęs su pasiūlymu į ATLPS įtraukti kūrą, naudojamą pastatuose ir kelių transporte. Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkiniu kartu su priemonėmis, kurių imamasi Sąjungos lygmeniu siekiant remti ir skatinti būtinas viešąsias ir privačiąsias investicijas, siekiama padėti remti ir spartinti naujų rinkų, pavyzdžiui, švaraus kuro ir mažataršių transporto priemonių rinkų, augimą taip mažinant tvarios pertvarkos sąnaudas tiek įmonėms, tiek piliečiams;

- (6) savo 2019 m. birželio 20 d. susitikime Europos Vadovų Taryba savo „Naujoje 2019–2024 m. strateginėje darbotvarkėje“ įsipareigojo užtikrinti sąžiningą perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, kuris būtų įtraukus ir kurį vykdant niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Tarptautiniu lygmeniu valstybės narės patvirtino Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus ir ratifikavo Paryžiaus susitarimą, kuriuose nurodoma būtinybė užtikrinti teisingą pertvarką darbuotojams ir kurti deramą darbą bei kokybiškas darbo vietas, taip pat poreikis užtikrinti, kad prisitaikymas ir gebėjimų stiprinimas apimtų lyčių aspektą. Tarptautinės darbo organizacijos gairėse pateikiama tarptautiniu mastu nustatyta teisingo perėjimo prie aplinkos atžvilgiu tvarios ekonomikos ir visuomenės visiems politikos sistema (⁹). Be to, „Silezijos deklaraciją dėl solidarumo ir tinkamo pereinamojo laikotarpio“ (¹⁰), kuri buvo priimta Katovicuose vykusioje 24-ojoje UNFCCC šalių konferencijoje, pasirašė 54 šalys (valstybės ir socialiniai partneriai), įskaitant Sąjungos vardu ją pasirašiusią Komisiją ir atskirai ją pasirašiusią 21 valstybę narę. Sąjunga ir 10 valstybių narių pasirašė deklaraciją „Sąlygų teisingai pertvarkai vykdyti tarptautiniu mastu sudarymas“, priimtą Glazge vykusioje 26-ojoje UNFCCC šalių konferencijoje, ir įsipareigojo atsiskaitydamos apie savo politiką ir priemones, skirtas įvykdyti jų nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, į dvi metes skaidrumo ataskaitas įtraukti informaciją apie teisingą pertvarką;
- (7) sąžiningumas ir solidarumas – svarbūs Sąjungos politikos, kuria siekiama pereiti prie žaliosios ekonomikos, principai, kurie yra būtini siekiant užtikrinti nuolatinę plačią visuomenės paramą šiai politikai. Europos žaliajame kurse pabrėžiama, kad pertvarka turi būti vykdoma sąžiningai ir įtraukiai, pirmenybę teikiant žmonėms ir ypatingą dėmesį sutelkiant į paramą tiems regionams, pramonės šakoms, darbuotojams, namų ūkiams ir vartotojams, kurie susidurs su didžiausiais iššūkiais. Be to, 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikate „Tvirta socialinė Europa

(⁷) Apskaičiuota, kad, kiek tai susiję su infrastruktūra, Sąjunga šį dešimtmetį turės kasmet papildomai investuoti maždaug 350 mlrd. EUR vien į energetikos sistemas, kad būtų pasiektas jos 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas, šalia 130 mlrd. EUR, reikalingų kitiems aplinkos tikslams.

(⁸) Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo ir Reglamentas (ES) 2015/757, COM(2021) 551 final.

(⁹) Gairėse apibrėžiama teisingos pertvarkos sąvoka, o politikos formuotojai bei socialiniai partneriai raginami skatinti teisingą pertvarką pasauliniu lygmeniu.

(¹⁰) Žr. dokumentą ST 14545/2018 REV 1.

teisingai pertvarkai užtikrinti“ pabrėžiama, kad įgyvendindama Europos žaliąjį kursą Europa įgis įrankius, kurie padės siekti didesnės aukštykryptės konvergencijos, socialinio sąžiningumo ir bendros gerovės. 2022 m. vasario 23 d. Komisijos komunikate dėl deramo darbo visame pasaulyje siekiant visuotinės teisingos pertvarkos ir tvaraus ekonomikos atsigavimo skatinama, kad deramas darbas visame pasaulyje taptų teisingos pertvarkos ir įtraukaus, tvaraus ir atsparaus ekonomikos atsigavimo po pandemijos pagrindu;

- (8) 2021 m. kovo 4 d. Komisijos komunikate „Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas“⁽¹¹⁾ pabrėžiama, kad siekiant pereiti prie žalesnio ir labiau skaitmeninio dešimtmečio, kuriame europiečiai galėtų klestėti, reikia vienybės, koordinavimo ir solidarumo. Jame siūlomi trys pagrindiniai ES 2030 m. tikslai, t. y.: užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2030 m. bent 78 % 20–64 m. gyventojų turėtų darbą⁽¹²⁾; pasiekti, kad bent 60 % visų suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymuose,⁽¹³⁾ ir sumažinti asmenų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičių ne vėliau kaip 2030 m. bent 15 mln.⁽¹⁴⁾. Tuos pagrindinius 2030 m. tikslus palankiai įvertino Sąjungos vadovai 2021 m. gegužės 7–8 d. neformaliame valstybių ir vyriausybės vadovų susitikime Porte priimtoje 2021 m. gegužės 8 d. Porto deklaracijoje ir Europos Vadovų Taryba savo 2021 m. birželio 24–25 d. išvadose;
- (9) įgyvendinant tinkamą politiką⁽¹⁵⁾, žaliąją pertvarką ne vėliau kaip 2030 m. Sąjunga padėtų sukurti apie 1 mln. papildomų kokybiškų darbo vietų⁽¹⁶⁾, o ne vėliau kaip 2050 m. – 2 mln. tokių darbo vietų⁽¹⁷⁾, tokiuose sektoriuose kaip statyba, informacinės ir ryšių technologijos (toliau – IRT) ar atsinaujinančiųjų išteklių energija, kartu lėtinant besitęsiantį vidutinės kvalifikacijos darbo vietų mažėjimą dėl automatizavimo ir skaitmeninimo. Tačiau, jei pasitvirtintų pesimistinis scenarijus, dėl žaliojo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, jeigu ši pertvarka nebūtų remiama taikant tinkamą politikos derinį, bendro poveikio BVP sumažėjimas Sąjungoje gali siekti iki 0,39 %, o darbo vietų skaičiaus sumažėjimas – iki 0,26 %⁽¹⁸⁾;
- (10) žaliosios pertvarkos poveikis verslui ir užimtumui skirsis atsižvelgiant į sektorių, profesiją, regioną ir valstybę, o tai lems su darbo vietomis susijusius pokyčius sektoriuose ir pramonės ekosistemose, taip pat lems didelį darbo jėgos persikirstymą tarp jų⁽¹⁹⁾. Norint restruktūrizuoti ir pritaikyti atitinkamas įmones, sektorius ir ekosistemas, reikia kurti naujus verslo modelius ir iš esmės persikirstyti darbo jėgą tarp sektorių ir regionų. Pavyzdžiui, prognozuojama, kad darbo vietų bus prarasta tam tikruose kasybos ar energijos gamybos iš iškastinio kuro, taip pat automobilių pramonės sektorių segmentuose. Tačiau tikimasi, kad atsiras naujų darbo galimybių, susijusių su žiedine vertės išlaikymo veikla ir tvariu transportu bei tvaria energijos gamyba. Todėl valstybės narės, bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais ir (arba) vietos ir regionų valdžios institucijomis bei suinteresuotaisiais subjektais, turėtų laikytis detalaus požiūrio ir daugiausiai dėmesio skirti atitinkamiems atskiriems regionams ir ekosistemoms;

⁽¹¹⁾ Europos socialinių teisių ramsčio, kurį 2017 m. lapkričio mėn. Geteborgo aukščiausiojo lygio susitikime paskelbė ir pasirašė Taryba, Europos Parlamentas ir Komisija, yra Sąjungos kelrodis siekiant stiprios socialinės Europos.

⁽¹²⁾ Kad pasiektų šį bendrą tikslą, Europa turi stengtis bent perpus sumažinti vyrų ir moterų užimtumo lygio skirtumą, palyginti su 2019 m.; iki 9 % sumažinti nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio (NEET) jaunimo (15–29 m.) dalį ir teikti daugiau formaliojo ankstyvojo ugdymo ir priežiūros paslaugų.

⁽¹³⁾ Visų pirma bent 80 % 16–74 m. amžiaus asmenų turėtų turėti pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, taip pat turėtų būti toliau mažinamas mokyklos nebaigusių asmenų skaičius ir didinamas dalyvavimas viduriniame ugdyme.

⁽¹⁴⁾ Iš iš skurdo ar socialinės atskirties išvaduotinų 15 mln. žmonių turi būti bent 5 mln. vaikų.

⁽¹⁵⁾ 2021 m. liepos 14 d. Komisijos komunikatas „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“.

⁽¹⁶⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Poveikio vertinimas, pridedamas prie Komisijos komunikato „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui“, SWD(2020) 176 final. Prognozės, grindžiamos modeliu E-QUEST, taikant mažesnių mokesčių ir žemos kvalifikacijos darbo jėgos scenarijų.

⁽¹⁷⁾ Europos Komisija (2019), *Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019*, 2019 m. liepos 4 d. Remiantis išsamia analize, pateikta kartu su Komisijos komunikatu COM(2018) 773.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 176 final.

⁽¹⁹⁾ SWD(2020) 176 final.

- (11) kuriant kokybiškas darbo vietas visiems, kartu imantis priemonių energijos nepritekliui ir transporto galimybių trūkumui mažinti ir užkirsti jiems kelią, žaliaji pertvarka gali prisidėti didinant pajamas ir apskritai mažinant nelygybę ir skurdą⁽²⁰⁾. Taigi, žaliaji pertvarka gali padėti kovoti su jau esama socialine ir ekonomine nelygybe bei socialine atskirtimi, gerinant sveikatą bei gerovę ir skatinant lygybę, įskaitant lyčių lygybę. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tam tikroms gyventojų grupėms, visų pirma toms, kurios jau yra pažeidžiamoje padėtyje. Tai – visų pirma mažas ir mažesnes vidutines pajamas gaunantys namų ūkiai, kurie didelę savo pajamų dalį išleidžia pagrindinėms paslaugoms, tokioms kaip energijos tiekimo, transporto ir būsto paslaugos, taip pat labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės. Modeliavimo rezultatai rodo, kad tai, ar aplinkosaugos mokesčiai bus progresiniai, ar regresiniai, iš esmės priklausys nuo priemonės struktūros, įskaitant, pavyzdžiui, tai, koku mastu pajamų mokesčio mažinimas ar kitos pajamų antrinio panaudojimo galimybės yra skirtos mažesnes pajamas gaunantiems asmenims⁽²¹⁾;
- (12) vykdam žiedinę vertės išlaikymo veiklą, įskaitant taisymo, pakartotinio naudojimo, perdarymo ir įpaslauginimo verslo modelius, gali būti skatinamos galimybės įsigyti įperkamus ir tvarius prekių bei paslaugų. Be to, ją vykdam per tose srityse veikiančius socialinės ekonomikos subjektus taip pat sukuriama darbo vietos ir galimybės, susijusios su įvairiais įgūdžių lygmenimis, įskaitant darbo vietas ir galimybes moterims, neįgaliesiems ir pažeidžiamoje padėtyje esančioms grupėms. Ta veikla skatinama produktų žiediškuoju, todėl ją vykdam labai sumažėja išmetamo anglies dioksido kiekis, o sukurtos darbo vietos glaudžiai susijusios su produktais, kuriuos reikia išlaikyti, atnaujinti arba kuriais reikia dalytis;
- (13) naujausiais turimais 2019–2020 m. ES statistikos apie pajamas ir gyvenimo sąlygas duomenimis, energijos nepriteklių patyrė apie 8 % Sąjungos gyventojų, t. y. daugiau nei 35 mln. žmonių negalėjo tinkamai šildyti savo namų; skirtingose valstybėse narėse ir skirtingų pajamų grupių energijos nepriteklis labai skyrėsi⁽²²⁾. Apskritai, Energijos nepritekliaus stebėjimo centro skaičiavimais, grindžiamais įvairiais rodikliais, daugiau nei 50 milijonų namų ūkių Sąjungoje patiria energijos nepriteklių⁽²³⁾. Energijos nepriteklis, kurį lemia mažų pajamų, didelės disponuojamųjų pajamų dalies skyrimo energijai ir mažo energijos vartojimo efektyvumo derinys, jau kurį laiką yra didelis iššūkis Sąjungai. Be to, energijos nepritekliaus rizika didėja esant didelėms ir nepastovioms energijos kainoms, kurias lemia įvairūs veiksniai, be kita ko, veiksniai, susiję su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą ir iš to išplaukiančiomis Sąjungos politinio atsako priemonėmis. Ši skurdo forma būdinga ne tik mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, bet ir mažesnes vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams daugelyje valstybių narių.

Namų ūkiai, kurių energijos poreikis didesnis nei vidutinis (tai, be kita ko, apima šeimas su vaikais, įskaitant tas šeimas, kurių galva – vieniša motina ar vienišas tėvas), neįgalieji ir vyresnio amžiaus asmenys irgi dažniau patiria energijos nepriteklių⁽²⁴⁾ ir jo poveikį. Energijos nepriteklių taip pat ypač dažnai patiria moterys, visų pirma vienišos motinos ir vyresnio amžiaus moterys⁽²⁵⁾. Vis dažniau dėmesys atkreipiamas ne tik į energijos nepriteklių, bet ir į sąvoką „transporto galimybių trūkumas“, kuri reiškia, kad tam tikrų kategorijų gyventojai negali gauti transporto paslaugų, atitinkančių jų socialinius poreikius ir materialines galimybes. Netaikant tinkamų priemonių, skirtų energijos nepritekliui ir transporto galimybių trūkumui mažinti ir užkirsti jiems kelią, kyla grėsmė, kad tos nepritekliaus ir galimybių trūkumo formos sunkės – visų pirma dėl išmetamųjų teršalų sąnaudų internalizavimo nustatant kainas arba dėl prisitaikymo sąnaudų, skirtų pereiti prie efektyvesnių ir mažiau teršalų išmetančių alternatyvų;

⁽²⁰⁾ Europos Komisija (2019), *Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019*, 5 skyrius, 2019 m. liepos 4 d.; Europos Komisija (2020), *Leaving no one behind and striving for more: fairness and solidarity in the European social market economy, Employment and Social Developments in Europe 2020*, 4.2.2 skyrius, 2020 m. rugsėjo 15 d. Bendras skurdas šiuo atveju vertinamas naudojant sutartą skurdo rizikos lygio rodiklį, atitinkantį socialinių rodiklių suvestinės rodiklius, ir susijusį 2030 m. pagrindinį tikslą pagal Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą.

⁽²¹⁾ IEEP (2021), *Green taxation and other economic instruments: internalising environmental costs to make the polluter pay*.

⁽²²⁾ Be to, iki 6,2 % Sąjungoje gyvenančių žmonių, t. y. daugiau kaip 27 mln. žmonių, turi išskolinimų už komunalines paslaugas.

⁽²³⁾ Europos Komisija, *EPOV Annual Report: Addressing Energy Poverty in the European Union: State of Play and Action*, 2019 m., p. 6.

⁽²⁴⁾ Žr. 2016 m. lapkričio 9 d. EP Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui (ITRE) surengto seminario „Energijos nepriteklis“ ataskaitą.

⁽²⁵⁾ Žr. *Gender perspective on access to energy in the EU* (europa.eu), *Gender and energy* | European Institute for Gender Equality (europa.eu), GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf (oecd.org).

- (14) socialinio sąžiningumo, sanglaudos ir solidarumo principai yra įtvirtinti atitinkamų Sąjungos lygmens klimato, energetikos ir aplinkos apsaugos sistemų kūrimo modelyje, be kita ko, taikant principą „teršėjas moka“ ir valstybėms narėms dalijantis pastangomis, taip pat perskirstant dalį ES ATLPS leidimų siekiant solidarumo, augimo ir sąsajų Sąjungoje ir juos naudojant Modernizavimo fondui, kuris prisideda prie mažesnes pajamas gaunančių valstybių narių didelių investicijų poreikių patenkinimo siekiant modernizuoti jų energijos sistemas. Be to, Sąjungos energetikos teisės aktų sistemoje valstybėms narėms numatytos priemonės, kurias taikydamos jos gali užtikrinti energijos nepriteklių patiriančių ir pažeidžiamų namų ūkių vartotojų apsaugą, kartu išvengiant rinkos iškraipymų. Nors tomis priemonėmis padedama sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti žaliąją pertvarką, jomis siekiama užtikrinti būtiną apsaugą bendresne prasme, kaip matyti, pavyzdžiui, iš 2021 m. spalio 13 d. Komisijos komunikato „Augančių energijos kainų problemos sprendimas: veiksmai ir paramos priemonių rinkinys“ ir Plano „REPowerEU“;
- (15) valstybės narės gali naudotis įvairiomis priemonėmis, kad apibrėžtų ir koordinuotų savo veiksmus, kuriais siekiama sąžiningos pertvarkos. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁽²⁶⁾ parengtuose Nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksnių planuose (toliau – NEKSVP) turėtų būti įvertintas energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičius ir nurodytos priemonės, kurias reikia taikyti siekiant reaguoti į iššūkius, susijusius su energetikos pertvarkos socialiniu ir teritoriniu poveikiu. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1056⁽²⁷⁾ parengtuose Teritoriniuose teisingos pertvarkos planuose (toliau – TTPP) turėtų būti nustatytos teritorijos, kurios atitinka Teisingos pertvarkos fondo, iš kurio finansavimas skiriamas iki 2027 m., paramos skyrimo reikalavimus. Pagal priemonę „NextGenerationEU“ finansuojamuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241⁽²⁸⁾ parengtuose nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose (toliau – EGADP) nustatytos reformos ir investicijos, kuriomis siekiama skatinti žaliąją pertvarką, integracinį augimą, socialinę ir teritorinę sanglaudą, atsparumą ir perspektyvas naujai kartai; jų įgyvendinimo laikotarpis – iki 2026 m. Kai kurie sąžiningos pertvarkos veiksmai taip pat įgyvendinami pagal kitas programas ir iniciatyvas, visų pirma pasitelkiant sanglaudos politikos fondus;
- (16) remiantis, visų pirma, Europos žaliojo kurso ir Europos socialinių teisių ramsčio principais ir politika, yra galimybių Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis visapusiškai ir kompleksiskai tobulinti politikos rengimą ir užtikrinti išlaidų nuoseklumą. 2020 m. rugsėjo 17 d. komunikate „Nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksnių planų ES masto vertinimas. Žaliosios pertvarkos plėtojimas ir ekonomikos atsigavimo skatinimas integruotai planuojant energetikos ir klimato srities veiksmus“ Komisija, pripažindama, kad galutiniuose NEKSVP yra pateikiami tam tikri energijos nepritekliaus rodikliai ir su energijos nepriteklumi susijusi politika, padarė išvadą, kad juose ne visada aiškiai nustatoma pirmenybė finansavimą teikti sąžiningos pertvarkos vykdymui, perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui ar paramai, susijusiai su pokyčiais darbo rinkoje. TTPP dėmesys turėtų būti sutelkiamas į pasirinktas teritorijas, todėl nesitikima, kad juose bus pateikta bendra sąžiningos pertvarkos nacionaliniu lygmeniu strategija ir politika. Nors reformomis ir investicijomis, kurios yra remiamos ir kurias padedama finansuoti pagal TTPP ir EGADP, siekiama užtikrinti ilgalaikį poveikį, tiek TTPP, tiek EGADP yra ribotos trukmės;
- (17) sąžininga pertvarka siekiant iki 2050 m. Sąjungoje užtikrinti poveikio klimatui neutralumą padės užtikrinti, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje, visų pirma darbuotojai ir namų ūkiai, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, ypač tie, kurie jau yra pažeidžiamoje padėtyje. Tuo tikslu, kaip nustatyta šioje rekomendacijoje, valstybės narės turėtų įdiegti išsamius politikos priemonių rinkinius⁽²⁹⁾, stiprinti kompleksinius elementus, kuriais skatinama sąžininga žalioji pertvarka, ir optimaliai panaudoti viešąjį ir privatųjį finansavimą. Politikos priemonių rinkiniuose turėtų būti atsižvelgiama į tuos asmenis ir namų ūkius, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, visų pirma dėl to, kad jie prarado darbą, be to – pasikeitė jų darbo sąlygos ir (arba) darbo vietoje atsirado naujų užduočių reikalavimų, taip pat į tuos asmenis ir namų ūkius, kurie patiria neigiamą poveikį disponuojamosioms pajamoms, išlaidoms ir galimybėms naudotis pagrindinėmis paslaugomis. Kalbant apie labiausiai paveiktas grupes, politikos

⁽²⁶⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksnių valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁽²⁷⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

⁽²⁸⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

⁽²⁹⁾ Visų pirma remiamasi 2021 ir 2022 m. metinėmis tvaraus augimo strategijomis, 2021 m. euro zonos rekomendacijomis ir konkrečiai šaliai skirtomis rekomendacijomis.

priemonių rinkiniuose visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis ir namų ūkius, ypač labiausiai nuo darbo rinkos nutolusius asmenis, pavyzdžiui, dėl jų įgūdžių, teritorinės darbo rinkos sąlygų ar kitų ypatybių, tokių kaip lytis, rasė ar etninė kilmė, religija ar tikėjimas, negalia, amžius ar seksualinė orientacija, bet tokiais asmenimis neapsiribojama. Be to, pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys ir namų ūkiai gali būti, be kita ko, tokie asmenys ir namų ūkiai, kuriems gresia skurdas ir (arba) energijos nepriteklūs, kurie susiduria su judumo kliūtimis ar pernelyg didelėmis būsto išlaidomis, įskaitant namų ūkius, kurių galva – vieniša motina ar vienišas tėvas (dažniau tai moterys nei vyrai). Politikos priemonių rinkiniai turėtų būti pritaikyti prie vietos aplinkybių, atsižvelgiant į pažeidžiamiausių ir atokiausių Sąjungos vietovių, įskaitant atokiausius regionus ir salas, poreikius;

- (18) aktyviai teikiant paramą kokybiškam užimtumui daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama pagalbai darbuotojams, darbo ieškantiems asmenims, nedirbantiems, nesimokantiems ir mokymuose nedalyvaujantiems (toliau – NEET) asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriuos žaliąji pertvarka paveikė labiausiai. Visų pirma, remiantis Komisijos rekomendacija (ES) 2021/402 ⁽³⁰⁾, reikia padėti gerinti įsidarbinimo galimybes ir galimybes rasti darbą asmenims, kuriems atstovaujama nepakankamai, kaip antai moterims, žemos kvalifikacijos darbuotojams, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus asmenims ar asmenims, kurių gebėjimai prisitaikyti prie pokyčių darbo rinkoje yra palyginti menki. Todėl, remiantis ankstesnėmis politikos gairėmis, ypač ta rekomendacija ir Tarybos sprendimais (ES) 2020/1512 ⁽³¹⁾ bei (ES) 2021/1868 ⁽³²⁾, į politikos priemonių rinkinius turėtų būti įtrauktos priemonės, pritaikytos remti samdymo ir pereinamojo laikotarpio paskatas, remti verslumą, visų pirma moteris ar neįgaliuosius, ir kokybiškų darbo vietų kūrimo priemonės, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir labiausiai paveiktose teritorijose. Tokios priemonės kartu su tinkama Sąjungos parama taip pat gali padėti įveikti iššūkius darbo rinkoje, kylančius, pavyzdžiui, dėl Ukrainos pabėgėlių antplūdžio, ypač labiausiai to paveiktose valstybėse narėse. Jais taip pat turėtų būti skatinamas veiksmingas esamų taisyklių dėl darbo sąlygų įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas ir remiamas socialiai atsakingas restruktūrizavimas laikantis esamų taisyklių ir standartų. Socialiniams partneriams tenka labai svarbus vaidmuo – per dialogą padėti spręsti žaliosios pertvarkos keliamų iššūkių pasekmių užimtumui ir socialinių pasekmių klausimus;
- (19) galimybė visiems gauti kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokytis visą gyvenimą yra labai svarbi siekiant užtikrinti, kad darbo jėga turėtų žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių. Taigi, sąžiningos pertvarkos aspektai turėtų būti įtraukti rengiant ir įgyvendinant nacionalines įgūdžių strategijas, atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymus, pateiktus „Europos įgūdžių darbotvarkėje“ ⁽³³⁾ ir „Atnaujintoje naujojoje pramonės strategijoje“ ⁽³⁴⁾. Pagal įgūdžių pakta įgyvendinamos įgūdžių partnerystės iniciatyvos taip pat bus svarbus svertas. Turint naujausią informaciją apie darbo rinką bei įgūdžius ir vykdant su jais susijusį prognozavimą, be kita ko, regionų, sektorių ir profesiniu lygmenimis, galima nustatyti ir numatyti atitinkamus su konkrečia profesija susijusių ir universaliųjų įgūdžių poreikius; juos taip pat galima naudoti kaip pagrindą mokymo programoms pritaikyti, kad jos atitiktų žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių poreikius. Reikėtų užtikrinti, kad dalyvaudami profesiniame rengime ir mokyme jaunimas ir suaugusieji, ypač moterys ir žemos kvalifikacijos darbuotojai, įgytų sėkmingai žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių pagal Tarybos rekomendaciją 2020/C 417/01 ⁽³⁵⁾.

Pameistrystės veikla ir apmokamos stažuotės, kurioms būdingas stiprus mokymo aspektas ir kurios visų pirma skirtos jaunimui, prisideda prie asmens statuso pokyčių darbo rinkoje, visų pirma padeda pereiti prie veiklos, kuria prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų įgyvendinimo, ir užtikrinti sektorių, kuriuose ypač trūksta įgūdžių, gyvybingumą. Siekiant patenkinti kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo poreikius, turėtų būti skatinamas aktyvesnis suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą programose, *inter alia*, įgalinant asmenis siekti mokymo, kuris būtų pritaikytas prie jų poreikių, ir, kai tikslinga, rengiant trumpus kokybiškus kursus apie žaliajai pertvarkai reikalingus įgūdžius, atsižvelgiant į Tarybos rekomendaciją dėl 2022 m. birželio 16 d. ⁽³⁶⁾, kurios tikslas – užtikrinti galimybę lengviau vertinti ir pripažinti tokių kursų rezultatus;

⁽³⁰⁾ 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/402 dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE) (OL L 80, 2021 3 8, p. 1).

⁽³¹⁾ 2020 m. spalio 13 d. Tarybos sprendimas (ES) 2020/1512 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 344, 2020 10 19, p. 22).

⁽³²⁾ 2021 m. spalio 15 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/1868 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 379, 2021 10 26, p. 1).

⁽³³⁾ 2020 m. liepos 1 d. Komisijos komunikatas „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“.

⁽³⁴⁾ 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikatas „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“.

⁽³⁵⁾ 2020 m. lapkričio 24 d. Tarybos rekomendacija 2020/C 417/01 dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (OL C 417, 2020 12 2, p. 1).

⁽³⁶⁾ 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 10).

- (20) mokesčių ir išmokų sistemų bei socialinės apsaugos sistemų sudėtis turėtų būti išnagrinėta atsižvelgiant į konkrečius žaliosios pertvarkos nulemtus poreikius, atspindint ir principą „teršėjas moka“ ir poreikį įgyvendinant politikos priemones neskirti subsidijų iškastinio kuro vartojimui, nesusaisyti vartotojų su konkrečia technologija, nesumažinti paskatų pastatų renovacijai bei šiluminės energijos sistemų pakeitimui ir nesumažinti paskatų bendrose energijos vartojimo efektyvumo priemonėse. Derinant įvairią politiką galima remti pažeidžiamiausius namų ūkius ir darbuotojus, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai. Priklausomai nuo nacionalinės ir individualios padėties, tai, pavyzdžiui, galėtų būti perėjimas nuo darbo jėgos apmokestinimo prie kitų formų apmokestinimo siekiant klimato srities ir aplinkos tikslų, kaip numatyta pasiūlyme dėl Energijos mokesčių direktyvos peržiūros ⁽³⁷⁾, taip pat nedarbo sistemų peržiūra ir (arba) laikina tikslinga tiesioginė parama pajamoms, kai būtina. Socialinės apsaugos sistemos, įskaitant socialinės įtraukties politiką, gali būti peržiūretos ir, kai taikytina, pritaikytos atsižvelgiant į žaliąją pertvarką, visų pirma siekiant užtikrinti pajamų saugumą, ypač keičiant darbo vietą, ir teikti tinkamas socialines, sveikatos ir priežiūros paslaugas naudojant tinkamą socialinę infrastruktūrą, visų pirma labiausiai paveiktose teritorijose, pavyzdžiui, kaimo ir atokiose vietovėse, kaip antai atokiausiuose regionuose, kad būtų užkirstas kelias socialinei atskirčiai ir šalinami sveikatai kylantys pavojai. Siekiant užkirsti kelią vaikų socialinei atskirčiai ir su ja kovoti, investicijomis į vaikams skirtą socialinę infrastruktūrą gali būti siekiama užtikrinti galimybę pažeidžiamiesiems vaikams naudotis pagrindinėmis paslaugomis, kaip nustatyta Tarybos rekomendacijoje (ES) 2021/1004 ⁽³⁸⁾;
- (21) siekiant įtraukiu būdu užtikrinti fizinį ir finansinį atsparumą negrįžtamam klimato kaitos poveikiui, reikia skatinti sprendimus, susijusius su informuotumu apie riziką, rizikos mažinimu ir rizikos perdavimu, visų pirma didinant galimybes naudotis draudimo sprendimais ir investuojant į nelaimių rizikos valdymą ir prisitaikymo veiksmus, kad būtų sumažintas fizinis klimato kaitos poveikis ir taip mažinami nuostoliai, taip pat apsaugos nuo klimato kaitos spragos, atsižvelgiant į labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, taip pat atsižvelgiant į kaimo ir atokias vietas, kaip antai atokiausi regionai ir salos. Siekiant geriau užkirsti kelią su klimatu susijusiems sukrėtimams, jiems pasiręgti ir į juos reaguoti, reikėtų stiprinti nelaimių rizikos valdymą, įskaitant civilinės saugos sistemas nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis;
- (22) visi turi teisę naudotis kokybiškais pagrindinėmis paslaugomis, įskaitant energetikos, transporto, vandens tiekimo, sanitarijos, finansines paslaugas ir skaitmeninių ryšių paslaugas, ir gauti paramą, jei jos reikia, kad turėtų lygias galimybes naudotis tokiomis paslaugomis ⁽³⁹⁾. Be to, asmenims, kuriems reikia būsto, turi būti suteikiama galimybė gauti kokybišką socialinį būstą ar paramą būstui ⁽⁴⁰⁾. Be to, principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymas gali būti naudingas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, pažeidžiamiesiems vartotojams, įskaitant galutinius naudotojus, žmonėms, kurie patiria energijos nepriteklių ar kuriems jis gresia, ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Reikia ne tik apsaugoti ir įgalinti energijos vartotojus, bet reikia ir konkrečių priemonių, skirtų pagrindinėms energijos nepritekliaus priežastims šalinti, visų pirma skatinant investicijas, skirtas energijos vartojimo efektyvumui didinti, ypač socialinių būstų sektoriuje. Atnaujinimų pasiūlymais dėl energijos vartojimo efektyvumo direktyvos ⁽⁴¹⁾ ir dėl pastatų energinio naudingumo direktyvos ⁽⁴²⁾ taip pat siekiama šalinti pagrindines neekonomines renovacijos kliūtis, pavyzdžiui, skirtingas paskatas, įskaitant savininkų ir nuomininkų susitarimus, ir bendros nuosavybės struktūras. Šiame kontekste ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas moterims ir konkrečioms grupėms, kurioms kyla didesnė energijos nepritekliaus rizika, kaip antai neįgalieji, vienišos motinos ir vieniši tėvai, pagyvenę žmonės, vaikai ir rasinėms ar etninėms mažumoms priklausantys asmenys.

Jau egzistuojantys ir besiformuojantys su judumu susiję sunkumai gali būti šalinami taikant paramos priemones ir plėtojant būtiną infrastruktūrą, pavyzdžiui, viešąjį transportą. Tvaraus judumo paslaugų ir įvairių rūšių transporto, įskaitant privatų ir viešąjį transportą, įperkamas, prieinamas ir saugumas yra labai svarbūs veiksniai siekiant užtikrinti, kad žalioji pertvarka būtų naudinga visiems. Šiame kontekste svarbus vaidmuo tenka judumui mieste – tai taip pat atsispindėta 2021 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikate „Naujoji ES judumo mieste sistema“;

⁽³⁷⁾ Toks energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo pakeitimas siekiant klimato srities ir aplinkos tikslų yra numatytas pasiūlyme dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija), COM(2021) 563 final.

⁽³⁸⁾ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

⁽³⁹⁾ Europos socialinių teisių ramsčio, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. oficialiai paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, 20 principas.

⁽⁴⁰⁾ Europos socialinių teisių ramsčio, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. oficialiai paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, 19 principo a punktas.

⁽⁴¹⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija), COM(2021) 558 final.

⁽⁴²⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija), COM(2021) 802 final.

- (23) visą visuomenę apimančiu požiūriu į sąžiningą pertvarką turėtų būti remiami politikos veiksmai, grindžiami politikos formavimo koordinavimu ir sustiprintais veiklos pajėgumais visais lygmenimis ir visose atitinkamose politikos srityse, taip pat aktyvų vaidmenį suteikiant regionų ir vietos valdžios institucijoms. Jie taip pat turėtų būti grindžiami socialinių partnerių dalyvavimu visais lygmenimis bei etapais ir efektyviu ir veiksmingu pilietinės visuomenės ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimu. Toks koordinavimas ir angažavimasis galėtų užtikrinti, kad Europos žaliajame kurse numatyti teisingumo bei solidarumo principai į politikos formavimą, įgyvendinimą ir stebėseną būtų integruoti nuo pat pradžių, suteikiant pagrindą teikti plačią ir ilgalaikę paramą įtraukios politikos, kuria skatinama žalioji pertvarka, įgyvendinimui;
- (24) tvirtas įrodymais pagrįstas pagrindas yra labai svarbus siekiant įgyvendinti patikimą socialinę ir darbo rinkos politiką, kuria būtų užtikrinama sąžininga ir įtrauki pertvarka. Tuo tikslu laipsniškas apibrėžčių, sąvokų, klasifikacijų bei metodikų derinimas ir nuoseklumas, visų pirma, remiantis Komisijos rekomendacija (ES) 2020/1563⁽⁴³⁾, sudaro palankesnes sąlygas vertinimams ir jų palyginamumui. Tolesniais mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmais gali būti prisidedama prie žinių bazės, kuria būtų galima remtis politikoje ir viešajame diskurse. Savo ruožtu, su visa įvairialype visuomene ir svarbiais suinteresuotaisiais subjektais keičiantis informacija, pavyzdžiui, susijusia su vertinimų, prognozavimo ir stebėsenos rezultatais, gali būti prisidedama prie politikos formavimo ir atsakomybės prisiėmimo;
- (25) reikia tinkamų išsamių ir aukštos kokybės, pagal lytį suskirstytų duomenų ir rodiklių siekiant visų pirma įvertinti kovos su klimato kaita politikos poveikį užimtumui, jos socialinį poveikį ir paskirstomąjį poveikį. Tokie duomenys ir rodikliai šiuo metu nėra visapusiškai prieinami. Pavyzdžiui, nors tam tikra pažanga vertinant energijos nepriteklių padaryta, būtų galima parengti transporto galimybių trūkumo vertinimo rodiklius atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes. Stebėseną ir vertinimą galima sustiprinti įvairiais veiksmais, daugiausia dėmesio skiriant rodikliams, rodiklių suvestinėms, taip pat nedidelio masto bandomiesiems projektams ir politikos eksperimentams. Veiksmai turėtų būti grindžiami esamomis rodiklių suvestinėmis, pavyzdžiui, socialinių rodiklių suvestine ir Europos žaliojo kurso rodiklių suvestine, kuriose pateikiama aktuali informacija apie konkrečius sąžiningos pertvarkos politikos aspektus, arba tie veiksmai gali būti rengiami atsižvelgiant į jas;
- (26) atsižvelgiant į didelius su žaliąja pertvarka susijusių investicijų poreikius, ypač svarbu optimaliai ir efektyviai naudoti viešąjį ir privatųjį finansavimą, sutelkti visus turimus išteklius bei veiksmingai juos panaudoti. Sąjungos lygmeniu atitinkami veiksmai remiami iš Sąjungos biudžeto ir pagal priemonę „NextGenerationEU“. Juos įgyvendinant bus pasitelkiama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP), Teisingos pertvarkos mechanizmas, įskaitant Teisingos pertvarkos fondą (TPF), „Europos socialinis fondas +“ (ESF+), Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), Sanglaudos fondas, Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirta ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyva (REACT-EU), programa „Erasmus+“ ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas atleistiems darbuotojams (EGF), programa LIFE, programa „Europos horizontas“, Modernizavimo ir inovacijų fondai⁽⁴⁴⁾ ir fondai pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP). Be to, Komisija remia valstybes nares pagal techninės paramos priemonę – teikiamos specialiai pritaikytos techninės ekspertinės žinios, skirtos reformoms (įskaitant reformas, kuriomis skatinamas sąžiningas perėjimas prie nulinio grynojo anglies dioksido kiekio) rengti ir įgyvendinti;
- (27) Europos semestras yra Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema. Jis ir toliau atliks šį vaidmenį ekonomikos gaivinimo etape ir darant pažangą įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, grindžiamą keturiais konkurencinio tvarumo aspektais, kuriais remiamas darnaus vystymosi tikslų pasiekimas. Europos semestro kontekste Komisija atidžiai stebės socialinius ir ekonominius rezultatus, taip pat stebės socialinį ir ekonominį poveikį ir, kai aktualu, pasiūlys tikslingas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas siekiant užtikrinti, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Pirmenybė bus teikiama pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę remiamų priemonių papildomumui. Todėl šios rekomendacijos stebėseną bus tinkamu būdu vykdoma Europos semestro kontekste, be kita ko, atitinkamuose komitetuose pagal jų atitinkamą kompetenciją, remiantis tinkamais vertinimais, politikos poveikio vertinimais ir šioje rekomendacijoje pateiktų gairių įgyvendinimo padėtimi. Stebėsenos tvarka nesukurs papildomos nereikalingos administracinės naštos valstybėms narėms;

⁽⁴³⁾ 2020 m. spalio 14 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/1563 dėl energijos nepritekiaus (OL L 357, 2020 10 27, p. 35).

⁽⁴⁴⁾ Ne iš Sąjungos biudžeto ir priemonės „NextGenerationEU“.

- (28) be to, 2023 m. rengdamos savo NEKSVP projektus ir 2024 m. galutinai juos atnaujindamos pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, valstybės narės, be kita ko, turėtų remtis šia rekomendacija, kad apsvaistytų galimybę į penkis energetikos sąjungos aspektus integruoti poveikio užimtumui, socialinio poveikio bei paskirstomojo poveikio vertinimus ir sąžiningos pertvarkos aspektus ir toliau stiprintų politikos priemones, skirtas su tuo poveikiu susijusiems uždaviniams spręsti, ypatingą dėmesį skirdamos energijos nepritekliui;
- (29) be to, šios rekomendacijos įgyvendinimo stebėseną gali būti grindžiama esamais įrodymais nustatytų daugiašalės priežiūros procesų, visų pirma Europos semestro, kontekste. Taryba ar Komisija gali paprašyti Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto atitinkamai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 150 bei 160 straipsnius ir bendradarbiaujant su kitais atitinkamais komitetais, visų pirma, su Ekonominės politikos komitetu, išnagrinėti šios rekomendacijos įgyvendinimą pagal savo atitinkamą kompetenciją, remiantis tinkamomis Komisijos ataskaitomis ir kitomis daugiašalės priežiūros priemonėmis. Be to, šiomis aplinkybėmis Komisija siekia didinti pagal lytį suskirstytų duomenų prieinamumą, atnaujinti ir naudoti esamas sistemas bei metodines gaires, be kita ko, energijos nepritekliaus ir transporto galimybių trūkumo bei aplinkosauginės nelygybės matavimo tikslais ir politikos priemonių veiksmingumo ir faktinio poveikio vertinimo tikslais,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

TIKSLAS

- 1) Vadovaujantis Europos žaliojo kurso ir Europos socialinių teisių ramsčio principais, šia rekomendacija siekiama užtikrinti, kad Sąjungos perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ir aplinkos atžvilgiu tvarios ekonomikos ne vėliau kaip 2050 m. būtų sąžiningas ir jį vykdant nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje.
- 2) Šiuo tikslu valstybių narių prašoma priimti ir įgyvendinti, glaudžiai bendradarbiaujant, kai aktualu, su socialiniais partneriais išsamius ir nuoseklius politikos priemonių rinkinius, kuriais būtų atsižvelgiama į užimtumo ir socialinius aspektus, siekiant skatinti sąžiningą pertvarką visose politikos srityse, visų pirma klimato, energetikos ir aplinkos apsaugos politikos srityse, taip pat optimaliai panaudoti viešąjį ir privatųjį finansavimą.

TERMINŲ APIBRĖŽTYS

- 3) Šioje rekomendacijoje vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) žalioji pertvarka – Sąjungos ekonomikos ir visuomenės pertvarka siekiant klimato srities ir aplinkos tikslų, visų pirma vykdant politiką ir investicijas pagal Europos klimato teisės aktą, kuriuo nustatoma pareiga ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, laikantis Europos žaliojo kurso ir tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant Paryžiaus susitarimą, kitus daugiašalius aplinkos susitarimus ir darnaus vystymosi tikslus;
 - b) klimato srities ir aplinkos tikslai – šeši Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852⁽⁴⁵⁾ nustatyti tikslai, t. y.: klimato kaitos švelninimas; prisitaikymas prie klimato kaitos; tausūs vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga; perėjimas prie žiedinės ekonomikos; taršos prevencija ir kontrolė bei biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas;
 - c) asmenys ir namų ūkiai, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, – tie, kurių realios galimybės įsidarbinti kokybiškoje darbo vietoje, įskaitant galimybes imtis savarankiškos veiklos, ir (arba) galimybės gauti išsilavinimą ir mokytis ir (arba) užtikrinti deramą gyvenimo lygį ir naudotis pagrindinėmis paslaugomis yra labai ribotos arba gali tapti labai ribotos dėl tiesioginio ar netiesioginio žaliosios pertvarkos poveikio;

⁽⁴⁵⁾ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, (OL L 198, 2020 6 22, p. 13) (Taksonomijos reglamentu) nustatyta vienoda tvarios ekonominės veiklos klasifikavimo sistema.

- d) pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys ir namų ūkiai – tie, kurie, nepriklausomai nuo žaliosios pertvarkos, yra padėtyje arba patiria riziką atsidurti padėtyje, kai jų galimybės įsidarbinti kokybiškoje darbo vietoje, įskaitant galimybes imtis savarankiškos veiklos, ir (arba) galimybės gauti išsilavinimą ir mokytis ir (arba) užsitikrinti deramą gyvenimo lygį ir naudotis pagrindinėmis paslaugomis yra ribotos, ir dėl to jų gebėjimai prisitaikyti prie žaliosios pertvarkos pasekmių yra menki;
- e) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės – įmonės, kuriose dirba mažiau nei 250 asmenų, įskaitant individualiai savarankiškai dirbančius asmenis, ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR ir (arba) bendras metinis balansas neviršija 43 mln. EUR, apskaičiuavus pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 ⁽⁴⁶⁾ I priedo 3–6 straipsnius;
- f) energijos nepriteklis – padėtis, kai aktualiomis nacionalinėmis aplinkybėmis pagal socialinę ir kitą aktualią politiką namų ūkis neturi galimybių gauti deramą gyvenimo lygį ir sveikatą užtikrinančias pagrindines energetikos paslaugas, įskaitant tinkamą šildymą, vėsinimą, apšvietimą ir buitiniams prietaisams būtiną elektros energiją ⁽⁴⁷⁾; šioje rekomendacijoje bus taikoma ši termino „energijos nepritekliaus“ apibrėžtis, nebent Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES ⁽⁴⁸⁾, kuri gali būti iš dalies pakeista ar pakeista atsižvelgiant į 2021 m. liepos 14 d. Komisijos pasiūlymą ⁽⁴⁹⁾, bus pateikta kita to termino apibrėžtis – tokiu atveju ta apibrėžtis bus taikoma šioje rekomendacijoje;
- g) pagrindinės paslaugos – kokybiškos paslaugos, įskaitant vandens tiekimo, sanitarijos, energijos tiekimo, transporto ir judumo paslaugas, finansines paslaugas ir skaitmeninių ryšių paslaugas; asmenims, kuriems to reikia, turėtų būti teikiama parama gauti prieigą prie tokių paslaugų pagal Europos socialinių teisių ramsčio 20 principą, kartu suteikiant galimybes mažinti išlaidas, be kita ko, naudojantis pakartotinio naudojimo, taisymo, dovanojimo ir dalijimosi paslaugomis;
- h) politikos priemonių rinkinys – išsamus ir suderintas politikos priemonių rinkinys, kuriuo užimtumo, įgūdžių ir socialinė politika integruojama į klimato, energetikos, transporto, aplinkos apsaugos ir kitą žaliosios pertvarkos politiką, taikant gerai koordinuotą tarpsektorinį požiūrį, grindžiamą viena ar keliomis nacionalinėmis strategijomis ir (arba) veiksmų planais, ir atitinkamai naudojantis Sąjungos ir nacionalinio lygmens koordinavimo ir valdymo mechanizmais.

POLITIKOS PRIEMONIŲ RINKINIAI, SKIRTI SAŽĖNINGAI ŽALIAJAI PERTVARKAI

- 4) Siekiant teikti aktyvią paramą kokybiškam užimtumui, kad būtų užtikrinta sąžininga pertvarka, ir remiantis Rekomendacija (ES) 2021/402, valstybės narės raginamos, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, apsvarstyti toliau nurodytas priemones, kuriomis būtų remiami asmenys, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, visų pirma pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys, ir, kai tinkama, padėti jiems, užtikrinus užimtumo ar savarankiškos veiklos galimybes, pereiti prie ekonominės veiklos, kuria prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų:
 - a) veiksmingai remti galimybes įsidarbinti kokybiškoje darbo vietoje ir ją išlaikyti, visų pirma pasitelkus užimtumo tarnybas, be kita ko, teikiant pritaikytą darbo paieškos pagalbą ir rengiant mokymo kursus, kurie, kai tinkama, taip pat būtų skirti žaliesiems ir skaitmeniniams įgūdžiams įgyti; taip pat apsvarstyti galimybę vykdyti gerai parengtas, tikslines ir apibrėžtą laikotarpį taikomas užimtumo programas, pagal kurias, vykdant mokymus, programų dalyviai, visų pirma asmenys iš nepakankamai atstovaujамų grupių ir pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys, būtų rengiami tęstiniam dalyvavimui darbo rinkoje;

⁽⁴⁶⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

⁽⁴⁷⁾ Nors valstybėms narėms paliekama galimybė apibrėžti pažeidžiamų vartotojų sąvoką, ji apima namų ūkius, kurie negali tinkamai šildyti ar vėsinti savo namų ir (arba) turi išskolinimų už komunalines paslaugas, remiantis Komisijos rekomendacija dėl energijos nepritekliaus, C/2020/9600 final (OL L 357, 2020 10 27, p. 35).

⁽⁴⁸⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

⁽⁴⁹⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija), COM(2021) 558 final.

- b) veiksmingai naudoti tikslines ir gerai parengtas samdos ir veiklos keitimo paskatas, be kita ko, apsvarstant galimybę tinkamai naudoti darbo užmokesčio ir įdarbinimo subsidijas bei paskatas, siejamas su socialinio draudimo įmokomis, kad jos būtų taikomos įvairiuose sektoriuose keičiantis asmenų statusui darbo rinkoje ir vykstant darbo jėgos judėjimui tarp regionų ir valstybių, atsižvelgiant į žaliosios pertvarkos teikiamas galimybes ir dėl jos kylančius iššūkius;
- c) skatinti verslumą, įskaitant įmones ir visus kitus socialinės ekonomikos subjektus ⁽⁵⁰⁾, visų pirma regionuose, kuriuose susiduriama su iššūkiais dėl pertvarkos, ir, kai tinkama, sektoriuose, kuriuose propaguojami klimato srities ir aplinkos tikslai, pavyzdžiui, žiedinės ekonomikos sektoriuje, ypatingą dėmesį skiriant moterų verslumui; teikiant paramą turėtų būti derinamos finansinės priemonės, įskaitant dotacijas, paskolas ar paramą nuosavam kapitalui, ir nefinansinės priemonės, įskaitant mokymo ir konsultavimo paslaugas, ypatingą dėmesį skiriant informuotumo didinimo veiklai, – ji turėtų būti pritaikyta prie kiekvieno verslo gyvavimo ciklo etapo, įtrauki bei prieinama nepakankamai atstovaujamos ir nepalankioje padėtyje esančioms grupėms;
- d) skatinti kokybišką darbo vietų kūrimą, visų pirma teritorijose, kurias žalioji pertvarka paveikė labiausiai, ir, kai tinkama, sektoriuose, kuriuose propaguojami klimato srities ir aplinkos tikslai, pavyzdžiui, žiedinės ekonomikos sektoriuje, sudarant palankesnes sąlygas galimybėms gauti finansavimą ir patekti į rinkas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, visų pirma toms įmonėms, kurios prisideda prie klimato srities ir aplinkos tikslų, siekiant skatinti konkurencingumą, inovacijas ir kokybišką užimtumą visoje bendrojoje rinkoje, be kita ko, sektoriuose ir ekosistemose, kurie yra strategiškai svarbūs nacionaliniuose ir vietos kontekstuose;
- e) išanalizuoti žaliosios pertvarkos poveikį darbuotojų sveikatai ir saugai ir atitinkamai skatinti priemones, kuriomis būtų reaguojama į naujas rizikas ar galimą esamų rizikų padidėjimą, atsižvelgiant į 2021 m. birželio 28 d. Komisijos komunikatą „2021–2027 m. ES darbuotojų sveikatos ir saugos strateginė programa. Darbuotojų sauga ir sveikata kintančiame darbo pasaulyje“;
- f) užtikrinti veiksmingą esamų taisyklių dėl darbo sąlygų, visų pirma susijusių su darbuotojų sveikata ir sauga, darbo organizavimu ir darbuotojų dalyvavimu, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, kad vykdam pertvarką, be kita ko, ekonominę veiklą, kuria prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų, būtų apsaugotos tinkamos darbo sąlygos ir darbo vietų kokybė;
- g) skatinti naudotis socialiai atsakingų viešųjų pirkimų praktika ⁽⁵¹⁾, be kita ko, taikant socialinius sutarčių skyrimo kriterijus, taip suteikiant galimybių asmenims, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, kartu skatinant taikyti žaliuosius sutarčių skyrimo kriterijus;
- h) užtikrinti visapusišką ir prasmingą visų lygių darbuotojų ir jų atstovų dalyvavimą, įskaitant jų informavimą ir konsultavimąsi su jais, numatant pokyčius ir valdant restruktūrizavimo procesus, be kita ko, procesus, susijusius su žaliaja pertvarka, laikantis 2013 m. gruodžio 13 d. Komisijos komunikato „Pokyčiams ir restruktūrizavimui numatyti skirta ES kokybės sistema“.
- 5) Siekiant užtikrinti vienodą prieigą prie kokybiško, įperkamo ir įtraukaus švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą ir lygias galimybes, taip pat siekiant stiprinti lyčių lygybę, valstybės narės raginamos apsvarstyti toliau nurodytas priemones, kurios būtų įgyvendinamos glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais kartu gerbiant jų autonomiškumą, ir kuriomis, visų pirma, būtų remiami asmenys ir namų ūkiai, kuriuos žalioji pertvarka paveikė labiausiai, ypač pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys ir namų ūkiai:
- a) integruoti žaliosios pertvarkos užimtumo ir socialinius aspektus, be kita ko, galimo darbo jėgos trūkumo aspektą, rengiant ir įgyvendinant atitinkamas nacionalines strategijas, kuriomis siekiama įveikti su įgūdžiais susijusius iššūkius, pavyzdžiui, pagal Europos įgūdžių darbotvarkę, taip pat remti suinteresuotųjų subjektų partnerystės kūrimą ir koordinuoti jų veiklą, be kita ko, pagal įgūdžių paketą, visų pirma užtikrinant, kad įgūdžiai būtų atitinkamų pramonės ekosistemų, kuriomis prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų, bendrai sukurtų pertvarkos trajektorijų pagrindinis elementas;

⁽⁵⁰⁾ 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas „Žmonėms tarnaujančios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“.

⁽⁵¹⁾ Pagal 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70) ir Komisijos pranešimą „Socialiniai pirkimas. Socialinių aspektų įtraukimo į viešuosius pirkimus vadovas (2 leidimas)“ (OL C 237, 2021 6 18, p. 1).

- b) rengti naujausią su darbo rinka ir igūdžiais susijusią informaciją ir prognozes, nustatant ir numatant su konkrečiomis profesijomis susijusių ir universaliųjų igūdžių poreikius. Remtis esamomis priemonėmis ir iniciatyvomis, įskaitant socialinių partnerių ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ekspertines žinias ir bendradarbiavimą su jais; apsvarstyti galimybę pritaikyti švietimo ir mokymo planus prie žaliosios pertvarkos poreikių ir atitinkamai vykdyti orientavimo mokykloje ir profesinio orientavimo veiklą, atsižvelgiant į nacionalines ir regionines aplinkybes;
- c) užtikrinti aukštos kokybės, įperkama ir įtraukų pirminį švietimą ir mokymą, įskaitant profesinį rengimą ir mokymą, kad besimokantieji įgytų žaliajai pertvarkai aktualių igūdžių ir gebėjimų. Mokymasis siekiant tvarumo, įskaitant gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką, tarpdalykinius metodus ir skaitmeninius igūdžius, kai tinkama, turėtų būti laikomas neatsiejama mokymo planų bei švietimo ir mokymo programų dalis ir propaguojamas; imtis konkrečių veiksmų siekiant pritraukti neįgaliuosius, moteris, žemos kvalifikacijos asmenis ir kitas grupes, kurioms šiuo metu nepakankamai atstovaujama atitinkamose profesinėse srityse, ir skatinti jų profesinę karjerą;
- d) nustatyti ar sustiprinti pameistrystės ir, kai įmanoma, kokybiškų apmokamų stažuocių rėmimo sistemas ir darbo stebėjimo sistemas su stipriu mokymo komponentu, visų pirma labai mažose, mažosiose ir vidutinėse įmonėse, įskaitant tas įmones, kurios prisideda prie klimato srities ir aplinkos tikslų, ir sektoriuose, kuriuose susiduriama su tam tikrų igūdžių trūkumu, pavyzdžiui, statybos ir IRT sektoriuose. Tokioms sistemoms turėtų būti taikoma nacionalinė ar regioninė stebėseną ir vertinimą, jomis taip pat turi būti apsaugota darbo vietų kokybė, atsižvelgiant į Tarybos rekomendacijas 2018/C 153/01 ⁽⁵²⁾ ir 2014/C 88/01 ⁽⁵³⁾;
- e) didinti suaugusiųjų dalyvavimą mokymo veikloje visą profesinį gyvenimą, atsižvelgiant į kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo poreikius, susijusius su žaliaja pertvarka, užtikrinant, kad būtų teikiama parama mokymui darbo vietose, profesijos keitimui ir universaliesiems igūdžiams, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas persiorientavimui į sektorius ir ekonominę veiklą, kuri, tikimasi, plėsis; įgalinti asmenis siekti mokymo, pritaikyto prie jų poreikių, *inter alia*, surengiant trumpus, užtikrintos kokybės kursus dėl žaliajai pertvarkai reikalingų igūdžių; tuo tikslu apsvarstyti galimybes suteikti mokamas mokymosi atostogas ir profesinį orientavimą, taip pat apsvarstyti galimybę sukurti individualiąsias mokymosi sąskaitas atsižvelgiant į Tarybos rekomendaciją 2022 m. birželio 16 d. ⁽⁵⁴⁾, ir remti trumpų, užtikrintos kokybės ir plačiai pripažįstamų kursų rengimą atsižvelgiant į rekomendaciją 2022 m. birželio 16 d. ⁽⁵⁵⁾.
- 6) Siekiant užtikrinti, kad žaliosios pertvarkos kontekste mokesčių ir išmokų sistemos bei socialinės apsaugos sistemos, įskaitant socialinės įtraukties politiką, išliktų teisingos, ir atsižvelgiant, kai taikytina, į Tarybos rekomendaciją 2019/C 387/01 ⁽⁵⁶⁾, valstybės narės raginamos apsvarstyti toliau nurodytas priemones, kuriomis būtų remiami asmenys ir namų ūkiai, kuriuos žaliaji pertvarka paveikė labiausiai, visų pirma tie asmenys ir namų ūkiai, kurie yra pažeidžiamoje padėtyje, siekiant remti asmenų statuso pokytį darbo rinkoje, įskaitant perėjimą prie ekonominės veiklos, kuria prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų, užkirsti kelią energijos nepritekliui ir transporto galimybių trūkumui bei juos mažinti pagal nacionalines aplinkybes ir švelninti regresinį politikos priemonių poveikį:
- a) įvertinti ir prireikus pritaikyti mokesčių sistemas atsižvelgiant į iššūkius, kylančius dėl perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, visų pirma mažinti darbo jėgai tenkančią mokesčių naštą, taip pat mažas ir vidutines pajamas gaunančių grupių mokesčių pleišta, tuos mokesčius perkeliant į kitus šaltinius, kuriais prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų įgyvendinimo, užkirsti kelią regresiniam poveikiui ir jį švelninti, išsaugoti progresinį tiesioginio apmokestinimo pobūdį ir išsaugoti tinkamų socialinės apsaugos ir investavimo priemonių, visų pirma žaliajai pertvarkai skirtų socialinės apsaugos ir investavimo priemonių, finansavimą;

⁽⁵²⁾ 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacija 2018/C 153/01 dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos (OL C 153, 2018 5 2, p. 1).

⁽⁵³⁾ 2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija 2014/C 88/01 dėl stažuocių kokybės sistemos (OL C 88, 2014 3 27, p. 1).

⁽⁵⁴⁾ 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl individualiųjų mokymosi sąskaitų (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 26).

⁽⁵⁵⁾ 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 10).

⁽⁵⁶⁾ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija 2019/C 387/01 dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

- b) peržiūrėti ir, kai tinkama, pritaikyti socialinės apsaugos sistemas, įskaitant socialinės įtraukties politiką, atsižvelgiant į žaliosios pertvarkos keliamus iššūkius užimtumo, socialinėje ir sveikatos srityse; tuo tikslu apsvaistyti, kaip būtų galima kuo geriau užtikrinti tinkamą pajamų apsaugą, be kita ko, taikant novatoriškas darbo vietos keitimo sistemas, bedarbio pašalpas ir minimalių pajamų sistemas, ir pritaikyti ją prie poreikių, kylančių vykdam žaliąją pertvarką; taip pat užtikrinti kokybiškų, įperkamų ir prieinamų socialinių, sveikatos ir ilgalaikės priežiūros paslaugų teikimą, ypač asmenims ir namų ūkiams, kuriuos žaliaji pertvarka paveikė labiausiai, visų pirma investuojant į vaikų priežiūros, ilgalaikės priežiūros ir sveikatos priežiūros socialinę infrastruktūrą;
- c) prireikus teikti tikslingą ir laikiną tiesioginę paramą pajamoms, visų pirma pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims ir namų ūkiams, ir ją papildyti 7 dalies a punkte nurodytas priemones, kol jos yra diegiamos, siekiant sušvelninti neigiamus pajamų ir kainų pokyčius, taip pat susietą su didesnėmis paskatomis skubiai įgyvendinti būtinus klimato srities ir aplinkos tikslus, kartu išsaugant kainų signalus, kuriais remiama žaliaji pertvarka; tuo tikslu užtikrinti galimybes tinkamai finansuoti tas priemones, be kita ko, gerinant viešųjų išlaidų kokybę, optimaliai panaudojant atitinkamus Sąjungos fondus ir pasinaudojant biudžeto ištekliais, gautais, be kita ko, renkant energijos ir aplinkos mokesčius bei taikant ES ATLPS;
- d) gerinti informuotumo apie riziką, rizikos mažinimo ir rizikos perdavimo sprendimus, kuriais gali naudotis namų ūkiai ir įmonės, visų pirma labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, pirmiausia užtikrinant draudimo sprendimų prieinamumą ir įperkamumą, ypač pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims ir namų ūkiams.
- 7) Siekiant užtikrinti asmenų ir namų ūkių, kuriuos žaliaji pertvarka paveikė labiausiai, visų pirma tų, kurie yra pažeidžiamoje padėtyje, ir tų, kurie gyvena regionuose, kurie susiduria su perėjimo iššūkiais, galimybes naudotis įperkamos pagrindinėmis paslaugomis ir turėti būstą, valstybės narės raginamos apsvaistyti šias priemones:
- a) sutelkti viešąją ir privačiąją finansinę paramą ir teikti paskatas privačiosioms investicijoms į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir energijos vartojimo efektyvumą, taip pat teikti konsultacijas vartotojams, visų pirma pažeidžiamiesiems namų ūkiams ir bendruomenėms, kaip geriau valdyti energijos vartojimą ir priimti pagrįstus sprendimus dėl energijos taupymo, kad būtų sumažintos jų sąskaitos už energiją; tuo tikslu užtikrinti galimybes tinkamai finansuoti tas priemones, be kita ko, gerinant viešųjų išlaidų kokybę, optimaliai naudojant atitinkamus Sąjungos fondus ir pasinaudojant biudžeto ištekliais, gautais, be kita ko, renkant energijos ir aplinkos mokesčius, ir pajamomis iš ES ATLPS;
- b) užkirsti kelią energijos nepritekliui ir jį mažinti skatinant bei įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, įskaitant viešąsias ir privačiąsias investicijas į būstą, kad būtų skatinama renovacija, be kita ko, socialinio būsto sektoriuje⁽⁷⁷⁾; tuo tikslu teikti gerai suplanuotas paskatas, dotacijas bei paskolas ir susijusias konsultacijas, taip pat ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kartu skiriant deramą dėmesį paskatomis, visų pirma savininkams ir nuomininkams, ir būsto išlaidų raidai, ypač kiek tai susiję su pažeidžiamoje padėtyje esančiais namų ūkiais;
- c) įgalinti energijos vartotojus, įskaitant pažeidžiamoje padėtyje esančius namų ūkius, kuriant daugiau apsirūpinimo galimybių per individualias atsinaujinančiųjų išteklių energijos priemones, taip pat teikti kitas paslaugas per piliečių ir atsinaujinančiųjų išteklių energetikos bendruomenes⁽⁷⁸⁾, kartu taikant švietimo priemones ir kampanijas, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims ir kaimo bei atokiose vietovėse, įskaitant atokiausius regionus, taip pat salose gyvenantiems vartotojams;

⁽⁷⁷⁾ Pagal 2022 m. vasario 18 d. Komisijos komunikatą „2022 m. valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gairės“, jei taikytina.

⁽⁷⁸⁾ Terminas „piliečių energetikos bendruomenė“ apibrėžtas 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES, (OL L 158, 2019 6 14, p. 125) 2 straipsnio 11 punkte.

- d) užkirsti kelią judumo ir transporto iššūkiams ir kliūtims pažeidžiamoje padėtyje esantiems namų ūkiams, ypač atokiuose, kaimo ir mažas pajamas gaunančiuose regionuose, įskaitant atokiausius regionus bei salas, ir miestuose, ir jas šalinti: tai daryti taikant tinkamas politikos bei paramos priemones ir plėtojant būtiną infrastruktūrą, kad būtų gerinamas būtinas susisiekimas, sudarytos sąlygos gauti išsilavinimą, mokymą, naudotis sveikatos paslaugomis, kokybišku užimtumu ir dalyvauti visuomenės gyvenime; visų pirma, užtikrinti galimybes naudotis, be kita ko, kuo dažniau, mažataršiu viešuoju transportu ir, kai tinkama, skatinti naudoti tvarias privataus judumo rūšis ⁽⁵⁹⁾, dėmesį sutelkiant į įperkamo, prieinamo ir saugos užtikrinimą;
- e) sudaryti palankesnes sąlygas tvariam vartojimui, įskaitant mitybą, ypač pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims ir namų ūkiams, visų pirma vaikams, ir skatinti su žiedine ekonomika susijusias išlaidų mažinimo galimybes; tuo tikslu numatyti veiksmingas paskatas ir priemones, pavyzdžiui, socialinių inovacijų veiksmus ir vietos iniciatyvas, remti pakartotinio naudojimo, taisymo, perdirbimo, dovanojimo ir dalijimosi programas, be kita ko, pasitelkiant socialinės ekonomikos subjektus, ir skatinti visų amžiaus grupių besimokančiųjų švietimą ir informuotumo didinimą aplinkos tvarumo klausimais visų rūšių švietimo ir mokymo visais lygmenimis.

POLITIKOS VEIKSMŲ, KURIAIS REMIAMA SAŽINGA ŽALIOJI PERTVARKA, KOMPLEKSINIAI ELEMENTAI

- 8) Kad žalioji pertvarka būtų vykdoma įtraukiai ir demokratiškai, sąžiningos pertvarkos tikslus nuo pat pradžių integruojant į politikos formavimą visais lygmenimis ir užtikrinant visą visuomenę apimančią veiksmingą požiūrį į sąžiningos pertvarkos politiką, valstybių narių prašoma:
- a) koordinuoti politikos formavimą visais lygmenimis ir visose atitinkamose politikos srityse, įskaitant mokslinius tyrimus ir inovacijas, siekiant sukurti integruotą ir įgalinančią politikos sistemą, kuria būtų tinkamai atsižvelgiama į paskirstomąjį poveikį ir teigiamą bei neigiamą šalutinį poveikį, be kita ko, pasienio regionuose, taip pat, kai įmanoma, būtų integruojamos tinkamos ir sistemingos vertinimo strategijos, įskaitant *ex ante* ir *ex post* vertinimus;
- b) atsižvelgiant į tai, kad regionų ir vietos valdžios institucijos yra arti piliečių ir vietos įmonių, raginti jas atlikti aktyvų vaidmenį rengiant, įgyvendinant ir stebint sąžiningos pertvarkos politiką;
- c) aktyviai įtraukti socialinius partnerius nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, kartu gerbiant jų autonomiškumą, į visus politikos formavimo ir įgyvendinimo etapus, numatytus pagal šią rekomendaciją, be kita ko, kai tinkama, vedant socialinį dialogą ir kolektyvines derybas; be to, toliau skatinti visapusišką socialinių partnerių dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant pramonės ekosistemų pertvarkos trajektorijas pagal Atnaujintą naująją pramonės strategiją;
- d) įgalinti asmenis ir suteikti jiems galimybių, visų pirma moterims, taip pat pilietinei visuomenei ir suinteresuotiems subjektams, įskaitant organizacijas, atstovaujančias pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims, be kita ko, neįgaliesiems, jaunimui ir vaikams, raginantiems imtis skubių kovos su klimato kaita veiksmų, ir socialinės ekonomikos dalyviams, be kita ko, įgyvendinant Europos klimato paktą ⁽⁶⁰⁾, kad jie galėtų dalyvauti priimančiais sprendimais, formuojant ir įgyvendinant politiką, be kita ko, pasinaudojant naujais dalyvaujamaisiais modeliais, kuriais įtraukiami pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys;
- e) stiprinti atitinkamų viešųjų tarnybų veiklos pajėgumus, kad būtų teikiamos veiksmingos gairės ir parama sąžiningos pertvarkos politikai įgyvendinti; visų pirma stiprinti valstybines užimtumo tarnybas, siekiant remti asmens statuso pokytį darbo rinkoje ir su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimą, taip pat darbo inspekcijas, kad būtų užtikrinama darbo sąlygų apsauga; be to, kai tikslinga, sutelkti socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas, visų pirma siekiant remti asmens statuso pokytį darbo rinkoje ir spręsti energijos nepritekliaus problemą;

⁽⁵⁹⁾ 2020 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas „Darnaus ir išmanaus judumo strategija. Europos transporto kelias į ateitį“.

⁽⁶⁰⁾ 2020 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas „Europos klimato paktas“.

- f) remti sąžiningą žaliąją pertvarką taip pat ir trečiojoje valstybėje darnaus vystymosi kontekste ir įgyvendinant pastangas panaikinti skurdą, pavyzdžiui, patvirtinant tokią pertvarkai skirtą politiką, kuria būtų atsižvelgiama į jos poveikį trečiojoje valstybėje, ir bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais ir plėtojant pasaulines partnerystes.
- 9) Siekiant užtikrinti, kad duomenys ir įrodymai, kurių reikia norint įgyvendinti patikimą socialinę ir darbo rinkos politiką sąžiningam perėjimui prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinti, būtų prieinami ir kokybiški, valstybių narių prašoma:
- a) stiprinti sąžiningos pertvarkos politikos įrodymų pagrindą, *inter alia*, skatinant, kai aktualu, laipsnišką terminų apibrėžčių, sąvokų ir metodikų suderinimą bei nuoseklumą, be kita ko, remiantis Rekomendacija (ES) 2020/1563 ir tolesniais veiksmais, kurių imtasi Energijos nepritekliaus ir pažeidžiamų vartotojų koordinavimo grupėje, ir, naudojant turimus politikos poveikio vertinimo metodus; taip pat įtraukti vertinimo ir duomenų rinkimo strategijas, visų pirma susijusias su įgūdžiais, užduotimis ir darbo vietomis, kurie prisideda prie žaliosios pertvarkos, naudojant pagal lytį suskirstytus duomenis, kai rengiamos ir formuojamos atitinkamos politikos priemonės ir teisėkūros iniciatyvos;
 - b) rengti patikimus ir skaidrius poveikio užimtumui, socialinio poveikio ir paskirstomojo poveikio (*ex ante*) vertinimus ir integruoti jų naudojimą kaip nacionalinių klimato, energetikos ir aplinkos reformų bei priemonių dalį;
 - c) užtikrinti veiksmingą ir skaidrią nacionalinių reformų ir priemonių, kuriomis prisidedama prie klimato srities ir aplinkos tikslų, poveikio užimtumui, socialinio poveikio ir paskirstomojo poveikio stebėseną ir nepriklausomą (*ex post*) vertinimą, įtraukiant socialinius partnerius ir kitus suinteresuotuosius subjektus į vertinimo klausimų nustatymą ir, priklausomai nuo to, kas aktualu, į vertinimo ir konsultacijų strategijų rengimą ir įgyvendinimą;
 - d) stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmus nacionaliniu, regioniniu ir Sąjungos lygmenimis, be kita ko, teikti finansavimą pagal programą „Europos horizontas“ ir įgyvendinti veiksmus pagal Europos mokslinių tyrimų erdvės ⁽⁶¹⁾ politikos darbotvarkę, siekiant gerinti klimato kaitos politikos makroekonominio, užimtumo ir socialinio aspektų modeliavimą ir vertinimą; skatinti socialinių partnerių dalyvavimą įgyvendinant atitinkamus mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmus, visų pirma programos „Europos horizontas“ misijas „Prisitaikymas prie klimato kaitos“ ir „Neutralaus poveikio klimatui ir pažangieji miestai“, kurios gali padėti parengti praktinius sprendimus, kuriais remiama žilioji pertvarka regionų ir vietos lygmenimis; geriau pasinaudoti esamais rodikliais bei stebėsenos sistemomis ir, prireikus, skatinti Sąjungos lygmeniu plėtoti įgūdžių, užduočių ir darbo vietų, kuriais prisidedama prie žaliosios pertvarkos, rodiklių rengimą;
 - e) reguliariai teikti visuomenei vertinimų, prognozavimo bei stebėsenos rezultatus ir organizuoti pasikeitimus nuomonėmis su socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir kitais suinteresuotaisiais subjektais apie svarbiausius rezultatus ir galimus pokyčius.

OPTIMALUS VIEŠOJO IR PRIVAČIOJO FINANSAVIMO NAUDOJIMAS

- 10) Siekiant užtikrinti ekonomiškai efektyvias investicijas ir teikti finansinę paramą, be kita ko, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, remiantis valstybės pagalbos sistema, kad būtų atsižvelgiama į sąžiningos žaliosios pertvarkos socialinius ir darbo rinkų aspektus, kartu išnaudojant esamų programų bei priemonių sinergiją ir daugiausia dėmesio skiriant labiausiai paveiktiems regionams ir pramonės ekosistemoms, valstybių narių prašoma:
- a) visapusiškai įgyvendinti atitinkamas reformas ir investicijas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, užtikrinant papildomumą su kitais fondais;

⁽⁶¹⁾ Žr. 2021 m. lapkričio 26 d. Tarybos išvadas dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) valdymo ateityje, kuriose išdėstyta 2022–2024 m. EMTE politikos darbotvarkė, įskaitant 4-ą veiksmą dėl patrauklios ir tvarios mokslinių tyrimų srities karjeros, 7-ą veiksmą dėl geresnės žinių valorizacijos, 12-ą veiksmą dėl žaliosios / skaitmeninės pertvarkos skatinimo, taip pat 20-ą veiksmą dėl investicijų ir reformų MTI srityje.

- b) sutelkti visas atitinkamas priemones ir finansavimo galimybes, įskaitant techninę pagalbą, ir užtikrinti jų nuoseklų ir optimalų naudojimą valstybių narių ir Sąjungos lygmenimis, kad būtų remiami atitinkami veiksmai ir investicijos; Sąjungos finansavimo priemonės apima, visų pirma, sanglaudos politikos fondus, Teisingos pertvarkos mechanizmą, programą „InvestEU“, programą „Europos horizontas“, techninės paramos priemonę, programą „Erasmus+“, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą atleistiems darbuotojams (EGF), programą LIFE, inovacijų fondą ir Modernizavimo fondą;
- c) skirti ir naudoti tinkamus nacionalinius išteklius, kad būtų prisidedama prie visapusiškų priemonių, kuriomis užtikrinama sąžininga žaliaji pertvarka, rinkinių įgyvendinimo; tos priemonės turėtų būti tinkamai finansuojamos, be kita ko, gerinant viešųjų išlaidų kokybę, sutelkiant tolesnį privatų finansavimą ir (arba) naudojant papildomas viešąsias pajamas; konkrečiai, pajamos iš ES ATLPS taip pat galėtų būti panaudotos priemonėms, kuriomis švelninamas neigiamas socialinis žaliosios pertvarkos poveikis, finansuoti; atsižvelgti į užimtumo, socialinius ir paskirstomojo poveikio aspektus plėtojant žaliojo biudžeto praktiką;
- d) dalytis geriausia patirtimi su kitomis valstybėmis narėmis, pavyzdžiui, atskirų Sąjungos fondų programavimo dokumentų rengimo arba atitinkamų nacionalinių strategijų ir projektų rengimo klausimais.

BŪSIMI VEIKSMAI, SKIRTI SĄŽININGAI ŽALIAJAI PERTVARKAI

- 11) Siekdama vykdyti naudingus tolesnius veiksmus, susijusius su šia rekomendacija, Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą:
 - a) toliau stiprinti keitimąsi informacija su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais, asmenimis ir bendruomenėmis, taip pat keitimąsi geriausia patirtimi, be kita ko, pramonės ekosistemų pertvarkos trajektorijų kontekste ⁽⁶²⁾, visų pirma tarpvalstybiniame kontekste ir daugiausia dėmesio skiriant labiausiai paveiktiems regionams ir sektoriams;
 - b) padėti didinti valstybių narių sąžiningos pertvarkos politikos tinkamumą, nuoseklumą ir veiksmingumą, įskaitant užimtumo, socialinius ir paskirstomojo poveikio aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant nacionalinius planus ir ilgalaikes strategijas, galbūt taip pat atitinkamai būsimos Reglamento (ES) 2018/1999 peržiūros kontekste;
 - c) atliekant Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 ⁽⁶³⁾ peržiūrą, kuri bus vykdoma atsižvelgiant į jo galiojimo pabaigą 2023 m. pabaigoje, apsvarstyti, ar turimais įrodymais galima pagrįsti taisyklių, susijusių su pagalba socialinėms įmonėms gauti finansavimą ir su pagalba nepalankioje padėtyje esančių ar labai nepalankioje padėtyje esančių darbuotojų įdarbinimui, sušvelninimą; ⁽⁶⁴⁾
 - d) stiprinti duomenų bazę, visų pirma naudojantis administracinių duomenų šaltiniais ir, kai aktualu, socialinių partnerių, pramonės, pilietinės visuomenės ⁽⁶⁵⁾ ir viešosios nuomonės apklausų duomenimis, ir atnaujinti sąžiningos pertvarkos ir klimato bei energetikos politikos poveikio užimtumui, socialinio poveikio ir paskirstomojo poveikio vertinimo metodines gaires, taip pat integruojant lyčių perspektyvą, ir atitinkamai Europos semestro kontekste; taip pat, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atsižvelgiant į metodus bei procesus visais lygmenimis, stiprinti žinias apie svarbiausias žaliosios ekonomikos sąvokas, visų pirma sąvokas „žaliosios darbo vietas“ ir „tvarios darbo vietas“, priklausomai nuo to, kas aktualu, ir didinti jų išmatuojamumą – tai turėtų būti daroma taip pat siekiant numatyti pokyčius darbo rinkoje ir apskritai spręsti restruktūrizavimo procesų klausimą, kuriam reikės tikslingos ir veiksmingos kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo politikos;

⁽⁶²⁾ Kaip paskelbta Atnaujintoje naujojoje pramonės strategijoje, pavyzdžiui, statybos, energijai imlios pramonės ar judumo.

⁽⁶³⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1) (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas).

⁽⁶⁴⁾ Pagal 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą „Žmonėms tarnaujantis ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“.

⁽⁶⁵⁾ Atliekama pagal Sąjungos teisės aktus dėl duomenų apsaugos ir prieigos prie viešojo sektoriaus informacijos, pavyzdžiui, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1) ir 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

- e) kai aktualu, stiprinti savo reguliarią energijos nepritekliaus pokyčių ir rizikos Sąjungoje stebėseną ir prognozavimo analizę, įskaitant socialinius ir paskirstomojo poveikio aspektus, taip pat siekiant suteikti informacijos, kuria galėtų remtis Energijos nepritekliaus ir pažeidžiamų vartotojų koordinavimo grupė ir kitos atitinkamos ekspertų grupės;
- f) glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atsižvelgiant į nacionalinius metodus, toliau vykdyti mokslinius tyrimus ir užtikrinti geresnius įrodymus, susijusius su pažangos, padarytos siekiant užtikrinti tinkamas galimybes naudotis pagrindinėmis paslaugomis, apibrėžimu, stebėseną ir vertinimu, taip pat plėtojant sąvoką „transporto galimybių trūkumas“, jeigu tikslinga, visų pirma žaliosios pertvarkos siekiant tvarios gerovės ekonomikos kontekste;
- g) peržiūrėti pažangą, padarytą įgyvendinant šią rekomendaciją, atitinkamai, vykdant daugiašalę priežiūrą įgyvendinant Europos semestrą, be kita ko, Užimtumo komitete ir Socialinės apsaugos komitete, bendradarbiaujant su kitais atitinkamais komitetais atitinkamose jų kompetencijos srityse, konkrečiai, Ekonominės politikos komitetu, remiantis esamomis rezultatų suvestinėmis ir stebėsenos sistemomis, prireikus pasitelkus papildomus rodiklius, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis; atsižvelgti į šioje rekomendacijoje pateiktas gaires dėl Reglamento (ES) 2018/1999, visų pirma atliekant vertinimus, susijusius su būsimu NEKSVP atnaujinimu 2023–2024 m.

Priimta Liuksemburge 2022 m. birželio 16 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
O. DUSSOPT

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Neprieštaravimas koncentracijai, apie kurią pranešta

(Byla M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET)

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 243/05)

2021 m. lapkričio 19 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su vidaus rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik prancūzų kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorių,
- elektroniniu formatu *EUR-Lex* svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=lt>). Dokumento Nr. 32021M10251. *EUR-Lex* svetainėje galima rasti įvairių Europos Sąjungos teisės aktų.

⁽¹⁾ O L L 24, 2004 1 29, p. 1.

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2022 m. birželio 24 d.

(2022/C 243/06)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,0524	CAD	Kanados doleris	1,3657
JPY	Japonijos jena	142,19	HKD	Honkongo doleris	8,2609
DKK	Danijos krona	7,4398	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,6731
GBP	Svaras sterlingas	0,85773	SGD	Singapūro doleris	1,4620
SEK	Švedijos krona	10,6940	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 364,09
CHF	Šveicarijos frankas	1,0072	ZAR	Pietų Afrikos randas	16,7137
ISK	Islandijos krona	139,70	CNY	Kinijos ženminbi juanis	7,0478
NOK	Norvegijos krona	10,4345	HRK	Kroatijos kuna	7,5295
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	IDR	Indonezijos rupija	15 633,96
CZK	Čekijos krona	24,731	MYR	Malajzijos ringitas	4,6327
HUF	Vengrijos forintas	401,34	PHP	Filipinų pesas	57,830
PLN	Lenkijos zlotas	4,7023	RUB	Rusijos rublis	
RON	Rumunijos lėja	4,9463	THB	Tailando batas	37,360
TRY	Turkijos lira	18,2856	BRL	Brazilijos realas	5,4851
AUD	Australijos doleris	1,5248	MXN	Meksikos pesas	20,9901
			INR	Indijos rupija	82,3985

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

Europos Sąjungos sprendimų dėl vaistų rinkodaros leidimų santrauka nuo 2022 m. birželis 24 d. iki 2022 m. birželis 24 d.

(Paskelbta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 726/2004 ⁽¹⁾ 13 straipsnį arba 38 straipsnį arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/65 straipsnis ⁽²⁾)

(2022/C 243/07)

— **Rinkodaros leidimo suteikimas** (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 726/2004 13 straipsnis): **Priimta**

Sprendimo data	Vaisto pavadinimas	INN (Tarptautinis nepatentuotas pavadinimas)	Rinkodaros leidimo turėtojas	Įrašo numeris Bendrijos vaistų registre	Farmacinė forma	ATC kodas (Anatominis terapinis cheminis kodas)	Pranešimo data
24.6.2022	COVID-19 Vaccine (inactivated, adjuvanted) Valneva	COVID-19 vakcina (inaktyvinta, su adjuvantu, adsorbuota)	Valneva Austria GmbH Campus Vienna Biocenter 3, 1030 Wien, Österreich	EU/1/21/1624	Injekcinė suspensija	J07BX03	24.6.2022

⁽¹⁾ OL L 136, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 4, 2019 1 7, p. 43.

V

(Nuomonės)

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV)
Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka
(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 243/08)

1. 2022 m. birželio 16 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „Sagard SAS“ (toliau – „Sagard“, Prancūzija),
- „Bpifrance Investissement“ (toliau – „Bpifrance“, Prancūzija),
- grupė ADIT (Prancūzija).

Įmonės „Sagard“ ir „Bpifrance“ įgis, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte ir 4 dalyje, bendrą grupės ADIT kontrolę.

Koncentracija vykdoma perkant akcijas.

2. Įmonių verslo veikla:

- „Sagard“ – investicinių fondų valdymo bendrovė, daugiausia veikianti Prancūzijoje. Ją kontroliuoja grupė „Power Corporation du Canada“ – tarptautinė finansinių priemonių portfelį valdanti bendrovė, kurios veiklos pagrindą sudaro finansinių paslaugų teikimas Šiaurės Amerikoje, Europoje ir Azijoje;
- „Bpifrance“ – investicinių fondų valdymo bendrovė, veikianti Prancūzijoje. Išskirtinę „Bpifrance“ kontrolę kartu vykdo Prancūzijos valstybė ir privačių fondų valdymo srityje veikianti viešoji įstaiga „Caisse des Dépôts et des Consignations“;
- grupė ADIT veikia strateginio konsultavimo ir verslo saugumo sektoriuose, daugiausia Europos Sąjungoje.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Europos Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

Pagal Komisijos pranešimą dėl supaprastintos tam tikrų koncentracijų nagrinėjimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ⁽²⁾ procedūros reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti pranešime nurodyta tvarka.

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 366, 2013 12 14, p. 5.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

Pašto adresas:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA)
Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 243/09)

1. 2022 m. birželio 17 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „Intermediate Capital Group plc“ (toliau – ICG, Jungtinė Karalystė),
- „Grupo Konectanet, S.L.U“ (toliau – Konecta, Ispanija),
- „Comdata, S.p.A“ (toliau – „Comdata“, Italija).

ICG įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, išskirtinę visų įmonių „Konecta“ ir „Comdata“. kontrolę.

Koncentracija vykdoma perkant akcijas.

2. Įmonių verslo veikla:

- ICG – investicinė įmonė ir turto valdytoja, veikianti Europoje, Azijos ir Ramiojo vandenyno regione ir JAV;
- „Konecta“ – verslo proceso užsakomųjų paslaugų teikėja Europoje ir Lotynų Amerikoje. „Konecta“ šiuo metu yra bendrai kontroliuojama įmonės ICG;
- „Comdata“ – verslo proceso užsakomųjų paslaugų teikėja, vykdanči veiklą Afrikoje, Europoje ir Lotynų Amerikoje.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

Pagal Komisijos pranešimą dėl supaprastintos tam tikrų koncentracijų nagrinėjimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ⁽²⁾ procedūros reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti pranešime nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 366, 2013 12 14, p. 5.

Pašto adresas

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX)

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 243/10)

1. 2022 m. birželio 20 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „PAI Partners SAS“ (toliau – „PAI Partners“, Prancūzija),
- „The Carlyle Group, Inc.“ (toliau – „Carlyle“, JAV),
- „Theramex Healthcare Topco Limited“ (toliau – „Theramex“, Jungtinė Karalystė).

Įmonės „PAI Partners“ ir „Carlyle“ įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą visos įmonės „Theramex“ kontrolę.

Koncentracija vykdoma perkant akcijas.

2. Įmonių verslo veikla:

- „PAI Partners“ – privataus kapitalo įmonė, valdanti įvairius fondus, investuojančius į verslo paslaugų, maisto ir vartotojų, bendrosios pramonės ir sveikatos priežiūros sektorius;
- „Carlyle“ – pasaulinė alternatyvaus turto valdymo bendrovė, valdanti fondus, kurie pasauliniu mastu investuoja į tris sektorius: i) pasaulinio masto privataus kapitalo (įskaitant įmonių privatųjį kapitalą, nekilnojamąjį turtą ir gamtos išteklių fondus); ii) pasaulinio masto kreditų (įskaitant likvidųjų kreditą, nelikvidųjų kreditą ir realiųjų aktyvų kreditą); ir iii) investicinių sprendimų (fondų programos privataus kapitalo fondą, kuris apima pirminį fondą, antrinį fondą ir susijusią bendro investavimo veiklą);
- „Theramex“ – pasaulinė specializuota farmacijos bendrovė, kurios veiklos sritis – moterų sveikata, koncentruojantis į kontracepcijos, vaisingumo, menopauzės ir osteoporozės klausimus. Bendrovė daugelyje EEE šalių ir visame pasaulyje prekiauja įvairiais firminiais ir firminiais generiniais produktais.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

(¹) OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

Pašto adresas

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN)
Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 243/11)

1. 2022 m. birželio 20 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „Elliott Investment Management L.P.“ (toliau – EIM, JAV),
- „Brookfield Private Equity Holdings LLC“ (toliau – BPEH), kontroliuojama įmonės „Brookfield Asset Management Inc.“ (toliau – „Brookfield“, abi įsisteigusios Kanadoje),
- „Nielsen Holdings Plc“ (toliau – „Nielsen“, JAV).

Įmonės EIM ir BPEH įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą visos įmonės „Nielsen“ kontrolę.

Koncentracija vykdoma pagal valdymo sutartį arba kitokiais būdais.

2. Įmonių verslo veikla:

- BPEH: „Brookfield“ patronuojamoji įmonė, teikianti turto valdymo paslaugas, daugiausia susijusias su nekilnojamuoju turtu, infrastruktūra, atsinaujinančiąja energija ir privačiu kapitalu;
- EIM: investicinė įmonė, kurios pagrindinė veikla – investicijų ir rizikos valdymas;
- „Nielsen“: pasaulinės auditorijos įžvalgų, duomenų ir analizės bendrovė, teikianti auditorijos vertinimo, žiniasklaidos planavimo, rinkodaros optimizavimo ir turinio metaduomenų sprendimus.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

Pagal Komisijos pranešimą dėl supaprastintos tam tikrų koncentracijų nagrinėjimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ⁽²⁾ procedūros reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti pranešime nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 366, 2013 12 14, p. 5.

Pašto adresas

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT